

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILAN ŞARKILARIN
EŞLİKLENMESİNE YÖNELİK MATERYAL GELİŞTİRME VE
KULLANILABİLİRLİĞİ**

DOKTORA TEZİ

Barış KARDEŞ

BURSA

2018

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILAN ŞARKILARIN
EŞLİKLENMESİNE YÖNELİK MATERYAL GELİŞTİRME VE
KULLANILABİLİRLİĞİ**

DOKTORA TEZİ

Barış KARDEŞ

Danışman

Doç. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BURSA

2018

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Barış KARDEŞ

15 / 03 / 2018

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği” adlı Doktora tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Barış KARDEŞ

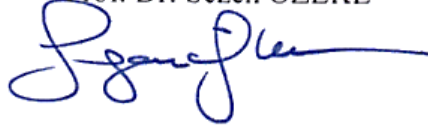
Danışman

Doç. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Güzel Sanatlar Eğitimi ABD Başkanı

Prof. Dr. Sezen ÖZEKE

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda 811440003 numara ile kayıtlı Barış KARDEŞ'in hazırladığı "Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği" konulu Doktora çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 15/03/2018 günü 13.30 – 15.30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının **başarılı** olduğuna **oybirliği** ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu

Başkanı)

Doç. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Uludağ Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Fatih YAYLA

Pamukkale Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Salih ÇEPNİ

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Rasim Erol DEMİRBATIR

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Hasan Hakan OKAY

Balıkesir Üniversitesi

Özet

Yazar : Barış KARDEŞ

Üniversite : Uludağ Üniversitesi

Ana Bilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Bilim Dalı : Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tezin Niteliği : Doktora Tezi

Sayfa Sayısı : XV+191

Mezuniyet Tarihi : 15.03.2018

Tez : Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik
Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği

Danışmanı : Doç. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILAN ŞARKILARIN EŞLİKLENMESİNE YÖNELİK MATERYAL GELİŞTİRME VE KULLANILABİLİRLİĞİ

Bu araştırmada, altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabı ile belirli gün ve haftalarda kullanılan şarkıların belirlenerek bir dağarcık oluşturulması ve bu şarkılara klavyeli çalgılar ile çalınabilecek eşlikler yazılarak müzik öğretmenleri tarafından kullanılabilirliğini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırma kapsamında belirlenen şarkılara eşlik yazabilmek amacıyla, şarkıların tamamı analiz edilmiş, kolay akor geçişleri, basit geçişli parmak numaraları kullanılmış ve aynı zamanda şarkıların armonik ve estetik açıdan da güzel duyulmasını sağlayarak eşikleme yoluna gidilmiştir.

Araştırmanın konusu ile ilgili mevcut durumların tespit edilmesine yönelik tarama modeli, materyalin test edilmesine yönelik olarak ise basit deneysel model kullanılmıştır. Araştırma, Denizli Merkez ilçelerde, altıncı sınıf müzik derslerine giren müzik öğretmenleri

ve öğrencileri ile yürütülmüş olup, 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar dönemini kapsamaktadır. Günümüzde okullarda klavyeli çalgı olarak çoğunlukla elektronik org bulunmasından dolayı, çalışma ve buna bağlı olarak yazılacak olan eşlikler elektronik org çalgısının olanakları dâhilinde yazılmıştır.

Verilerin analizinde öncelikle frekans dağılımı ve yüzdeler gibi betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Müzik derslerinde eşlik kullanılmasının öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarına yönelik anlamlı fark gösterip göstermediğini analiz etmek için non-parametrik bir test olan Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 20.0 istatistik paket programı ile çözümlenmiştir.

Araştırmanın sonucunda müzik öğretmenleri için hazırlanan eşlik materyalinin, öğretmenler tarafından çalınabildiği görülmüştür. Eşlik çalınmasının öğrencilerin derse olan ilgi ve tutumlarına olumlu yönde katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Müzik Eğitimi, eşlik çalma, materyal geliştirme

Abstract

Autor : Barış KARDEŞ
University : Uludağ Üniversitesi
Field : Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Branch : Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Degree Awarded : Phd
Page Number : XV+191
Degree Date : 15.03.2018
Thesis : Materials Development and Their Applicability in Accompany Songs Used for Music Education
Supervisor : Assoc. Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

MATERIALS DEVELOPMENT AND THEIR APPLICABILITY IN ACCOMPANY SONGS USED FOR MUSIC EDUCATION

The purposes of this research are to create a repertoire of songs used by music teachers for special weeks and days based on course books in the sixth grade music course, and to determine the applicability of these songs when accompaniments which can be played by keyboard instruments have been written for them.

In order to accompany the songs accumulated for the research, all the songs were analyzed, easy chord transitions and simple transitional finger numbers were used. At the same time, the songs were accompanied in a way that they could be appreciated harmonically and aesthetically.

A simple experimental design was used to test the material, and a survey model was used for determining the current situations of the research subjects.

The research was carried out with the music teachers, and students who participated in the sixth grade music courses in Denizli Central Regions. In addition, it covers the Spring

Semester of 2015-2016 education- training year. Due to keyboards being the most common instruments used in the schools, the accompaniments were written within the possibilities provided by keyboards.

In the analysis of the data, descriptive statistics such as frequency distribution and percentage were used firstly. A non-parametric test, The Wilcoxon Signed Ranks Test, was run to analyze whether the use of accompaniment in music lessons was significant for students' attitudes toward music lessons. The findings obtained were analyzed through using SPSS 20.0 (Statistical Package for the Social Sciences).

As a result of the research, it was seen that the accompaniment material prepared for the music teachers could be played by the teachers. It was found that playing accompaniments contributes positively to the interest and attitudes of the students to the class.

Keywords: Music education, accompanying, material development

Teşekkür

Araştırmam boyunca desteğini esirgemeyen danışmanım değerli Doç. Şirin AKBULUT DEMİRCİ' ye, tez izleme komitesinde bulunan ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Salih ÇEPNİ' ye, değerli Doç. Dr. Erol DEMİRBATIR' a, desteği ile her zaman yanımda olan Prof. Dr. Fatih YAYLA' ya, desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Öğr. Gör. Birol IŞIKDEMİR' e; Öğr. Gör. Necati GÜLHAN' a, Yrd. Doç. Dr. Ayşegül ATAK YAYLA' ya, Öğr. Tuğba IŞIKDEMİR' e, araştırma süresince fikirleri ve yardımlarıyla her an yanımda olan Okt. Tolga COŞGUNER' e,

Doktora ders aşamasından itibaren yardımını hiç esirgemeyen değerli hocam Prof. İsmail BOZKAYA' ya, Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı yöneticilerine, bana her konuda ve her zaman yardımcı olan sevgili Arş. Gör. Dr. Doruk ENGÜR' e, Arş. Gör. Hatice ÇELİKTAŞ' a, lisans öğrenimimde önce hocam olan daha sonra doktora eğitim sürecinde birlikte doktora öğrencisi olduğumuz sevgili Yrd. Doç. Dr. Serkan DEMİRTAŞ' a, fikir ve önerileriyle her zaman yanımda olan değerli Doç. Dr. Hakan OKAY' a, Doç. Dr. Özge GENCEL ATAMAN' a, Prof. Dr. Cansevil TEBİŞ' e, Yrd. Doç. Dr. Gökalp PARASIZ' a ve değerli mesai arkadaşlarıma;

Araştırma için hazırlanan materyalin oluşturulmasında katkıları bulunan, her biri birbirinden kıymetli ve alanında uzman hocalarıma;

Araştırmanın yapılmasında her türlü gayreti gösteren ve katkı sağlayan müzik öğretmenlerine ve araştırmanın yapıldığı okullarda öğrenim görmekte olan sevgili öğrencilere;

Hayatımın her anında bana koşulsuz destek olan sevgili anneme ve babama, beni daima destekleyen çok sevdiğim hayat arkadaşım Yağmur GÜRSOY' a sonsuz şükran ve teşekkürlerimi sunarım.

İçindekiler

	Sayfa No
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xv
1. Bölüm	1
Giriş	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırma Soruları	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Varsayımlar	4
1.6. Sınırlılıklar	4
1.7. Tanımlar	5
1.8. Kuramsal Çerçeve	5
1.8.1. Eğitim	5
1.8.2. Müzik eğitimi	6
1.8.3. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Eğitim Fakültelerinin Programları	8
1.8.4. Müzik Öğretmenliği Programlarında “Eşlik” İle İlgili Kazanımların Yer Aldığı Dersler	10
1.8.5. Eşlik	12
2. Bölüm	30
İlgili Araştırmalar	30
2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	30
2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	41
3. Bölüm	46
Yöntem	46
3.1. Araştırmanın Modeli	46

3.2. Çalışma Grubu	48
3.3. Materyal Geliştirme Süreci.....	50
3.4. Verilerin Toplanması.....	54
3.4. Verilerin Çözümlemesi.....	56
4. Bölüm.....	57
Bulgular ve Yorum.....	57
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum.....	57
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum	69
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum	71
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum	126
5. Bölüm.....	135
Tartışma ve Öneriler.....	135
5.1. Tartışma.....	135
5.1.1. Araştırmanın Birinci Alt Sorusuna Ait Tartışmalar.....	137
5.1.2. Araştırmanın İkinci Alt Sorusuna Ait Tartışmalar	142
5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Sorusuna Ait Tartışmalar	143
5.1.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Sorusuna Ait Tartışmalar	145
5.2. Öneriler.....	147
5.2.1. Uygulamalara Yönelik Öneriler	147
5.2.2. Yeni Araştırmalara Yönelik Öneriler	148
Kaynakça	149
EKLER	158
Öz Geçmiş	191

Tablolar Listesi

Tablo	Sayfa
1. Akorların Türleri ve Yapıları	19
2. Akor Çevrimleri	20
3. Yedili Akor Çevrimleri	21
4. Eşlikleme İle İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	36
5. Eşlikleme İle İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	43
6. Çalışma Grubunda Yer Alan Müzik Öğretmenlerinin Değişkenlere Göre Frekans Dağılımı	49
7. Çalışma Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Frekans Dağılımı	50
8. Uzman Görüşlerinin Kendall Uyum Katsayısıyla Hesaplanan Güvenirlik Değerleri	52
9. Eşlik Değerlendirmelerinin Güvenirlik Katsayıları	54
10. Müzik Öğretmenlerinin Şarkı Öğretiminde Eşlik Kullanımı	57
11. Müzik Öğretmenlerinin “Herhangi Bir Okul Şarkısına Eşlik Yapabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	58
12. Müzik Öğretmenlerinin “Herhangi Bir Okul Şarkısına Doğaçlama Eşlik Yapabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	58
13. Müzik Öğretmenlerinin “Eşliği Yazılmış Olan Şarkıları (Örn. İzmir Marşı Ya Da Biz Atatürk Gençleriyiz vb. Marşların Orijinal Eşlikleri) Klavyeli Çalgılarla Zorlanmadan Çalabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	59
14. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitimim Sırasında Okul Şarkılarının Eşliğini Çalabilmek İçin Yeterli Eğitimi Aldım” Maddesine İlişkin Görüşleri	60
15. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitimim Sırasında Aldığım Eğitim İle Okul Şarkılarının Eşliğini Farklı Eşlik Modelleriyle Yapabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	60
16. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitimim Sırasında Aldığım Armoni Eğitimi İle Okul Şarkılarına Kolaylıkla Eşlik Yapabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	61
17. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitimim Sırasında Aldığım Eğitim İle Makamsal Şarkılara da Kolaylıkla Eşlik Yapabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri	62

18. Müzik Öğretmenlerinin “ Sınıfta Ders Yaparken Okul Şarkılarına Eşlik Yapmayı Gereksiz Buluyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri 62
19. Müzik Öğretmenlerinin “Keşke Lisans Eğitim Sırasında Eşlik Yapabilmeye İlgili Olarak Kendimi Daha Çok Geliştirseydim” Maddesine İlişkin Görüşleri..... 63
20. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitim Sırasında Eğitimcilerim Eşlik Yapmanın Önemine Yönelik Beni İkna Etiler” Maddesine İlişkin Görüşleri..... 63
21. Müzik Öğretmenlerinin “Lisans Eğitim Sırasında Eğitimcilerim Eşlik Yapmanın Önemine Yönelik Beni İkna Etiler” Maddesine İlişkin Görüşleri..... 64
22. Müzik Öğretmenlerinin “Derslerde ya da Belirli Gün ve Haftalara İlişkin Etkinliklerde Kullanmak Üzere Eşlik Bulabilirim” Maddesine İlişkin Görüşleri 65
23. Müzik Öğretmenlerinin “Bence Eşlik Yapabilmek İçin Yararlanabileceğimiz Yeterli Sayıda Kaynak Var” Maddesine İlişkin Görüşleri..... 65
24. Müzik Öğretmenlerinin “Eşlik Yapabilmek İçin Okul İmkânlarının Yeterli Olduğunu Düşünüyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri 66
25. Müzik Öğretmenlerinin “Derslerde Eşlik Yapmanın Derse Katılımı Arttırdığını Düşünmekteyim” Maddesine İlişkin Görüşleri 66
26. Müzik Öğretmenlerinin “Derslerde Eşlik Yapmanın, Öğrencilerin Şarkıları Doğru Ritim İle Söylemelerine/Çalmalarına Büyük Katkısı Olduğunu Düşünmekteyim” Maddesine İlişkin Görüşleri 67
27. Müzik Öğretmenlerinin “Derslerde Eşlik Yapmanın, Öğrencilerin Şarkıları Tonda Kalarak Söylemelerine Büyük Katkısı Olduğunu Düşünmekteyim” Maddesine İlişkin Görüşleri 68
28. Müzik Öğretmenlerinin “Şarkıları Armonik Açından İnceleyerek Çözümleyebiliyorum, Fakat Yeterli Piyano Çalma Becerisine Sahip Olmadığım İçin Eşlik Yapamıyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri..... 68
29. Müzik Öğretmenlerinin Dersler ile Belirli Gün ve Haftalarda En Çok Kullandıkları Şarkılar 69
30. Atatürk Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular 71
31. Bayrağım Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular 73

32. Bayrağım (Atalarım Gökten Yere) Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	75
33. Bilal Oğlan Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	77
34. Biz Atatürk Gençleriyiz Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	80
35. Bülbülüm Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	82
36. Cumhuriyet Marşı Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	84
37. Çanakkale Türküsü İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	87
38. Dere Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	89
39. Dumlupınar Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	91
40. Gençlik Marşı Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	93
41. İleri Marşı Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	95
42. İzindeyiz Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	98
43. Karlı Dağlar Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	100
44. Neşeli Günler Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	102
45. Sevgi Çiçekleri Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	104
46. Üç Alma Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	106
47. Vatan Marşı Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	109
48. Yemen Türküsü İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	111
49. Yenice Yolları Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	113
50. Yirmi Üç Nisan Kutlu Olsun Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	115
51. Yirmi Üç Nisan Şarkısı (El Ele Verelim) İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	117
52. Yirmi Üç Nisan Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	120

53. Yurdunda Şarkısı İçin Hazırlanan Eşlik Materyaline İlişkin Bulgular	122
54. Materyal Olarak Hazırlanan Eşliklere İlişkin Genel Tablo	124
55. Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testi Sonuçları (Normallik Testi)	127
56. Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları.....	127
57. “Altıncı Sınıf Öğrencilerinin “Daha önce çalgı eğitimi aldınız mı?” Maddesine İlişkin Görüşleri	128
58. “Altıncı Sınıf Öğrencilerinin “Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz?” Maddesine İlişkin Görüşleri	129
59. “Altıncı Sınıf Öğrencilerinin “Hangi çalgıyı çaluyorsunuz?”(Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz? Maddesine ‘Evet’ Cevabı Vermek Koşulu İle)” Maddesine İlişkin Görüşleri	129
60. “Altıncı Sınıf Öğrencilerinin “Hangi çalgıyı çalmak isterdiniz?” Maddesine İlişkin Görüşleri	130
61. “İleride müzik ile ilgili bir eğitim almak ister misiniz?” Maddesine İlişkin Görüşleri ..	130
62. “İleride müzik ile ilgili bir meslek seçmek ister misiniz?” Maddesine İlişkin Görüşleri	131
63. “Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini seviyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri.....	132
64. “Öğretmenimin, Her Zaman Şarkıları Öğretirken Elektronik Org İle Eşlik Etmesini İsterim” Maddesine İlişkin Görüşleri.....	133
65. “Öğretmenimin, Şarkıları Öğretirken Elektronik Org İle Eşlik Etmesinin, Şarkıları Daha Kolay Öğrenmeme Yardımcı Olduğunu Düşünüyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri .	134

Şekiller Listesi

Şekil	Sayfa
1. Do Majör Dizisinde Akorlar	19
2. Tam Kadans Örneği.....	24
3. Plagal Kadans Örneği	24
4. Yarım Kadans Örneği.....	24
5. Kırık Kadans Örneği.....	25
6. Piyanoda Rejister.....	27
7. Do Majör Eşikleme Figür Örnekleri.....	29
8. Denek Sayısına Göre Sınıflama	47
9. Desenin Simgesel Görünümü.....	48

1. Bölüm

Giriş

Bu bölümde, araştırmanın anlatıldığı problem durumuna, araştırma sorularına, araştırmanın amacına, önemine, varsayımlara, sınırlılıklara, tanımlara ve kuramsal çerçevesine yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Toplumların eğitim kalitesi, çağdaşlık, uygarlık seviyesinin belirleyici unsurlarından birisidir. Sanat, medeni toplumların bilim kadar önem verdiği bir alandır. Sanat eğitimi, yalnızca yetenekli insanların değil, çağımızda gerekli olan bir kişilik eğitimidir. Yetkin (1962), “Sanat eğitimi bir çeşit ahlâk eğitimidir” diyerek, sanatın insan hayatındaki önemini ifade etmiştir. Müzik eğitimi, sürekli gelişen toplumlarda ve içinde bulunduğumuz bilgi çağında sanat eğitiminin vazgeçilmez unsurlarından birisidir. Müzik, önemi gün geçtikçe artan ve eğitimde kendisine daha fazla yer bulan, sanatın önemli bir boyutudur. Müzik yoluyla eğitim yöntemleri geliştirilerek, müziğin diğer eğitim alanları ile bağlantısı güçlendirilmektedir.

Müzik eğitimi, küçükten büyüğe, her yaştan bireyin çeşitli yollar vasıtasıyla alabildiği bir eğitimidir. Ülkemizde genel müzik eğitimi en alt eğitim seviyesinden başlayarak müzik öğretmenleri aracılığıyla yapılmaktadır. İyi bir müzik eğitimi ancak iyi ve etkili müzik öğretmenleri ile gerçekleşebilir. Berliner (1987), “iyi” öğretmeni, konularla ilgili önemli noktaları anlatan, tekrar yapan ve sorularla pekiştiren; “etkili” öğretmeni ise, kullandığı yöntemler ile öğrencinin başarısını yükseltebilen öğretmen şeklinde ifade etmektedir. Müzik öğretmenin nitelikli olması, aldığı eğitim ve bunu meslek hayatında uygulamaya geçirebilmesi ile ilgilidir. Ülkemizde müzik öğretmenleri eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi anabilim dalları aracılığı ile yetiştirilmektedir. Müzik öğretmenleri adayları bu fakülteden meslek yaşantısında kullanacağı, kuramsal bilgiler, genel kültür ve pedagojik formasyon derslerini alarak mezun olmaktadır. Aynı zamanda bu eğitim sürecinde

öğretmen adaylarına mevcut program dâhilinde sekiz yarıyıl boyunca zorunlu piyano eğitimi verilmektedir (YÖK, 2006). Piyano ya da yerini tam olarak tutmasa da derslerde kullanılabilir olan elektronik org, çoksesli, evrensel bir çalgı olmasından dolayı oldukça önemlidir. Mark (1996), elektronik orgun, piyanodan daha küçük, daha az maliyetli ve daha kullanılabilir olduğunu belirtmektedir. Müzik öğretmenleri bu çalgıları etkili ve olumlu biçimde kullanmalıdırlar. Müzik öğretmenleri klavyeli çalgı grubuna giren bu çalgılar ile solo şarkılar çalabilir, hatta bu şarkılara tek el veya iki el ile eşlikler yaparak daha etkin biçimde kullanmalıdırlar. Ayrıca iyi bir müzik öğretmeninden, aldığı eğitim doğrultusunda bir şarkıyı armonik açıdan analiz edebilmesi, eşlik yazabilmesi, yazdığı eşliği çalabilmesi ya da doğaçlama eşlik yapabilmesi beklenmektedir. Tüm bu beceriler, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, farklı derslerle eğitimci adayına kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Eşlik yapabilme becerisi eğitim sürecinde öğretmen adaylarına piyanonun yanı sıra farklı dersler ile kazandırılmaktadır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki dersler incelendiğinde doğrudan ya da dolaylı olarak piyano, armoni-kontrpuan-eşlik, elektronik org eğitimi ve eşlik çalma derslerinin eşlik yapabilme becerisine katkısı olan dersler olduğu görülmektedir (YÖK, 2006).

Yapılan araştırmalar neticesinde müzik öğretmenlerinin, eşlik yapmaya çok fazla önem vermedikleri, yeterli düzeyde eğitim almadıkları, kaynak kitap yetersizliği, çalgı sıkıntısı yaşadıkları gibi sorunlardan dolayı beklendik yönde eşlik yapamadıklarını; öğrencilerin ise öğretmenin etkin olduğu, enstrüman çaldığı ve eşlik yaptığı derslere ilişkin daha fazla ilgi duyduğunu, ayrıca ders kitabında bulunan şarkılar ile belirli gün ve haftalarda kullanılan şarkılara, yetersiz armoni bilgisi, piyano ya da orgu yeterli düzeyde çalamamak vb. sebeplerden dolayı öğrencilere bu şarkıları eşlikle çalamadıklarını belirtmektedirler (Bilgin, 1998; Kutluk, 1996; Öztürk, 2001; Eğilmez, 2003; Tuğcular, 1992; Dağdeviren, 2006; Milli,

1999) Bu bağlamda aşağıdaki bölümde araştırma sorusu ve bu soruya bağlı olarak oluşturulan araştırma alt soruları verilmiştir.

1.2. Araştırma Soruları

Müzik eğitiminde kullanılan şarkılara materyal olarak geliştirilen eşliklerin, derslerde kullanılabilirliği ve öğrencilere yansımaları nasıldır?

1. Müzik öğretmenlerin derslerde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok hangi şarkıları kullanmaktadırlar?
3. Müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkılara materyal olarak geliştirilen kolay ve çalınabilir eşlikler ile ilgili gözlemleri nelerdir?
4. Altıncı sınıf öğrencilerinin müzik derslerinde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabı ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların belirlenerek bir dağarcık oluşturulması ve bu şarkılara klavyeli çalgılar ile çalınabilecek eşlikler yazılarak müzik öğretmenleri tarafından çalınabilirliğini gözlemleyerek müzik eğitiminde kullanılacak bir materyal hazırlanarak kullanılması, değerlendirilmesi ve etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Müzik derslerinde şarkıların eşlik yapılarak öğretilmesinin ve çalınmasının, öğrencilerin derse olan ilgisini arttırdığı, buna karşın birçok müzik öğretmenin bu beceriyi beklenen düzeyde kullanamadıkları söylenebilir. Günümüzde eşlik yapılıp yapılmadığı, yapılamıyorsa sebeplerinin araştırılması gibi birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Dağdeviren'e (2006) göre, eğitim müziği alanında, müzik ders kitaplarında hiç olmamakla

birlikte, yardımcı ders kitapları içlerinde çoğunlukla eşlikleri olmayan şarkılar bulunduğunu, eşlikli okul şarkıları, marşlar, dağarcık kitapları gerek müzik öğretmenliği programı ana bilim dalı öğrencilerinin, gerekse müzik öğretmenlerinin dikkatini çekmediğini belirtmiştir. Altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabı ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlenerek ortaya bir dağarcık çıkarılması ve bu konudaki materyal eksikliğini giderilmesi, tüm müzik öğretmenlerinin ulaşabileceği kolay ve çalınabilir eşlikler yazılması, gerek kapsam ve gerek amaç bakımından daha önce böyle bir çalışmanın yapılmamış olması, hem literatüre hem de materyal olması bakımından eğitime katkı sağlaması açısından önem taşıdığı düşünülmektedir. Yapılacak çalışmanın müzik eğitimindeki bir eksikliğini gidereceği ve çalışma sonucu ortaya çıkacak olan materyalin ihtiyacı olan tüm müzik öğretmenleri tarafından kullanılabilir olması da büyük önem taşımaktadır.

1.5. Varsayımlar

1. Araştırmada, çalışma grubunda yer alan öğrencilerin, müzik dersi tutum ölçüğünü yanıtlarken verdikleri cevaplarda samimi ve objektif davranmışlardır.
2. İçeriği ve uygulanabilirliği uzman kişiler tarafında onaylanan materyal, araştırma için geçerli ve güveniliridir.
3. Seçilen araştırma yöntemi, öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarını ölçebilecek, müzik öğretmenlerinin eşlikler ile ilgili görüşlerini belirleyerek materyali test edebilecek niteliktedir.

1.6. Sınırlılıklar

1. Günümüzde okullarda klavyeli çalgı olarak çoğunlukla elektronik org bulunmasından dolayı, çalışma ve buna bağlı olarak yazılacak olan eşlikler elektronik org çalgısının olanakları dâhilinde, şarkıların orijinal tonları gözetilerek yazılmıştır.

2. Araştırma, Denizli Merkez ilçelerde bulunan ortaokullarda, altıncı sınıf müzik derslerine giren müzik öğretmenleri ve öğrencileri ile yürütülmüş olup ve 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar dönemini kapsamaktadır.
3. Müzik öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde, belirli gün ve haftalar ile ilgili etkinliklerde, ortaokul son sınıf öğrencilerinin liselere giriş sınavlarına ağırlık vermesi, beşinci sınıf öğrencilerinin ise ilkokuldan yeni geçiş yaptıkları için bu etkinliklere çok fazla katılmadıkları yönünde görüşler alınmıştır. Bu sebeple çalışmanın ortaokulda müzik anlamında daha aktif olan altıncı sınıflar ile yürütülmesinin uygun olduğu düşünülmüştür.

1.7. Tanımlar

Eşlik: “Çoksesli bir eserde esas sesi destekleyen parti ya da partiler. Ses müziği ve çalgı müziğinde bir eserin armonik niteliğini ortaya çıkaran, ona derinlik kazandıran müzikal birliklilik. Fransızca ‘accompagnement’, Almanca ‘begleitung’ ” (Say, 2005: s.186).

Armoni: “İki ya da daha çok sesin bir arada kaynaşması” (Károlyi, 1965/2005: s.66).

1.8. Kuramsal Çerçeve

1.8.1. Eğitim. İnsanoğlu varoluşundan bu yana yeni şeyler öğrenmeyi hedeflemiş ve bilgiye ulaşmak için çalışmalar yapmışlardır. Çevre ile iletişime geçmek, hayatını devam ettirmek, karşılaştığı sorunların üstesinden gelebilmek için eğitimi bir araç olarak kullanmışlardır. Antik düşünürlerden günümüze eğitimin çok çeşitli tanımları yapılmıştır. Ertürk (1972), eğitimi, “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı ve istendik davranış değişikliği oluşturma süreci” olarak tanımlamaktadır. Demirel (2012) eğitimi, “genel anlamda bireyde davranış değiştirme süreci” olarak tanımlamaktadır. Varış’a (1994) göre ise eğitim, “kişinin toplumsal yeteneklerinin ve üst düzeyde kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir”. Aynı zamanda eğitim çeşitle felsefik görüşlere göre de tanımlanabilmektedir.

Söz gelişi idealizme göre eğitim, insanın bilinçlice ve özgürce Allah'a ulaşmak için sürdürdüğü biteviye çabalarıdır. Realizme göre eğitim, yeni kuşağa kültürel mirası aktararak, onları topluma uyuma hazırlama sürecidir. Pragmatizme göre eğitim, kişiyi yaşantılarını inşa yoluyla yeniden yetiştirme sürecidir. Marksizm'e göre eğitim, insanı çok yönlü eğitime, doğayı denetleyerek onu değiştirecek ve üretimde bulunacak biçimde yetiştirme sürecidir. Natüralizme göre eğitim, kişinin doğal olgunlaşmasını artırma ve onun bu özelliğini göstermesini sağlama işidir (Sönmez, 2009: s.36).

Eğitim insan hayatında çok önemli bir unsurdur. Eğitimsiz bireylerin ve toplumun, bilim, teknik ve sanatta ilerleyebilmesi ve çağdaş bir medeniyet olması beklenmemektedir. Bu sebeple eğitim kendi tanımının yanı sıra farklı alan ve kollara göre de tanımlanabilmektedir.

1.8.2. Müzik eğitimi. Müzik genel olarak, seslerin belli bir düzen içerisinde, estetik olarak bir araya getirilmesiyle oluşan sanat dalıdır. Uçan'a (1994) göre müzik, " Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda anlatan bir bütündür."

Károlyi (1965/2005) ise müziği, "Müzik hem sanattır, hem bilim. Dolayısıyla hem duygusal olarak algılanabilmeli, hem de akıl ile kavranabilmelidir. Herhangi bir sanat ya da bilim dalındaki gibi müzikte de, bilgiye ya da ustalığa giden yolda "kestirmeler" yoktur. Müzik dinlemekten hoşlanan ama müziğin dilinden anlamayan bir müziksever, tatilini geçirmek için gittiği bir ülkenin doğal güzelliklerini gören, o ülke halkının davranış biçimlerine tanık olan, konuşmalarını dinleyen ama söylenenlerin tek bir sözcüğünü bile anlamayan bir turiste benzer. Duymasına duyar; ama anlayamaz" şeklinde ifade etmektedir.

"Müzik, her zaman insanoğlunun hayatında çeşitli şekillerde yer almıştır. İnsanlar, sevinç ve üzüntülerini müzik yoluyla anlatmışlar, savaş ve barış durumunda da iletişimlerini

müzik ile sağlamışlardır. Doğadaki sesleri taklit etmeye çalışmışlar ve buna bağlı olarak kendi ilkel çalgılarını yapmışlardır” (Kardeş, 2013: s.8).

Müzik asırlar boyunca insanların ilgisini çekmiş, onu geliştirerek hayatlarına bütünleştirmeye çalışmışlardır. Bu gelişim ile müzik kendisine, bireysel, kitlesel, toplumsal, ekonomik, kültürel ve eğitsel vazifeler edinmiştir. Müziğin ortaya çıkışından bu yana her zaman önemli olduğu vurgulanmış, matematik, fen gibi eğitimlerin yanında kendisine her zaman yer bulmuştur. Bilim, sanat ve diğer dallarla etkileşime girmiş, gelişimini bu şekilde sürdürmüştür. Eğitimdeki yeri ve önemi gün geçtikçe artmıştır ve vazgeçilmez bir unsur olmuştur.

En yaygın tanımı olarak müzik eğitimi “ bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma” , “ bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değişiklikler oluşturma” ya da “ bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecidir” (Uçan, 2005: s.30).

Bozkaya (2001) ise müzik eğitimi, “Türk eğitim sistemi içinde sanat eğitiminin bir alt boyutu olup bir amaca yönelik olarak estetik temele dayalı müziksel davranış geliştirme ve müziksel kimlik oluşturma süreci” şeklinde tanımlamaktadır.

Gedikli’ye (2003) göre, “müzik eğitiminin insana kazandıracığı temel beceri, işittiği sürece sesleri ayırmaştırarak ritmik bir bütünlükle davranış oluşturmaktır”. Toplumların, yaşamsal ve kültürel alanları müzik eğitimi ile geliştirilebilmektedir. Bireylerin müzikal zevkleri, beğenileri, kulakları, ritim duyguları müzik eğitimi ile iyileştirilmesi gereken bir ihtiyaçtır. Bu gelişim ile daha kültürlü, modern, insanlara ve çevreye duyarlı bireylerin yetişmesiyle sonuçlanacaktır ve bu gelişim ancak iyi ve nitelikli bir müzik eğitimi ile gerçekleşecektir.

Müzik eğitimi, “kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, aracı ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süreci ne olursa olsun, müzik eğitimi, temelde, genel, özengen

(amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere, üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir ve bu üç ana amaçtan daha çok hangisine yönelik ise, ona göre bir nitelik kazanır” (Uçan, 2005: s.30).

Genel müzik eğitimi, herkesin alabileceği ve belli bir kültürlenmeyi amaçlayan, özengen müzik eğitimi, bireylerin yeteneklerine göre kendi istekleri doğrultusunda amatör bir biçimde müzikal beceriyi geliştiren, mesleki müzik eğitimi ise müzik ile ilgili herhangi bir alanı kendine meslek edinmek isteyen bireylerin almış oldukları eğitim türleridir. Genel müzik eğitimi eğitimin çeşitli kademelerinde özengen müzik eğitimi, özel bireysel dersler, halkevleri, özel müzik evleri, dernekler ile belediyeler bünyesinde müzik eğitimi veren kurumlarda, mesleki müzik eğitimi ise devlet konservatuvarları, müzik ve sahne sanatları fakülteleri, eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümleri ile güzel sanatlar liselerinde verilmektedir.

Günümüzde müzik öğretmeni yetiştirme görevi eğitim fakülteleri tarafından gerçekleştirilmez. Ayrıca eğitim fakültelerinden alınabilen pedagojik formasyon eğitimi ile konservatuar, güzel sanatlar fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi mezunları da müzik öğretmeni olabilmektedirler.

1.8.3. Müzik öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerinin programları. Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştirme görevi eğitim fakülteleri tarafından yürütülmektedir. Bu kurumlar lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitimler vermektedirler. Özellikle Cumhuriyet’in ilanı ile birlikte müzik öğretmeni yetiştirme alanında birçok çalışma yapılmış ve müziğin yeri ve önemi vurgulanmıştır. İlk müzik öğretmeni okulunun kurulmasından bugüne pek çok program uygulanmış ve çeşitli yaklaşımlar izlenmiştir.

Müzik eğitiminin niteliğini artırmak ve öğretmeni yetiştirme ile ilgili çalışmalar II. Meşrutiyet’in ilanından sonra başlamış olsa da ilk ciddi adımlar Cumhuriyet’in ilanından sonra başlamıştır. Bu çalışmalardan ilki ve en önemlisi 1924 yılında Ankara’da Musiki

Muallim Mektebi'nin açılması olmuştur. Böylelikle amacı yalnızca müzik öğretmeni yetiştirmek olan bir kurum ilk defa hizmet vermeye başlamıştır. Bununla birlikte Avrupa'ya öğrenci gönderilerek eğitim niteliğinin artırılması hedeflenmiştir. 1937/1938 eğitim-öğretim yılında bu kurum Gazi Eğitim Enstitüsü'ne aktarılmış ve ek olarak ilerleyen yıllarda İstanbul, İzmir, Nazilli ve Bursa'da müzik bölümleri açılmıştır.

1982 yılında yürürlüğe giren 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 1983 yılında onun yerini alan 2809 sayılı Kanun ile Üniversiter bir yapıya kavuşan yeni adıyla Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, ön lisans, lisans, lisans tamamlama, yüksek lisans, sanatta yeterlik ve doktora düzeylerinde gerçekleştirecekleri eğitim, öğretim, araştırma ve uygulama programlarıyla müzik öğretmenliği eğitimini geliştirmek ve ona Türkiye'nin gerçekleri ve çağdaş müzik eğitiminin gerekleriyle tutarlı yeni boyutlar kazandırmak durumundadırlar (Uçan, 2005: s.182).

Müzik öğretmenliği programlarında son kapsamlı değişiklik 2006 yılında Yüksek Öğretim Kurumu tarafından gerçekleştirilmiştir. Yapılandırılan bu programa göre müzik öğretmenliği programları, alan ve alan eğitimi dersleri olarak Müziksel İşitme Okuma Yazma I – II – III – IV – V – VI, Bireysel Çalgı I – II – III – IV – V – VI – VII – Bireysel Çalgı ve Öğretimi, Piyano I – II – III – IV – V – VI – VII – Piyano ve Öğretimi, Koro I – II – III – IV – V – VI – Koro ve Öğretimi, Bireysel Ses Eğitimi I – II – III – IV, Okul Çalgıları I – II - III, , Armoni – Kontrpuan – Eşlik I - II - III - IV, Eşlik Çalma, Eğitim Müziği Dağarı, Elektronik Org Eğitimi, Geleneksel Türk Halk Müziği, Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması, Geleneksel Türk Sanat Müziği, Geleneksel Türk Sanat Müziği Uygulaması, Çalgı Bakım Onarım Bilgisi, Müzik Biçimleri, Orkestra / Oda Müziği I – II – III – Orkestra / Oda Müziği ve Yönetimi, Türk Müziği Çokseslendirme, Özel Öğretim Yöntemleri II ve Eğitim Müziği Besteleme dersleri, öğretmenlik meslek bilgileri dersleri olarak Eğitim Bilimine Giriş, Eğitim

Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarım, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri I, Rehberlik, Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi ve Özel Eğitim dersleri, genel kültür dersleri olarak ise Müzik Kültürü, Felsefe, Türkçe I – II, Atatürk İlke ve İnkılapları I – II, Yabancı Dil I – II, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Genel Müzik Tarihi, Türk Müzik Tarihi, Bilgisayar I – II, Güncel ve Popüler Müzikler, Topluma Hizmet Uygulamaları, Oyun Dans ve Müzik ile Türk Eğitim Tarihi dersleri okutulmaktadır (YÖK, 2006). Program incelendiğinde pedagojik formasyon derslerinin yanı sıra, alan ile ilgili olarak müzik ve müziğin genel yapısı, müziğin temel bileşenleri, çalgı ve piyano öğretimi, bireysel ve toplu olarak şarkı söyleme, Türk ve dünya müzik kültürünü ile literatürünü tanıma, birlikte müzik yapma gibi kazanımların yer aldığı görülmektedir.

1.8.4. Müzik öğretmenliği programlarında “eşlik” ile ilgili kazanımların yer aldığı dersler. Eşlik kavramı müzik için oldukça önemli bir kavramdır. Müzik öğretmenleri için oldukça büyük önem arz eden eşlik, geçmişten günümüze dek, gerek kendi adı ile gerek ise eşlik ile ilişkili olabilecek diğer dersler içinde kendine yer bulmuştur. Eşlik dersinin önemi yapılan araştırmalar sonucu ortaya konulmuş, dersin daha nitelikli bir hal alabilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Müzik öğretmenliği programı incelendiğinde Piyano, Armoni-Kontrpuan-Eşlik, Eşlik Çalma ve Elektronik Org Eğitimi derslerinin eşlik yapabilmeye katkı sağladığı görülmektedir. YÖK (2006) programında, Piyano V dersinin içeriği “Dizi, kadans ve arpej çalışmaları, pedal çalışmaları. Parmak, bilek ve önkol staccatolar için örnek çalışmalar, öğrenilen teknik davranışları içeren, değişik kaynaklardan etütler, Barok ve Klasik dönem süslemeleri eserler üzerinde uygulama. Barok Dönem polifonik yapıtlarının (prelüd, suit, envansiyon vb.) tanıtımı. Klasik, Romantik ve Çağdaş dönemlerden düzeye uygun eserleri seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve başta İstiklal Marşı olmak üzere marş eşlikleri çalışmaları.” şeklinde,

Piyano VI dersinin içeriği “Dizi, kadans ve arpej çalışmaları, çift ses çalışmaları (üçlü, altılı vb.). Değişik teknikleri içeren düzeye uygun etütleri orijinal tempolarına yakın olarak çalma. Barok eserleri, sonat formunun tanıtımı, kolay sonatlarla çalışmalar. Farklı dönemlere ait eserleri biçimsel analizlerini yaparak çalışma ve seslendirme. Okul müziği eşlikleri.” şeklinde ve Piyano VII dersinin içeriği “Paralel üçlü, altılı, onlu diziler ve kadanslarını çalma. Dizi, kadans ve arpej (dominant yedili vb.) çalışmaları. Değişik teknikleri içeren uygun etütleri, orijinal tempolarına yakın olarak çalma. Önceki dönemde çalışılmaya başlanan sonatların, diğer bölümlerinin de çalışılarak eseri tamamlama. Çalışılan eserleri değişik edisyonlardan inceleme ve farklı yorumculardan dinleme. Her dönemden bir eser seçilerek oluşturulan repertuarı seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve marş eşlikleri ile ilgili çalışmalar şeklinde, Armoni-Kontrpuan-Eşlik I dersi “ Temel durumunda, dört sesli, majör - minör akor bağlantılarını (plagal, otantik, tam kadans) ve bu bağlantılarla piyanoda eşlik modellerini oluşturma ve uygun eserlerin armonik analizi.” şeklinde; Armoni – Kontrpuan – Eşlik II dersi “ Temel durumda D7’li ve D9’lu akor bağlantıları. Yan dereceler kırık ve genişletilmiş kadans bağlantıları, marş armoni, verilen bas ve soprano partilerini çokseslendirme. Bu bağlantılarla piyanoda okul şarkılarını eşikleme. Okul şarkılarında iki seslilik konuları ve uygun eserlerin armonik analizi.” şeklinde; Armoni – Kontrpuan – Eşlik III dersi “ İşleme - geçit ve geciktirici sesler. Çevrim akorları, (6 , 6/4 akorları), alterasyon, piyano ve diğer çalgılarla okul şarkılarını eşikleme, bu amaçla yazılmış eserlerin armonik analizine ve kontrpuana giriş (bire karşı bir, iki). “ şeklinde; Armoni – Kontrpuan – Eşlik IV dersi ise “ Modülasyon türleri, yakın ve uzak tonlara modülasyon. Okul şarkılarını eşikleme ve uygun eserlerin analizi. Bire karşı dört ve nakışlı kontrpuan çalışmaları ve kanon yazma.” şeklinde; Eşlik Çalma dersi, “Okul müziği eşliklerini ve temel oda müziği repertuarını tanıma ve çalma” şeklinde; Elektronik Org Eğitimi dersi ise “Elektronik org hakkında genel bilgiler,

majör, minör, jazz, blues vb. dizi ve akor ilişkilerine yönelik bilgiler, okul şarkılarına eşlik etme bilgi ve becerileri.” şeklinde tanımlanmıştır.

1.8.5. Eşlik. Esas sesi destekleyen parti ya da partilere eşlik denilmektedir. Bilgin’e (1998) göre eşlik “bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partiler olarak tanımlanmaktadır”.

İnsanlar müzik yapmaya başladıktan sonra söyledikleri şarkıya ya da çaldıkları solo çalgılara, başka çalgıların da eşlik etmesi gereksinimi duymuşlardır. Aynı anda birden fazla çalgının farklı çalgıların eşlik etmesini sağlayarak günümüz çoksesli müziğinin temellerini atmışlardır.

Müzik tarihi boyunca eşlik, zengin bir form çeşitliliği içinde yer almıştır. Çeşitli formlar içinde üstlendiği görevler, ana partiyle kaynaşma özelliğini pekiştirmiş, geliştirmiştir. Bu vasıflarıyla kendine özgü karakter ve stiller sergilemiş, kuramsal açıdan armoni sanatının temelini oluşturmuştur. Bundan ötürü eşliğin esas sesi desteklemesine ve onunla kaynaşmasına sadece besteleme aşamasında değil, yorum aşamasında da özen gösterilmiştir (Say, 2005: s.186).

Çoksesliliğin başlaması ile günümüz orkestralarının temeli atılmış, farklı çalgılardan oluşan çalgı grupları oluşturularak farklı renkler elde edilmiş ve çoksesli müzik vazgeçilmez bir hal alarak gelişimini sürdürmüştür. Kurbanov (2010), çoksesli müzik kültürünün her bir halkın manevi kültüründe önemli hadise olarak değerlendirilmesinin mümkün olduğunu, çeşitli ülkelerin müzik kültürlerine dikkat çekildiğinde halk yaratıcılığında, özellikle de musiki folklorundan kaynaklanan bu sanatsal hadisenin tarihsel gelişim sürecinde giderek genişlemesi, kol kanat açması ve bununla birlikte dünyanın bütün kıtalarına yayılışının görüleceğini belirtmiştir.

Piyano, lir, viyel, arp ve lavta gibi birçok çalgı solo çalgılara veya insan sesine eşlik yapmak için kullanılmıştır. Geçmişten günümüze eşlik yapmanın önemi artmış ve müzik eğitiminde olumlu biçimde kullanmaya gayret gösterilmiştir.

Müzik eğitimi için eşlik oldukça önemli bir unsurdur. Çalgılara eşlik etme dışında, şarkı öğretiminde de yararlı olduğu bilinen eşlik, bir müzik öğretmeni tarafından etkili bir biçimde kullanılmalıdır. Aydınlı & Tecimer (2013), müzik öğretmenin görev yapacağı derslerde en çok şarkı öğretimi yapacağını, öğretmenin piyanodan yararlanmasının, öğrencilerin çok sesli müzik zevkini geliştireceğini ve müzik dersinin niteliğini arttıracığını, şarkı söyleme etkinliğinde eşliği yazılmış şarkıların eşlik partilerini piyano ile çalabileceğini veya bilgi ve birikimini kullanarak şarkılara yeni eşlikler yazabileceğini, eşlikli çalınan okul şarkılarının, çok sesli şarkıların, makamsal ve tonal eserlerin öğrencilerin ses aralıklarına göre uyarlanmasında yani başka bir tona aktarılmasında da piyanodan destek alacağını belirtmişlerdir. Ercan (1990), okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilen, piyano çalarak müzik dinletme gibi etkinliklerde bulunan öğretmenin, dersi zevkli hale getireceğini ve öğrenciye de beğeni kazandırmış olacağını belirtmiştir. Sağer & Albuz (2008), okul şarkısına eşlik yapabilmek için yeterli derecede piyano becerisine ve armoni-kontrpuan bilgisine ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir.

Müzik öğretmenliği lisans programlarındaki en önemli derslerden birisi piyano eğitimidir. “Piyano eğitimi; müzik öğretmeni yetiştirme işinin başlangıcından itibaren, müzik öğretmenliği programlarında önemli bir yere sahiptir. Nitekim 1924’te kurulan Musikî Muallim Mektebi’nin 1925’te yayınlanan talimatnamesinden; 1998’de yürürlüğe girip günümüzde de uygulanmakta olan Müzik Öğretmenliği Lisans Programına değin piyano eğitimi kesintisiz sürdürülen temel bir çalgı konumundadır” (Aydiner, 2008: s.1-2). Piyano eğitimi dersi, 2006 yılında Yükseköğretim Kurulu tarafından yeniden yapılandırılan Müzik Öğretmenliği Lisans Programı ile sekiz yarıyıl boyunca eğitimi alınacak bir ders haline

getirilmiştir ve “ Piyano I, II, III, IV, V, VI, VII ve Piyano ve Öğretimi” şeklinde kendisine yer bulmuştur.

Piyano, solo repertuar çalmanın yanı sıra çoksesli müzik yapılabilecek en önemli ve işlevsel çalgıdır. Yeterli düzeyde armoni bilgisine sahip olmak eşlik yapabilmek için oldukça önemlidir fakat bu tek başına yeterli olmayacaktır. Var olan teorik bilginin kullanılabilmesi ve mesleki yaşantıda kullanılabilmesi için gerekli olan eğitim piyano eğitimidir. “Müzik öğretmenin materyal olarak kullandığı okul şarkıları, öğrencilerin ses ve müzikal duyumlarının geliştirilmesi sürecinde en önemli araç olmaktadır. Bu şarkıların öğretimi sırasında, öğrencilerin seslerini destekleyecek piyano eşliğine ihtiyaç bulunmaktadır. Piyano eşliği, tek sesli okul şarkılarını armonik yönden zenginleştirerek, öğrencilerin çoksesli müziğe yakınlaşmalarını da sağlayabilir” (Piji, 2006: s.15).

Yönetken, piyanodan “ Müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı alet piyanodur. Bu çalgıda entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu olamaz, sabit perdelidir. Parmağın bastığı yerden (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) doğru ses çıkar. Aletin ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk), hem erkek ve hem aletlerin seslerini verebilen geniş ses yelpazesine sahiptir. Piyanoda her türlü ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerlerde sesler kolayca çalınır. Armonik - polifonik karaktere sahiptir. Çoksesli kulak eğitimine en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çok sesli eserin redüksiyonu icra edilebilir. Koral ve orkestral eserler çalınabilir. Büyük eserlerin analizine elverişlidir. Edebiyatı zengindir vb.” (Say, 1993: s.69) şeklinde bahsetmiştir.

Müzik öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının piyano etkili biçimde kullanmaları beklenmektedir. Bu sebeple aldıkları eğitim, gerek süre gerekse içerik açısından oldukça önem arz etmektedir. “Müzik öğretmenliği eğitiminde bu çalgının alana ilişkin kullanım özellikleri ve amacına uygun eğitimi planlanıp programlandığında genel müzik eğitimine

katkıları da oldukça büyük olacaktır. Buradan hareketle, piyano çalma becerilerine sahip olmayan bir müzik eğitimcisinin düşünülmemeyeceğini söylemek mümkündür” (Babacan, 2009: s.2).

Özen’e (1998) göre “Müzik öğretmeni olarak yetişecek bir adayın piyanoyu işlevsel olarak kullanabilmesi, sadece piyano dersinde kazanılacak becerileri dinleti yaklaşımı ile sunabilmesine bağlı olmamaktadır. Müzik alanına ilişkin diğer derslerin özellikle armoni-kontrpuan-eşlikleme, müziksel işitme-okuma, müzik biçimleri, müzik çözümleme vb. derslerinin de piyano çalma becerilerinin gelişimine olan katkıları büyüktür. Bu yüzden dersler arasında bağlantıların sağlanmasıyla, ilköğretim ve orta öğretim için istenen ve beklenen niteliklere sahip müzik öğretmeni modeline ulaşılabilir”.

Müzik öğretmenleri piyanoyu kendi müzik sınıflarında bir eğitim çalgısı olarak kullanmaktadırlar. Müzik öğretmen adaylarının eğitiminde kullanılan geleneksel piyano eğitimi daha çok solo piyano repertuarı ve teknik çalışmalar gibi artistik becerilerin kazandırılmasını hedeflemektedir. Ancak, okul müziğinin ilköğretim ve lise sınıflarındaki öğrencilere öğretimi, artistik piyano becerilerinin ötesinde işlevsel piyano becerilerinin de kullanılmasını gerektirmektedir. İşlevsel piyano becerileri, müzik öğretmenlerinin piyanoyu kendi müzik sınıflarında daha etkin bir eğitim aracı olarak kullanabilmelerini sağlayan pratik piyano çalma becerileridir. Bu beceriler, verilen bir ezgiye eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, transpoze edebilme, çökseslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma ve koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme vb. becerilerdir. Bu işlevsel beceriler ile donanmış olarak mezun olan müzik öğretmenleri, piyanoyu görev yapacakları okullarda öğrencilerine müzik öğretirken, eşlik yaparken ve koro, çalgı veya çalgı gruplarına eşlik yaparken daha etkili olarak kullanabileceklerdir. Bundan dolayı, müzik

öğretmeni adaylarının, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano programlarında işlevsel piyano becerilerini kazanarak mezun olmaları gereklidir.

(Kasap, 2005: s.149)

Güdek'e (2004) piyanonun, "temel müzik bilgileri kazandırmak amacıyla seslerin belletilmesi, dizi, arpej, modalite, tonalite vb. müziksel kavramların öğretilmesinde, doğaçlama ve yaratma yeteneklerinin geliştirilmesinde, çok değişik alanlara eşlik yapmada, orkestra-koro partileri ve partitürlerinin indirgenerek çalınmasında" kullanılabileceğini belirtmiştir.

Tufan (2004) piyano derslerinin, küçük ölçekli yapıtları seslendirebilme, düzeyine uygun şarkı, türkü, okul şarkıları ve eşliklerini çalabilme, eşlikleri yoksa bu parçalara uygun eşlikler yazarak çalabilme gibi, derslerini daha etkili ve zevkli hale getirmesine olanak sağlayacak kolaylıklar içerdiğini belirtmiştir.

Piyano sağladığı kolaylıklar bakımından oldukça önemli bir çalgıdır. Çokseslilik sağlaması, ses eğitimi, müziksel işitme-okuma ve yazma eğitimi, eşlik eğitiminde kullanılabilmesi piyanoyu vazgeçilmez bir unsur haline getirmektedir. Durak (2007), piyano eğitiminde kazanılacak davranışların tüm öğretmenlik hayatını dolaylı olarak etkileyeceğini ve piyanonun armonik yapılanmalarda çözümlmeyi kolaylaştırıcı ve somutlaştırıcı tuş dizilimi ve mükemmel bir eşlik sazı olmasıyla müzik öğretmeni için vazgeçilmez bir çalgıya dönüşmektedir.

Kıvrak'a (2003) göre piyano, müzik öğretmenin yetiştirilmesinde %80,7'lik bir oranla alan derslerinde etkili araç niteliğindeki tek çalgıdır. Piyano eğitiminin öncelikli amacı bu çalgıyı etkin biçimde kullanmaktır. Piyano bireyin müzik öğretmeni olarak yetişmesinde 'alan çalgısı', müzik öğretmenliği sürecinde ise 'meslek çalgısı' olarak her iki boyutta da yerini almaktadır.

Petenkaya'ya (2006) göre piyano başlı başına bir çalgı olmanın dışında, müzik eğitiminin pek çok alanında ve aşamasında kullanılan ve kullanılması gereken zorunlu bir çalgıdır. Piyano, solo bir çalgı olmasının yanında en çok tercih edilen bir eşlik çalgısıdır.

Kutluk'a (1996) göre piyano, eğitim süresi en uzun çalgılardandır. Bir solo çalgı olmasının yanı sıra, bir eşlik çalgısı olması, eğitsel müzik öğretimindeki önemini artırmaktadır.

Bastien (1977), işlevsel piyano eğitiminin, müzik öğretmenin piyano ile gerçekleştirmesi beklenen deşifre yapabilme, eşlik yapabilme, parçaları çözümleme, orkestra ve koro eserlerinin partilerini çalabilme gibi temel becerilerin kazandırılması ile olanaklı olduğu belirtmiştir.

Piyanonun eşlik ile olan bağlantısı oldukça kuvvetlidir. Bu sebeple piyano eğitiminin nitelikli olması oldukça önemlidir. Günümüz genel müzik eğitiminde piyanodan genellikle solo olarak değil, bir eşlik çalgısı olarak yararlanılmaktadır.

Eşlik ile ilgili olarak piyano dersi dışında önemli derslerden birisi de armoni-kontrpuan-eşlik eğitimi dersidir. Bu derste adından da anlaşılacağı üzere özellik eşlik yapabilmek, bir eseri çözümlenebilmek için gerekli olan tüm teorik bilgiler öğretilmektedir. Armoni-kontrpuan-eşlik müziğin genel yapısını, ilkelerini, oluşumu gibi önemli unsurları yakından irdeleyen bir derstir. Bu ders ile müzik öğretmeni adayları meslek yaşantısı boyunca kullanabileceği bilgi, beceri ve birikime sahip olmaları beklenmektedir. Bu dersin kazanımlarının gerçekleşmemesi ise müzik öğretmenleri için kötü sonuçlara neden olabilecek niteliktedir.

“Müzik öğretmenin mesleğinde piyanodan etkili bir şekilde yararlanması armoni konusunda da yeterince bilgiye sahip olmasını da gerektirmektedir. Müzik öğretmenleri çalabildiği eserleri iyi çalabilmesi ve ifade edebilmesinin yanında, müzik öğretmenliğinde

armoni bilgisinden okul şarkılarının armonik analizinde ve piyano eşliği oluşturmada yararlanırlar” (Bilgin, 2006: s.328).

Özgür’e (b.d.) göre müzik öğretmenin bir şarkıya piyano eşliği yazabilmesi için, ezgi ve eşlik partisi arasındaki ritmik-armonik vb. ilişkileri inceleyebilmesi, ele alınan ezginin armonik ve ezgisel çözümlemesini yapabilmesi, eşlik partisindeki akorların birbirine bağlanışlarını, ezginin ritmik yapısına ve üslubuna uygun eşlik figürlerini arayıp bulabilmesi, ezgi ile eşlik partisinin bütünlük taşımasına dikkat edebilmesi gerekmektedir.

Kutluk (1996), pratik eşlik yapabilme becerisinin, kişinin armoni bilgisiyle, müziksel işitme ve solfej yapabilmedeki yeterliğiyle piyano çalabilmedeki teknik beceriyle doğrudan ilişkili olduğunu ve armoni bilgisi, piyano tekniği ve içerik açısından, kolaydan zora sıralanmış bir dizi eşlik alıştırmalarının, yararlı olacağını belirtmektedir.

“Armoni iki ya da daha fazla perdenin aynı anda çalınması sırasında oluşan sestir. Müziğin dikey yönü, yatay yönlü bileşenlerin kombinasyonu tarafından üretilmiştir” (Kostka & Payne, 2004: s.ix)

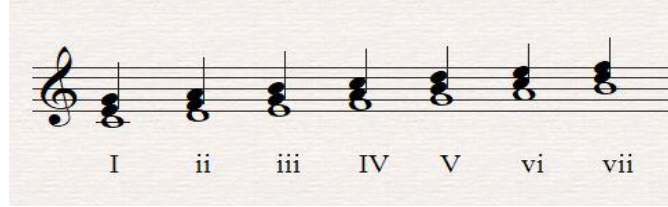
Bakihanova (2003) armoniyi “müzikte, akorlar ile sağlanan dikey çok seslilik olarak tanımlanan armoni, akorların bağlantılarından oluşan bir bilim dalıdır” şeklinde tanımlamıştır.

Armoni, müzik biliminin en önemli yapıtaşlarından birisidir. Sevgi (2005), “armoninin bir sistematiği olduğunu, müzik ile ilgili her meslek grubunu ilgilendiren, bilim ve sanatın kesiştiği bir alan olduğunu belirtmiştir.”

Okay (2013) asgari düzeyde bir şarkıyı I. , IV. ve V. dereceler gibi temel akorların kullanılarak ve gerektiğinde figürlendirilerek, bilgi ve beceri düzeyine göre şarkıda yan dereceler ve ara dominantlar kullanılarak eşlik etmenin mümkün olduğunu belirtmiştir.

Armoni bilgisi ile eşlik yapabilme, transpoze yapabilme, akor bağlantıları, akor kuruluşları yanı sıra melodinin ne anlattığını anlamak mümkündür. Armoni eğitimi eşlik

yapabilmek için gerekli olan temel yapıtaşlarından birisidir. Armoni eğitiminde en çok karşılaşılan terim akordur. Akor, “en az üç sestem oluşan ses kümesidir” (Özgür & Aydoğan, 2006: s.217). Owen (2000) ise akoru “üç veya daha fazla sesin birlikte çalınması” olarak tanımlamaktadır.

Şekil. 1 Do Majör Dizisinde Akorlar (von Pander, 1952: s.6)

Armoni genel olarak akorlar ve akorların bağlantıları ile ilgilenen bir bilimdir. Akorlar temelde 3 sestem oluşur. En alttaki (kalın) sese kök ya da temel, ortadaki sese 3’lü, en üstteki (ince) sese ise 5’li denilmektedir. Akorlar bazı durumlarda üçten daha fazla sestem oluşabilmektedir. Günümüzde eğitim fakültelerinde verilen eğitimde genellikle 7’li akorlar da incelenmektedir. Tablo 1’de akor yapıları gösterilmektedir.

Tablo 1

Akorların türleri ve yapıları (Owen, 2000: s.63)

Akor türü	Aralık yapısı	Şema	C ve F# kök akor
M	Kökten üçlüye=M3 Üçlüden beşliye=m3 Kökten beşliye=T5	m3 M3	
m	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=M3 Kökten beşliye=T5	M3 m3	
dim5	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=m3 Kökten beşliye=E5	m3 m3	
aug5	Kökten üçlüye=M3 Üçlüden beşliye=m3 Kökten beşliye=A5	M3 M3	

Devamı sonraki sayfadadır

Mm7	Kökten üçlüye=M3 Üçlüden beşliye=m3 Beşliden yediliye=m3 Kökten yediliye=m7	m3 m3 M3	
m7 ya da mm7	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=M3 Beşliden yediliye=m3 Kökten yediliye=m7	m3 M3 m3	
M7 ya da MM7	Kökten üçlüye=M3 Üçlüden beşliye=m3 Beşliden yediliye=M3 Kökten yediliye=M7	M3 m3 M3	
dim-m7	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=m3 Beşliden yediliye=M3 Kökten yediliye=m7	M3 m3 m3	
dim-dim7	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=m3 Beşliden yediliye=m3 Kökten yediliye=E7	m3 m3 m3	
mM7	Kökten üçlüye=m3 Üçlüden beşliye=M3 Beşliden yediliye=M3 Kökten yediliye=M7	M3 M3 m3	
aug-M7	Kökten üçlüye=M3 Üçlüden beşliye=M3 Beşliden yediliye=m3 Kökten yediliye=M7	m3 M3 M3	

Akorlar her zaman temel durumda kullanılmamaktadır. Uygun yer ve bağlantı durumlarında çevrim durumunda da kullanılabilir. “Akorun temel sesi dışında, üçlüsü veya beşlisinin bas partisine gelmesi çevrim olarak tanımlanır” (Köse, 2012: s.104). Tablo 2’de akorların çevrim durumları gösterilmektedir.

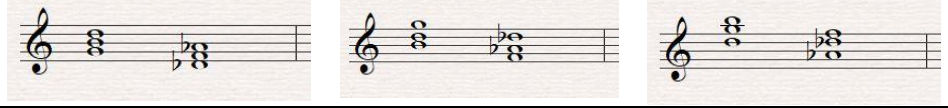
Tablo 2

Akor çevrimleri (Owen, 2000: s.64)

	Kök pozisyon	Birinci çevrim	İkinci çevrim
En alt nota	Kök	Üçlü	Beşli
Bas sese olan aralığı	5	6	6
Figürlü bas sembolü	3	3	4
	-	6	6
			4

Devamı sonraki sayfadır

G ve Db örnek

Temel sesin bas konumunda bulunduğu duruma temel durum denilmektedir. Temel durumdaki bir akorun en alt sesinin yerine, akorun üçlüsü getirildiğinde birinci çevrim akoru elde edilmektedir. Temel durumdaki bir akorun en alt sesinin yerine, akorun beşlisinin getirilmesiyle ise ikinci çevrim akoru elde edilmektedir.

Üç sesli akorların yanı sıra dört sesli akorların da çevrimleri bulunmaktadır. Temel durumdaki dört sesli bir akorun en alt sesinin yerine, akorun yedilisinin gelmesi ile üçüncü çevrim akoru elde edilmektedir. Üç sesli akorlar ile dört sesli akorlar arasındaki fark, dört sesli akorlara, akorun bas sesinin 7'lisinin eklenmesidir. Yedili akor çevrimleri ise Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3

Yedili akor çevrimleri (Owen, 2000: s.65)

	En alt nota	Bas sese olan aralığı	Figürlü bas sembolü	D ve F 7'li akor örnek
Kök pozisyon	Kök	3 5 7	7	
Birinci çevrim	Üçlü	3 5 6	6 5	
İkinci çevrim	Beşli	3 4 6	4 3	
Üçüncü çevrim	Yedili	2 4 6	2	

Kadans, armonide oldukça önemli bir yere sahiptir. “Müzik fikrinin tamamlanmasına kadans denir” (Bakihanova, 2003: s.15). Tonal müzikte kullanılan çeşitli kadanslar bulunmaktadır. Bunlar; Tam kadans, yarım kadans, plagal kadans ve kırık kadans olarak

adlandırılırlar. Bazı kadanslar bitiş hissi verirken, bazıları ise devam edici niteliktedirler. Kadanslar, sıralı olarak bazı derecelerin arka arkaya gelmesi ile oluşurlar. Akor kökü, akorun oluşturulduğu dizi derecesine karşılık gelen bir roma rakamı ile gösterilir. Genel olarak dizinin ana dereceleri büyük, yan dereceleri ise küçük roma rakamları ile yazılırlar. Aynı zamanda derecelerin her biri kendi isimleri ile de anılmaktadırlar. I. dereceye tonik, ii. dereceye toniküstü, iii. dereceye medyant, IV. dereceye subdominant, V. dereceye dominant, VI. dereceye submediant, vii. derece ise sansibl denilmektedir. “Dizinin I., IV., V. derece sesleri üzerinde oluşturulan akorlara ana akorlar denir. Ana akorlar, büyük ölçüde tonal dengeden dolayı, kısmen de ilgili dizinin tüm seslerini içermesinden dolayı dizinin tonal özelliklerini en iyi yansıtan akorlardır” (Bağçeci, 2010: s.180). I., IV. ve V. derece akorları, dizideki en önemli akorlar olması ve kadansları oluşturmasından dolayı bir şarkıya bu dereceleri kullanarak eşlik yapmak mümkündür.

Cangal (2005), tonik akoru, “kullanıldığı dizinin üç durucu basamağı olan I., III., V. basamak seslerini içermesi nedeniyle tonalitede ‘durucu’ özellik taşıyan tek akordur.” şeklinde tanımlamaktadır.

Subdominant akor, IV. derece üzerine kurulmuş olan akorlardır. “Kurulduğu IV. basamak ve içerdiği VI. basamak sesinden dolayı ‘yürüyücü’ bir özellik taşımakla birlikte, beşlisine rastlayan VIII. basamak sesi I. basamağın oktavı olup ‘durucu’ bir ses olduğundan subdominant’ın yürüyücülük etkisi dominant akoruna göre daha zayıf ya da bir başka deyişle daha yumuşaktır” (Cangal, 2005: 79).

Dominant akor ise V. derece üzerine kurulmuş olan akora denilmektedir. İçinde bulunan sesler nedeniyle tonik akora gitme ihtiyacı duyar ve bu sebeple yürüyücü bir akor çeşididir.

Dizide bulunan ii., iii., vi. ve vii. derece akorlar ise yan dereceler ya da yardımcı akorlar olarak tanımlanabilmektedir. “Yardımcı akorlar; ana akorlar yerine geçebilecek, ana akorların etkisini-rengini taşıyan ve işlevini yüklenen akorlardır” (Cangal 1999: s.168).

Yan derecelerden II. derece akor, genellikle V. dereceye yapılacak olan bağlantılarda kullanılmaktadır. III. derece akor, I. veya V. derece akorların yerine de kullanılabilirken, vi. derece akoru çoğunlukla I. derece akor etkisiyle kullanılırlar. vii. derece akor ise köksüz dominant akor olarak adlandırılır. Bu akorların en yaygın akor ilerleyişlerini Say (2006) şu şekilde özetlemiştir:

I. 'den sonra herhangi bir akor gelebilir.

II.'den sonra V, III, VI, I ya da VII gelebilir.

III. 'den sonra VI, I, IV, II, V gelebilir.

IV. 'den sonra V, I, VI, II, VII, III gelebilir.

V. 'den sonra I, VI, III, IV gelebilir.

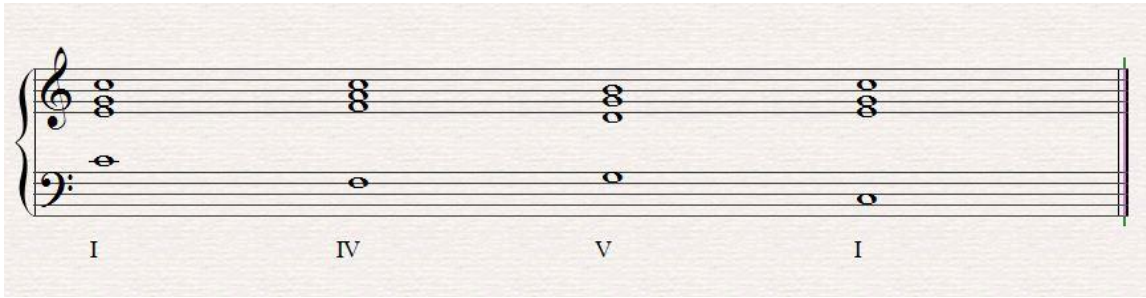
VI. 'dan sonra II, V, IV, III, I gelebilir.

VII. 'den sonra I, VI, III, V gelebilir.

“Müzik fikrinin tamamlanmasına kadans denir” (Bakihanova, 2003, s.15) Kadanslar belirli derecelerin art arda gelmesi ile meydana gelir. “Ancak bu işlem, akorların rastgele ardıştırmaları biçiminde değil, birtakım ilke ve kurallar çerçevesinde gerçekleştirilir” (Cangal, 1999, s.90)

Yayla'ya (2006) göre kadans, eser içinde süre gelen müzikal çizginin kesildiği noktadır. Bu kesilme noktası müzikal fikrin melodik ve armonik olarak istenilen hedefe ulaştığının bir göstergesi veya ritmik tansiyonun azalması olarak yorumlanır. Bu noktada önemli armonik, melodik ve ritmik faktörler değil, bunların bileşkesinden doğan müzikal duygudur. Algılanan bu müzikal duygu, kadans'ı müziğin en güçlü yapısal elementlerinden birisi haline getirir.

IV. ya da ii. derecenin arkasından gelen V. derecenin, I. derece akora bağlanmasına tam ya da otantik kadans adı verilir.

Şekil. 2 Tam kadans örneği (Maler, 1957: s.3)

Plagal kadans IV. derece akorun I. dereceye bağlanması ile oluşmaktadır. “Korallerde okunan duanın sonundaki ‘amen’ sözcüğü için çoğunlukla bu bağlanışın kullanılması yüzünden, ‘amen kalışı’ olarak da bilinir” (Károlyi, 2005: s.79).

Şekil. 3 Plagal kadans örneği, Dykes, Holy, Holy, Holy (Kostka & Payne, 2004: s.151)

V. dereceye gidilerek yapılan kadanslara yarım kadans adı verilir.

Şekil. 4 Yarım kadans örneği, Verdi, Aida, Act.III (White, 1984: s.37)

V. derece akorun, vi. dereceye bağlanarak yapılan kadanslara kırık kadans adı verilir.

Bu tür kadanslar eser sonlarında kullanılmazlar.

Şekil. 5 Kırık kadans örneği, Bach, Chorale: Christ Lag in Todesbanden (White, 1984: s.39)

Eşlik yapabilmek için yeterli derecede armoni bilgisi, piyano çalabilme becerisi gibi unsurların yanında, bilinmesi gereken çok önemli hususlar vardır. Müzik her zaman bir bütün olarak ele alınmalı ve bütünü oluşturan parçalar tek tek ele alınarak analiz edilmelidir. Bu unsurlardan bir tanesi tonalitedir. “Tonalite bir dizinin tonal ilkelere göre kuruluşu, dizilerin ve tonların ne şekilde kurulmuş bulunduğunu açıklayan sistem ve onun kurallar bütünüdür” (Say, 2005, s.522) Tonalite, dizi içinde diğer sesleri kendi üzerine çeken bir ses özelliği taşıyan tonik sesi ile belirlenir.

Müzik için önemli başka unsur ise tempodur. “Müziğe biçim veren, ona can katan ritim ile tempo bir bakıma, müziğin sinir sistemidir. Tempo, çok ağırdan çok hızlıya dek, tüm hız belirten dereceleri kapsayan bir sözcüktür” (Karolyi, 2005, s.37) Ölçü ise “bir müzik eserinin süre olarak birbirine eşit gruplara bölünmüş birimleri ve bu eşit kümelerin yarattığı süre disiplini” (Say, 2005, s.409) Ölçüler basit, bileşik ve aksak olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. “Zamanı meydana getiren değerlerin tümü; birlik, dördlük ya da sekizlik gibi ikişerli değer işaretine denk düşen ve içerisinde yalnız bir cins vuruş kümesini bulduran ölçülere basit ölçüler denir” (Sağır & Albuz, 2008, s.8) Bileşik ölçüler ise, “zamanı oluşturan değerlerin hepsi; noktalı birlik, notalı ikilik, noktalı dördlük ya da noktalı sekizlik gibi noktalı değer işaretine denk düşen ölçülere denir” (Sağır & Albuz, 2008, s.12). “Hem ikili zamanı, hem üçlü zamanı kapsayan ölçülere aksak ölçü denir. Bir aksak ölçü, hem basit ölçünün, hem de bileşik ölçünün özelliklerini yapısında birleştirir” (Say, 2005, s.410) Müzik için önemi

büyük olan ölçü ve tempo, eşlik yapabilmek için de oldukça önemlidir. Bir şarkının türü, hızı ve buna bağlı olarak eşikleme yapılırken kullanılacak olan eşlik modeli ölçü ve tempo ile ilgilidir.

“Yoğunluk, eserde enstrüman veya partilerin kullandığı müzikal çizgideki ifade şekillerindeki değişiklikler ile yapısal element olarak tanımlanabilir. Bir koro eserinde iki partinin belirli bir süre susması veya bir piyano eserinde süregelen ritmik yapının değiştirilmesi müzikal çizdirginin değişimi olarak tanımlanır” (Yayla, 2006, s.4) Eşikleme yapılırken yoğunluğun dikkate alınması şarkının eşliğinin tek bir çizgi üzerinde eşliklenmesi gereken kısımları ile daha yoğun bir armonik ve melodik çizgi ile eşliklenmesi gereken kısımlarının ayırt edilebilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Yapılan eşiklemelerde dikkat edilmesi gereken başka bir nokta ton rengidir. “Ton rengi, eser içinde belirli enstrüman grubun çaldığı bir müzikal çizginin başka bir gurupla tekrarlanması veya orkestranın tutti ile ton rengini ve dolayısıyla yoğunluğu değiştirmesi yapısal bir element olarak tanımlanır” (Yayla, 2006, s.4)

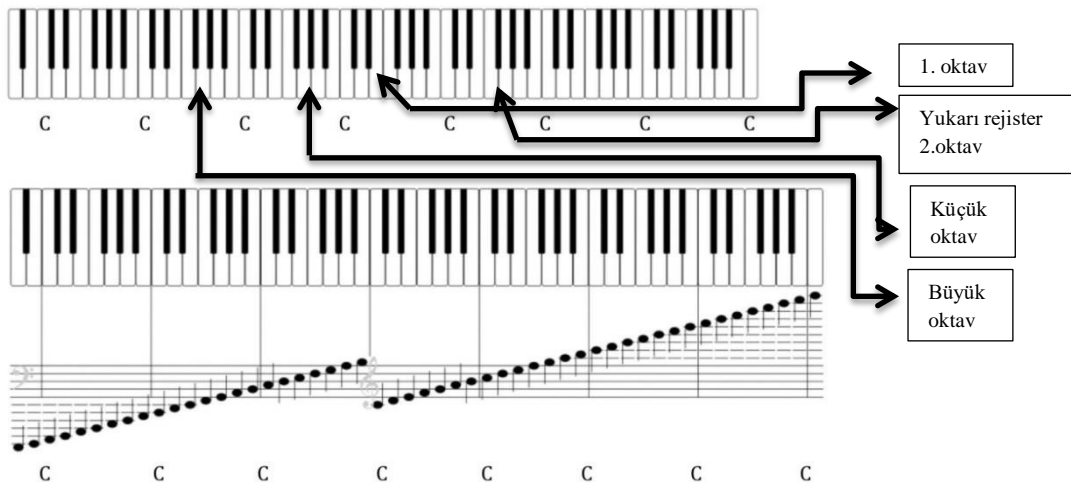
Müzikte doku bestecilik ve müzik açısından oldukça önemli bir konudur. Dokular, monofonik, polifonik ve homofonik olmak üzere üçe ayrılmaktadır. “Monofonik doku, tek sesli tek melodik çizgisi olan yatay bir müziktir. Polifonik doku, iki ya da daha fazla ezginin birlikte tınlaması, homofonik doku ise yatay bir ezgiye akorlar veya arpejler ile eşlik edilmesidir” (Demir, 2012, s.128).

Müzikte bir fikrin, duygunun, düşüncenin anlatımı için seslerin belirli bir düzen içerisinde bir araya gelmesi gerekmektedir. Konuşmada bir düşüncüyü anlatmak için kelimelere hatta cümlelere ihtiyaç duyulduğu gibi müzikte de buna benzer yapıya ihtiyaç duyulmaktadır. “Motif, müzikte gelişmeye elverişli en küçük fikir, en küçük form ögesi ve eseri oluşturan önemli temel taşıdır” (Cangal, 2011, s.2)

Yayla'ya (2006) göre, motif, eser de yer alan önemli melodik ve ritmik öğeye dönüş yapmak önemli bir yapısal element olarak tanımlanır. Tekrar, tamamen aynı motif veya motifin altere edilmiş bir hali de olabilir. Motifin ayrı bir tonda, renkte, yoğunlukta tekrarı veya bir ritmik kalıbın ayrı bir melodik yapıda tekrarlanması gibi müzikal olaylar yapısal element özelliği olarak tanımlanır. Cümle ise “daha derli toplu bir fikri açıklayan ve bir anlam bütünlüğüne varabilen, çoğu kez birbirini tamamlayan iki motiften oluşur” (Cangal, 2011, s.15) Cümlenin bitişi ise genellikle yarım karar veya tam karar ile yapılabilir. “Cümle sonu genellikle bir kalış ile belirtilir. Kalışlar, müzik cümlesinin noktalama işaretleri gibidir” (Karolyi, 2005, s.108)

“Örgü, eser içerisinde seslerin melodik ve armonik ilişkilerindeki değişiklikler yapısal element olarak tanımlanır. Dikey bir armoni yapısındaki bir koralin armonik örgüsünün bir noktada kontrpuan bir anlayışa dönüşmesi önemli bir müzikal olay olarak yapısal element özelliğidir” (Yayla, 2006, s.5)

Rejister (ses perdesi), eşlik yazabilmek ve çalabilmek için oldukça önemli yere sahiptir. “Şan partisyonu genellikle piyanoda orta rejister, 1. oktavda ve yukarı rejister ikinci oktavlardadır. Figürler ise çoğu kez orta rejister küçük oktavda, bazen de aşağı rejister büyük oktavda çalınır” (Demir, 2012, s.116)

Şekil. 6 Piyanoda rejister (Ses perdesi)

Eşlik yapabilmek için önemli noktalardan birisi de eşikleme figürlerini bilmektir.

Figürler, eşliğe hareket kazandıran, estetik güzellik katan, şarkının türü hakkında bize verebilecek önemli bir unsurdur. Cangal'a (akt. Demir, 2012) göre figür, kendi içerisinde bir bütünlüğü olan fakat kendi başına fazla bir anlam ifade etmeyen ve asıl ezgiye eşlik etmek amacıyla sürekli olarak yenilenen hareket zincirine denir.

“Piyano eşliğinde sol el veya sağ el figür hareketleri; bir ezgiye eşlik eden, onu eşit süreli hareketlerle devamlı ören, çoğu kez de sadece akorların eşit sürelerle arpejlenmesinden meydana gelmektedir” (Sağır & Albuz, 2008, s.44)

The image displays seven systems of piano accompaniment notation. Each system consists of a grand staff (treble and bass clefs) with a bass line and a chord line. The bass line features a rhythmic pattern of eighth notes, while the chord line shows chords. Below each system, the chord symbols are listed: I, IV², V⁶, I, I, IV², V⁶, I. The first system has a 2/4 time signature. The second system has a 3/4 time signature. The third system has a 3/4 time signature. The fourth system has a 3/4 time signature. The fifth system has a 3/4 time signature. The sixth system has a 3/4 time signature. The seventh system has a 3/4 time signature. The score is written in a style that is common in music theory textbooks, with clear notation for chords and rhythms.

2

The image displays seven examples of Do Major triad patterns in 3/4 time, arranged in a vertical sequence. Each example consists of a grand staff (treble and bass clefs) and a chord progression label below it. The patterns are as follows:

- Example 1:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 2:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 3:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 4:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 5:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 6:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.
- Example 7:** Treble clef has a static triad. Bass clef has a quarter-note line: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. Chord progression: I, IV⁴, V⁶, I.

Şekil. 7 Do Majör Eşikleme Figür Örnekleri (Sağır & Albuz, 2008, s.44)

2. Bölüm

İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, öğrenme stillerinin akademik başarı ile ilişkisi konusunda, yurt içinde ve yurt dışında yapılmış çalışmalara yer verilecektir.

2.1.Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Bu alt bölümde konuyla ilgili yurt içinde yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Gülhan (1990) tarafından yapılan “Orta Dereceli Okullardaki Müzik Eğitiminde Piyanonun Bir Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliği” adlı yüksek lisans tezinde, piyanonun müzik derslerinde kullanılmasının gerekliliği üzerinde durmuş, derslerin verimliliğini arttırdığını ve son derece faydalı olduğu düşüncesini ortaya koymuştur. Eşlik yapabilmek için eşlik dersinin, diğer ilgili derslerle birlikte yürütülmesi gerektiğini belirtmiş, şarkıların armonik analizinin doğru yapılmasının ve sol elin, ezgiyi uygun eşlik modelleriyle desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Tuçcular (1992) tarafından yapılan “Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansıması” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin yarısının öğrettikleri ezgilere çalgı eşliği yapamadıklarını sonucuna ulaşmıştır.

Kutluk (2001) tarafından yapılan “Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi” adlı yüksek lisans tezinde, piyanonun bir eşlik çalgısı olarak nasıl geliştirilebileceği incelenmiştir. Piyano ile okul şarkılarını eşliklemede müzik öğretmeni adaylarının, şarkıların armonilerini analiz etmede, şarkı yapısına uygun eşlik modeli bulmakta ve piyano çalma ile ilgili teknik yetersizlikler olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Özen (1998) tarafından yapılan “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyano Müzik Öğretmenliğinin Gerekleri Doğrultusunda Kullanma Becerileri” adlı çalışmada, son sınıf öğrencilerinin %45’inin okul

şarkılarına piyano ile eşlik çalabilme bakımından yetersiz olduğu, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü piyano dersi öğretim elemanlarının müzik öğretmeni adaylarının kazanması gereken 26 önemli davranış içinden, “öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarına piyano ile eşlik çalma” davranışına %88 oranla birinci sırada öncelik verdikleri aynı zamanda piyano öğretim elemanlarının %47’sinin müzik öğretmeni adaylarını büyük ölçüde yetersiz bulmaktadırlar. Araştırmada elde edilen bulgular, son sınıfta okuyan öğrenciler ile piyano dersi öğretim elemanlarının piyanonun eşlik çalgısı olarak mesleki yaşantıda kullanımının önemi konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Bilgin (1998) tarafından yapılan “İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Çıkkışlı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi” adlı doktora tezinde, öğrencilerin piyano dersinde program hedefleri doğrultusunda büyük ölçüde başarılı oldukları, ancak meslek yaşantılarında okul şarkılarını öğretirken eşlik yapamadıkları ve bu konuda eksik kaldıklarını ve bu sorunu çok geç fark ettikleri sonuçlarını elde etmiştir.

Milli (1999) tarafından yapılan “İlköğretim Okullarında Piyano ve Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları” adlı yüksek lisans tezinde, piyano ve klavyeli çalgıların eğitim müziğindeki önemi vurgulanmış, öğrencilerin, lisans dönemi boyunca almış oldukları piyano ve eşlik derslerinin süre ve içerik bakımından yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çizili (2000) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenliği Programları Mezunlarının Piyano Derslerinde Öğrendikleri Davranışları Öğretmenlikte Kullanmaları” konulu araştırmada, müzik öğretmenlerinin piyano ya da klavye ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik yapmalarında yeterlik durumlarını saptamak amaçlanmıştır. Araştırmaya göre; müzik öğretmenlerinin çoğunun piyanoda doğaçlama eşlik yapabilme davranışında yetersiz veya

kısmen yeterli oldukları, eşlik çalışmalarında Müzik Teorisi dersinden edinilen bilgilerden faydalanma durumlarıyla ilgili olarak, öğretmenlerin %43'ünün dersin eşlik yapabilme becerisine katkısının yeterli olduğunu, %56'sının ise kısmen yeterli ve yetersiz bulunduğunu, eşlik yapmadaki yeterlikle ilgili olarak; piyano ve eşlik ders saatlerinin arttırılması, eşlik eğitimine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiğini sonuçlarına ulaşmıştır.

Koçak (2001) tarafından yapılan “Müzik Eğitimsi Yetiştiren Kurumlardaki Piyano ile Eşlik Faaliyetleri” adlı yüksek lisans çalışmasında, müzik öğretmenliği lisans programında okuyan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin piyano çalma düzeylerinin, piyano ile eşlik yapma açısından yetersiz görüldüğü, ezginin yapısına uygun eşlik modelinin belirlenmesinde öğrencilerin yarıdan fazlasının zorluk çektiği, eşlikle bağlantılı ders saatlerin yetersiz bulunduğu, yıllık ortalama eşlik faaliyetlerinin oldukça yetersiz olduğu, eşlik dersinin öğrencinin eşlik yapması için süre ve kapsam bakımından yetersiz kaldığı sonuçlarını elde etmiştir.

Öztürk (2001) tarafından yapılan “İlköğretim Kurumlarında Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Kullanmadaki Yeterlilik Durumları” adlı yüksek lisans tezinde, öğretmenlerinin çalgılarından, şarkılara eşlik etme ve şarkı öğretiminde faydalanma durumlarını saptamak amaçlanmıştır. Araştırmaya göre müzik öğretmenlerinin %67.5'nin çalgılarıyla şarkıya eşlik etmede yetersiz olduklarını tespit etmiştir.

Eğilmez (2003) tarafından yapılan “Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Piyano/Elektronik Orgu Kullanabilme Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı çalışmada, müzik öğretmenlerinin %52.72'sinin okul şarkılarına piyano/elektronik org ile eşlik edebilme davranışını gerçekleştirmede, kendilerini “Tamamen” veya “Büyük ölçüde” yeterli gördüklerini, diğer yarısının ise “kısmen” ve “çok az” yeterli veya “yetersiz” gördüklerini tespit etmiş, kendilerini yeterli bulma oranlarının düşük olması

sebebiyle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretim programlarında yapılan uygulamaların yeteri kadar amacına ulaşmadığını sonucuna ulaşmıştır.

Piji (2006) tarafından yapılan “Dizgeli Öğretime Göre Geliştirilen Eşlik Dersi Programının Akademik Başarıya, Tutuma, Yeterlik Algısına Ve Kalıcılığa Etkisi” adlı doktora tezinde, Dizgeli Öğretime göre geliştirilen Eşlik dersi programının akademik başarı, tutum, yeterlik algısı ve kalıcılık üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının uygulandığı grubun başarı testi puanları ile geleneksel öğretimin yapıldığı grubun başarı testi puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark bulunduğu, dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının uygulandığı grubun kalıcılık ortalama puanları ile geleneksel öğretimin yapıldığı grubun kalıcılık ortalama puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunduğu, dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının uygulandığı grubun eşlik dersi toplam tutum puanları ile geleneksel öğretimin yapıldığı grubun eşlik dersi toplam tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunduğu, dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının uygulandığı grubun gözlem toplam puanları ile geleneksel öğretimin yapıldığı grubun gözlem toplam puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Sönmezöz (2006) tarafında yapılan “ Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde, müzik öğretmenlerinin, müzik eğitimi anabilim dalları’ ndaki eşlik öğretime ve eşlik yapabilmedeki yeterliklerine ilişkin görüşlerini ele alarak, ilgili anabilim dalları’ nda verilen eşlik dersinin genel bir değerlendirmesinin yapılmasını amaçlamıştır. Sonuç olarak, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan “eşlik dersi öğretim programı” nın geliştirilmesi ve müzik öğretmenlerinin eşlik yapabilme yeterliklerini artırıcı önerilerde bulunmuştur.

Dağdeviren (2006) tarafından yapılan “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi” adlı çalışmada, eşlikli şarkı söyleme geleneği eğitim müziğimizde beklendik yönde kullanılmadığını, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitiminde sanatsal işlevi oldukça fazla olan eserler seslendirilirken veya seslendirilmeye çalışılırken, mesleki müziksel alanda ve eğitim alanında kullanılacak eğitim müziği ve onun öğretilmesi için gerekli yöntemlerle eşikleme dersleri piyano eğitimiyle ve müziksel işitme okuma dersleriyle iç içe, birbiriyle ilişkili ve eşgüdümsel olarak yürütülmen eşikleme veya eşlikli okul şarkılarının seslendirilmesi göz ardı edildiğini, eğitim müziği alanında, müzik ders kitaplarında hiç olmamakla birlikte, yardımcı ders kitapları içlerinde çoğunlukla eşlikleri olmayan şarkılar bulunduğunu, eşlikli okul şarkıları, marşlar, dağarcık kitaplarının gerek müzik öğretmenliği programı ana bilim dalı öğrencilerinin, gerekse müzik öğretmenlerinin dikkatini çekmediğini, ilgisizliğin temel nedenlerinin öğretmen adaylarının eşlikli şarkıları çalamayacaklarını ve bu amaca uygun eğitim almadıklarını düşünmelerinden kaynaklandığını görüşlerini belirtmektedir.

Bilgin & Şaktanlı (2007) tarafından yapılan, “Okul Şarkılarının Müzik Öğretmeni Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi” adlı çalışmada, şarkı öğretiminde piyano ile eşlik yapılmasının öğrencilerde istendik davranış değişikliklerinin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynadığını, şarkıların eşlik ile daha kolay ve çok amaçlı gerçekleştiğini ifade etmişlerdir.

Kalkanoğlu (2007) yaptığı “Okul Şarkılarının Müzik Öğretmenlerinin Bilgi ve Beceri Düzeyine Göre Piyano İle Eşliklenmesine Yönelik Bir Model Önerisi” adlı yüksek lisans tezinde, okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeylerine göre piyano ile eşliklenmesinde izlenecek yöntem ve tekniklerinin belirlenmesini amaçlamış, okul şarkılarının piyano ile Eşliklenmesi için eşlik modelleri geliştirmiştir. Şarkıların armonik çözümlenmesi, akorların birbirlerine bağlanması, ezginin ritmik yapısına uygun eşlik figürleri

bulunması, akor seslerinin iki ele dağıtılması konularıyla ilişkili eşlik modelleri oluşturmuş ve çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

Akçalı (2007) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Müziğinde Çoksesli Eşliklemeye Yaklaşımları Ve Eşlikte Harf Şifre Yöntemini Kullanma Durumları” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın öneminin yeteri kadar farkında olmadığı, harf şifreleri kullanımının beklenen düzeyde olmadığını, müzik öğretmenleri tarafından kullanılan kaynaklarda çoksesli eşlikle ilgili teorik bilgi ve akor bulunmadığı, lisans düzeyinde verilmekte olan çalgı ve armoni dersi programlarında günümüz armonisi ve türlerinin yer almadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Aydınlı & Kasap (2013) tarafından yapılan “Grup Piyano Öğretiminin Müzik Eğitimi Öğrencilerinin Okul Şarkılarını Eşlikleme ve Transpoze Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi” adlı çalışmada, müzik eğitimi anabilim dallarında eğitim gören müzik öğretmeni adaylarının işlevsel piyano becerilerini geliştirmede, grup piyano öğretiminin anlamlı bir etkisinin olup olmadığını tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen “Piyano ile Eşlikleme ve Transpoze Alanında Performans Testi” öğretmen adaylarına uygulanarak grupların eşlikleme ve transpoze becerilerinin düzeyi belirlenmiştir. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırıldığında, sonuçların birbirinden farklılık gösterdiği tespit edilmiş, deney grubu öğrencilerinin grup piyano eğitimi sonucu aldığı son-test performans puanlarının, kontrol grubu öğrencilerin puanlarından anlamlı bir şekilde yüksek çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Aydınlı & Kasap, grup piyano eğitiminin öğrencilerin eşlikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede etkili olduğu tespit etmişlerdir.

Tablo 4

Eşlikleme ile ilgili yurtiçinde yapılan araştırmalar

Araştırmacı(lar)	Amaç	Yöntem	Veri Toplama Aracı	Örneklem	Sonuç
Gülhan (1990)	Orta Dereceli Okullardaki Müzik Eğitiminde Piyanonun Bir Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliğini araştırmak	Tarama Modeli	-	-	Eşlik yapabilmek için eşlik dersinin, diğer ilgili derslerle birlikte yürütülmesi gerektiğini belirtmiş, şarkıların armonik analizinin doğru yapılmasının ve sol elin, ezgiyi uygun eşlik modelleriyle desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir.
Tuğcular (1992)	Türkiye' de müzik öğretmenlerinin, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin, mesleklerine nasıl ve ne ölçüde yansıdığını, program analizi ve öğretmen görüşlerini saptamak	Tarama Modeli	-	Türkiye' de Müzik Eğitimi Bölümlerinde okuyan öğrenciler	Müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitiminin, müzik öğretmenliği mesleğine yansıdığı ancak istenilen düzeyde olmadığı görüşünü ortaya koymuştur.
Kutluk (2001)	Piyano eğitimi veren müzik eğitimi kurumlarındaki genel durumu araştırmak	Tarama Modeli	Beş ölçekli likert tipi anket	2000-2001 eğitim-öğretim yılında müzik öğretmeni yetiştiren 17 kurumda görev yapan 49 öğretim elemanı ve 136 öğrenci	Müzik öğretmeni adaylarının, şarkıların armonilerini analiz etmede, şarkı yapısına uygun eşlik modeli bulmakta ve piyano çalma ile ilgili teknik yetersizlikler olduğu sonucuna ulaşmıştır.
Özen (1998)	Müzik öğretmeni adaylarının piyanoyu kullanmadaki yeterlikleri ve bu	Tarama Modeli	Anket ve Görüşme	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi	Son sınıfta okuyan öğrenciler ile piyano dersi öğretim

Devamı arka sayfadadır.

	yeterliklerin önemlilik derecelerini tespit etmek			Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencileri ile 17 öğretim elemanı	elemanlarının piyanonun eşlik çalgısı olarak mesleki yaşantıda kullanımının önemi konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını ortaya koymuştur.
Bilgin (1998)	Müzik eğitiminde kullanılan şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi durumlarını tespit etmek	Tarama Modeli	-	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü çıkışlı müzik öğretmenleri	Öğrencilerin piyano dersinde program hedefleri doğrultusunda büyük ölçüde başarılı oldukları, ancak meslek yaşantılarında okul şarkıllarını öğretirken eşlik yapamadıkları ve bu konuda eksik kaldıklarını ve bu sorunu çok geç fark ettikleri sonuçlarını elde etmiştir.
Milli (1999)	Piyano ve klavyeli çalgıların müzik öğretmenleri tarafından kullanımı ve eğitime katkılarını belirlemek	Tarama Modeli	-	76 müzik öğretmeni	Piyano ve klavyeli çalgıların eğitim müziğindeki önemini vurgulamış, öğrencilerin, lisans dönemi boyunca almış oldukları piyano ve eşlik derslerinin süre ve içerik bakımından yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.
Çizili (2000)	Müzik öğretmenlerinin piyano ya da klavye ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik yapmalarında yeterlik durumlarını saptamak	Tarama Modeli	-	-	Eşlik yapmadaki yeterlikle ilgili olarak; piyano ve eşlik ders saatlerinin arttırılması, eşlik eğitimine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiğini sonuçlarına ulaşmıştır.

Koçak (2001)	Piyanoda eşlik yazma ve çalma becerilerinin düzeyleri ile ilgili bilgi-beceri saptanması	Tarama Modeli	Anket	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim dalında 1999–2000 eğitim-öğretim yılında 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrenciler	Müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşlik yapma açısından yetersiz görüldüğü, ezginin yapısına uygun eşlik modelinin belirlenmesinde öğrencilerin yarısından fazlasının zorluk çektiği sonuçlarını elde etmiştir.
Öztürk (2001)	Müzik öğretmenliği programında alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamına katkılarının neler olduğunun belirlenmesi	Tarama Modeli	Beş ölçekli likert tipi anket	Ankara ili Yenimahalle ilçe merkezinde ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapmakta olan 100 müzik öğretmeni	Müzik öğretmenlerinin piyanodan istenilen düzeyde yararlanmadıkları ve ayrıca müzik öğretmenliği programında uygulanan piyano eğitimi dersinin içeriğinin ilköğretim ve ortaöğretim okullarındaki müzik ders programlarıyla uyum göstermediği düşüncesinde oldukları sonuçlarını elde etmiştir.
Eğilmez (2003)	Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretiminin müzik öğretmenlerinin piyano/elektronik orgu kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri doğrultusunda değerlendirmek	Tarama Modeli	Anket	-	Müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına piyano/elektronik org ile eşlik edebilme davranışını gerçekleştirmede, kendilerini yeterli bulma oranlarının düşük olması sebebiyle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretim programlarında yapılan uygulamaların

					yeteri kadar amacına ulaşmadığını sonucuna ulaşmıştır.
Piji (2006)	Dizgeli Öğretime göre geliştirilen Eşlik dersi programının akademik başarı, tutum, yeterlik algısı ve kalıcılık üzerindeki etkisini belirlemek	DeneySEL Desen	Eşlik Dersi Tutum Ölçeği, gözlem formu ve PiYano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği	Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıf öğrencileri	Dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının uygulandığı grubun başarı testi puanları ile geleneksel öğretimin yapıldığı grubun başarı testi puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.
Sönmezöz (2006)	Müzik öğretmenlerinin, müzik eğitimi anabilim dalları'ndaki eşlik öğretimine ve eşlik yapabilmedeki yeterliklerine ilişkin görüşleri alınarak, genel bir değerlendirilmesinin yapılması	Tarama Modeli	Anket	Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda 2004-2005 öğretim yılında görev yapmakta öğretim elemanları ile 2005-2006 öğretim yılında Ankara İl lise ve dengi okullarda görev yapmakta olan müzik öğretmenleri,	Müzik öğretmenlerinin, eşlik yapabilme davranış ve yeterliklerinin beklenen düzeyde olmadığı saptanmıştır.
Dağdeviren (2006)	Piyanoda eşlikleme öğretimine ilişkin sistematik yaklaşımları sergilemek ve piyanoda eşlikleme öğretiminin yönetsel açıdan geliştirilmesini sağlamak	Analiz Yöntemi	-	Mi minör bir ezgi, Çocuk Marsı, Orda Bir Köy Var Uzakta.	Eşliğin tarihini, müzik öğretmenin kullanacağı basit armoni kurallarını, eşlik modellerini ve örnek eşlikleme modellerini kapsamaktadır.

Bilgin & Şaktanlı (2007)	Basit şarkılara piyanoda temel dereceler kullanılarak, nasıl basit biçimde eşlikler yapılabileceği araştırılmış ve örneklendirilmiştir.	Tarama Modeli	-	-	Şarkı öğretiminde piyano ile eşlik yapılmasının öğrencilerde istendik davranış değişikliklerinin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynadığını ifade etmişlerdir.
Kalkanoğlu (2007)	Okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeylerine göre piyano ile eşliklenmesinde izlenecek yöntem ve tekniklerinin belirlenmesidir	Tarama Modeli	-	Türkiye'deki İlköğretim Okullarının II. Kademesinde Müzik Eğitimi'nde kullanılan kaynak kitaplarda yer alan okul şarkıları	Şarkıların armonik ve ezgisel çözümlenmesi, eşlik partisindeki akorların birbirlerine bağlanması, ezginin ritmik yapısına ve üslubuna uygun eşlik figürleri bulunması, akor seslerinin iki ele dağıtılması ile oluşturulan eşlik modellerinin çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır
Akçalı (2007)	Müzik öğretmenlerinin armoninin harflerle ifade edildiği bir eşlik yöntemi olan harf şifre yöntemini kullanma durumları ve bu konuyla ilgili diğer görüşleri saptamak	Tarama Modeli	Anket	2006-2007 eğitim öğretim yılında Antalya ilinde ilköğretim, lise ve dengi okullarda görev yapmakta olanlar arasından, seçilmiş 104 müzik öğretmeni	Müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın yeteri kadar farkında olmadığı, kullanılan kaynaklarda çoksesli eşlikle ilgili teorik bilgi ve akor bulunmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.
Aydınlı & Kasap (2013)	Müzik öğretmeni adaylarının işlevsel piyano becerilerini geliştirmede, grup piyano öğretiminin anlamlı bir etkisinin olup olmadığını tespit etmek amaçlanmıştır.	Deneyisel	Piyano ile Eşikleme ve Transpoze Alanında Performans Testi	Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıfta öğrenim göre 40 öğrenci	Grup piyano eğitiminin öğrencilerin eşikleme ve transpoze becerilerini geliştirmede etkili olduğu tespit edilmiştir.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Bu alt bölümde konuyla ilgili yurt içinde yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Freebume (1952) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenlerinin İşlevsel Piyano Eğitimi” adlı doktora tezinde, Amerika’da 19 Kuzey eyaletinde 202 müzik öğretmenine hangi işlevsel piyano becerilerini kullanmakta olduklarını tespit edebilmek için anket uygulanmış, araştırmanın sonucunda, %83 deşifre, %79 org armonisi, %77 eşlik yapabilme, %77 basit doğaçlama eşlik yapabilme ve %52 büyük orkestral eşlikleri çalabilme becerilerinin kullanıldığı sonucunu elde etmiştir.

Rast (1964) tarafından yapılan, “Illinois Eyaletindeki Seçkin Kolej ve Üniversitelerde İlköğretimde Öğretmen Yetiştirme Programlarına Kayıtlı Öğrenciler İçin Piyano Gereksinimlerinin Araştırılması ve Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde, kırk dört okul ve kolejdeki piyano gereksinimlerinin derecesini ve yeterliliğini araştırmış, ikincil org eğitiminin temel müzik eğitimi ile doğrudan ilgili olmasına rağmen, yaratıcılığın ve doğaçlamann tamamen göz ardı edildiği, ayrıca, okulların kullandığı kitapların çoğunun piyano eğitimi ile ilgisiz olduğu sonuçlarını elde etmiştir.

Petzold (1966) tarafından yapılan “İlk Altı Sınıftaki Çocuklar Tarafından Müzikal Seslerin İşitsel Algılanışı” adlı çalışmasında, sürekli tek bir akor, birincil akorlardan oluşan basit yürüyüşler ve karmaşık akorlardan oluşan ikincil yürüyüşlerden oluşan üç tür eşlik kullanmış, basit akor kullanımının çocuklara daha doğru şarkı söyleme hassasiyeti sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Hale (1977) tarafından yapılan “Ses Kalitesinin Geliştirilmesine İlişkin Olarak Şarkıda Armonik ve Melodik Eşlik Etmelerinin Karşılaştırmalı Etkinliği Üzerine Deneysel Bir Çalışma” adlı çalışmada, yalnızca armonik eşlik kullanıldığında, öğrencilerin majör ve minör tonalitede şarkı söylemeyi öğrenip öğrenmediğini saptamaya çalışmış, piyano üzerinde melodik ve armonik eşliğin yapılandırılmış kombinasyonunun majör ve minör tonalitede şarkı

öğrenirken anaokulu öğrencilerinin doğru şarkı söylemesine yardımcı olduğunu tespit etmiştir.

Capoccioni (1985) tarafından yapılan, “Piyano Becerileri: Lise ve Ortaokul İçin Gerekli Okul Korosu Müziği” adlı çalışmada, Iowa’da bulunan 260 ortaokul ve lise öğretmenine elektronik orgun işlevsel becerilerini tespit edebilmek amacıyla anket uygulanmış, sonuç olarak bir provaya doğrudan eşlik edebilmek, küçük topluluklara ve solistlere eşlik edebilmek, partileri yeniden seslendirmek ve yeniden düzenlemek, vokal partilerini çalmak ve taslak eşlik yapabilmek, akorları semboller ve harflerle destekleyebilmek, performansa doğrudan eşlik edebilmek, popüler şarkıların eşliklerini çalabilmek, transpoze ederek eşlik yapabilmek, popüler melodilerin armonik hatlarını geliştirebilmek, eşlikler düzenlemek, bir eşliği ilk bakışta transpoze edebilmek ve kulaktan çalabilmek becerilerini, elektronik orgun işlevsel becerileri olarak tespit etmiştir.

Chamberlin, Clark ve Svengalis (1993), tarafından yapılan “Ortaokulda Org ile Başarı” adlı çalışmada, elektronik klavyelerin, yetenekleri ve geçmişleri ne olursa olsun ortaokul öğrencilerini motive ettiğini ve onlara şarkı söyleme aşamasında güvenlik hissi verdiğini, öğrencilerin derse girer girmez odaklanmasını sağladığını, sınıfın genel olarak davranışlarını olumlu yönde geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Salaman (1997) tarafından yapılan “Okulda Elektronik Org” adlı çalışmada, İngiltere’de özellikle de ortaokullarda, pek çok okulda kullanılan elektronik klavyelerin bazı özelliklerini ve yeteneklerini araştırmış, orgların müzikal yaşantıdaki sonuçları desteklemek için kullanılabilceği ve bir dersin oluşturulmasında kullanılması gerekliliğini vurgulamıştır.

Rauscher & Zupan (2000) tarafından yapılan “Sınıfta Elektronik Org ile Eğitim, Anaokulu Çocuklarının Mekansal-Zamansal Performansını Geliştirir: Bir Alan Denemesi” adlı çalışmada, elektronik orgun sınıflarda müzik öğretiminde kullanılmasının anaokulu çocuklarının mekansal-zamansal akıl yürütme üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlamış, on

kişilik gruplardan oluşan iki ayrı gruba, dört ay boyunca yirmişer dakikalık eşlikli ve eşiksiz dersler verilmiş, araştırmanın sonucunda org ile ders yapan grup, mekansal-zamansal alanda eşlik yapılmayan gruptan önemli ölçüde daha yüksek puan almış; bu fark, sekiz aylık ders sonrasında daha da artmıştır.

Propst (2003), tarafından yapılan “Sınıflarda Piyano Kullanımı ile Lisans Müzik Eğitimi Sınıf Müfredatı Arasındaki İlişki” adlı çalışmada, aktivitelerde piyano kullanımı ile ilgili olarak, birçok müzik öğretmenin piyano çalma, melodi çalma ve şarkı söyleme konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Tablo 5

Eşlikleme ile ilgili yurtdışında yapılan araştırmalar

Araştırmacı(lar)	Amaç	Yöntem	Veri Toplama Aracı	Örneklem	Sonuç
Freebume (1952)	Hangi işlevsel piyano becerilerini kullanmakta olduklarını tespit etmek	Tarama Modeli	Anket	Amerika’da 19 Kuzey eyaletinde 202 müzik öğretmeni	Deşifre, org armonisi, eşlik yapabilme, basit doğaçlama eşlik yapabilme ve büyük orkestral eşlikleri çalabilme becerilerinin kullanıldığı sonucunu elde etmiştir.
Rast (1964)	Piyano gereksinimlerinin derecesini ve yeterliliğini araştırmış	Tarama Modeli	-	44 okul ve kolej	Yaratıcılığın ve doğaçlamanın tamamen göz ardı edildiği, ayrıca, okulların kullandığı kitapların çoğunun piyano eğitimi ile ilgisiz olduğu sonuçlarını elde etmiştir.
Petzold (1966)	Armonik eşlik kullanıldığında, öğrencilerin majör ve minör tonalitede şarkı söylemeyi öğrenip öğrenmediğini saptamak	Deneysel	-	-	Piyano üzerinde melodik ve armonik eşliğin yapılandırılmış kombinasyonunun majör ve minör tonalitede şarkı öğrenirken

					anaokulu öğrencilerinin doğru şarkı söylemesine yardımcı olduğunu tespit etmiştir.
Capoccioni (1985)	Elektronik orgun işlevsel becerilerini tespit edebilmek	Tarama Modeli	Anket	Iowa'da bulunan 260 ortaokul ve lise öğretmeni	Küçük topluluklara ve solistlere eşlik edebilmek, popüler şarkıların eşliklerini çalabilmek, transpoze ederek eşlik yapabilmek becerilerini elektronik orgun işlevsel becerileri olarak tespit etmiştir
Chamberlin, Clark, Svengalis (1993)	Elektronik orgun işlevlerini saptamak	Tarama Modeli	Anket	-	Ortaokul öğrencilerini motive ettiğini ve onlara şarkı söyleme aşamasında güvenlik hissi verdiğini, öğrencilerin derse girer girmez odaklanmasını sağladığını, sınıfın genel olarak davranışlarını olumlu yönde geliştirdiğini ifade etmişlerdir.
Salaman (1997)	Elektronik klavyelerin bazı özelliklerini ve yeteneklerini araştırmış	Tarama Modeli	-	İngiltere'de özellikle de ortaokullarda	Orgların müzikal yaşantıdaki sonuçları desteklemek için kullanılabilirliği ve bir dersin oluşturulmasında kullanılması gerekliliğini vurgulamıştır.
Rauscher, Zupan (2000)	Elektronik orgun sınıflarda müzik öğretiminde kullanılmasının anaokulu	Deneysel	-	Anaokulu öğrencileri	Org ile ders yapan grup, mekansal-zamansal alanda eşlik yapılmayan gruptan önemli

	çocuklarının mekansal-zamansal akıl yürütme üzerindeki etkilerini belirlemek				ölçüde daha yüksek puan almış; bu fark, sekiz aylık ders sonrasında daha da artmıştır.
Propst (2003)	Sınıflarda piyano kullanımı ile lisans müzik eğitimi müfredatı arasındaki ilişkiyi saptamak	Tarama Modeli	-	-	Birçok müzik öğretmenin piyano çalma, melodi çalma ve şarkı söyleme konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri sonucuna ulaşmıştır.

3. Bölüm

Yöntem

Bu bölüm araştırmanın modelinin belirlendiği, evren ve örneklem sayılarının yer aldığı, ölçme araçlarının geliştirme sürecinin anlatıldığı araştırmanın yöntem bölümüdür.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın konusu ile ilgili mevcut durumların tespit edilmesine yönelik tarama modeli, öğretmenlerin müzik derslerinde kullanmaları için oluşturulan materyalin test edilmesine yönelik olarak ise zayıf deneysel model kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez” (Karasar, 2011: s.77).

Sönmez & Alacapınar (2014) tarama modelini, “yaşayanların, hali hazırda var olanların, yaşananların ne olduğunun betimlenip açıklanarak ortaya konulması olarak ele alınabilir” şeklinde tanımlamışlardır. Tarama yönteminde gözlenen iş ya da olaya müdahale edilmez ve kontrol altına alınmaya çalışılmaz. Kendi koşulları içinde değerlendirilir.

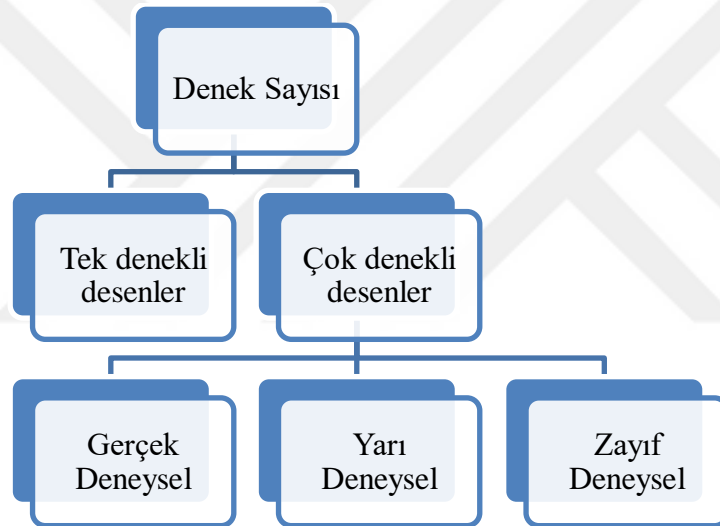
“Deneysel araştırma bilimsel yöntemler içinde en kesin sonuçların elde edildiği araştırmadır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2015: s.17). Deneysel araştırmaların amacı neden böyle sorusuna yanıt bulmaktır.

“Deney, düzenleniş ve denetim altında bir ortamda bağımsız değişkenin değişken üzerindeki etkisini saptama süreci ve bu sürecin sonunda elde edilen dirik bilgi olarak kabul edilebilir” (Sönmez & Alacapınar, 2014: s.51). Deneyin yapılacağı yerler doğal veya yapay ortam şeklinde olabilir. Bu ortamlar iş yeri, okul, fabrika gibi alanlar doğal, laboratuvar gibi bir ortam ise yapay olarak adlandırılırlar.

Tanrıoğen ve diğerlerine (2014) göre deneysel araştırmalar, değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkilerinin araştırıldığı ve kontrol altında tutularak değişmelerin gözlendiği araştırmalardır.

“Deneysel araştırma bilimsel yöntemler içinde en kesin sonuçların elde edildiği yöntemdir. Çünkü araştırmacı karşılaştırılabilir işlemler uygular ve daha sonra onların etkilerini inceler, bu tür bir araştırmanın sonuçlarının araştırmacıyı en kesin yorumlara götürmesi beklenir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015: s.17).

Deneysel araştırmalar değişik sınıflamalar ile karşımıza çıkmaktadır. Şekil 6’da deneysel araştırma türlerine yer verilmiştir.

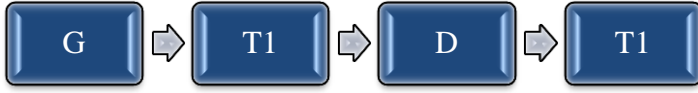

Şekil. 8 Denek sayısına göre sınıflama (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015: s.198)

Yapılan çalışmada deneysel desen modellerinden zayıf deneysel model kullanılmıştır.

“Bu desende deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test, sonrasında son test olarak aynı denekler ve aynı lme araçları kullanılarak elde edilir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015: s.201). “n test ve son test puanları arasındaki fark, müdahalenin ne kadar etkili olduğunun göstergesidir” (Christensen, Burke Johnson, Turner, 2014/2015: s.258)

Araştırmada kullanılan desenin simgesel görünümü Şekil 7'deki gibidir.

Şekil. 9 Desenin simgesel görünümü (Sönmez & Alacapınar, 2014: s.58)

G alışma grubunu, T1 ön test olarak kullanılan Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini, D dersler ile belirli gün ve haftalar için hazırlanan eşlik materyalinin müzik öğretmenleri tarafından alınmasını, T1 son test olarak kullanılan Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini belirtmektedir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın alışma grubunu, Denizli ili ve Denizli iline bağlı ilçe ve köy okullarında görev yapan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan, altıncı sınıf müzik eğitimi dersini yürüten müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıları belirlemek ve eşlik eğitimi ile ilgili görüşlerini almak üzere 77 müzik öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Kolay ve çalınabilir eşlik materyallerini kullanmak üzere ise 30 ortaokulda görev yapan 30 müzik öğretmeni ve aynı okulda öğrenim gören 199 ortaokul altıncı sınıf öğrencisine ulaşılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. (Ek-1)

Tablo 6

Çalışma grubunda yer alan müzik öğretmenlerinin değişkenlere göre frekans dağılımı

Değişkenler			<i>f</i>	%
Cinsiyet	Kadın		51	66,2
	Erkek		26	33,8
Çalışılan Yerleşim Birimi	Merkez İlçe		62	80,5
	İlçe		14	18,2
	Kasaba		1	1,3
	1 – 3 yıl		10	13,0
Kaç Yıldır Görev Yaptığı	4 – 6 yıl		26	33,8
	7 – 9 yıl		13	16,9
	10 – 12 yıl		5	6,5
	13 – 15 yıl		7	9,1
	16 – 18 yıl		8	10,4
	19 – 22 yıl		3	3,9
	22 yıl ve üzeri		5	6,5
Kaç Dönem Eşlik Eğitimi Aldığı	1		10	13,0
	2		45	58,4
	3		2	2,6
	4		18	23,4
	8		2	2,6
	Eşlik Çalma	E	47	61,0
Müzik Öğretmenlerinin Eşlik Eğitimi ile İlgili Aldıkları Dersler	Armoni-Kontrpuan-	E	45	58,4
	Eşlik	H	32	41,6
Eşlik Eğitimi ile İlgili Aldıkları Dersler	Piyano	E	46	59,7
	Elektronik Org	H	31	40,3
	Elektronik Org	E	17	22,1
	Eğitimi	H	60	77,9
Toplam			77	100

Tablo 6'ya göre birinci değişken olan cinsiyet değişkeninin kadınlarda ($f=51$) daha fazla görülmektedir. Erkeklerin sayısının ($f=26$) kadınlara göre daha az olduğu görülmektedir. İkinci değişken olan çalıştığı yerleşim birimi merkez ilçe, ilçe ve kasaba olarak üçe ayrılmaktadır. Merkez ilçelerde çalışanların oranının ($f=62$), ilçelerde ($f=14$) ve kasabada ($f=1$) çalışanların oranına göre daha fazla olduğu söylenebilir. Üçüncü değişken olan kaç yıldır görev yaptıklarına ilişkin veriler incelendiğinde, 1-3 yıl görev yapan kişi sayısı 10, 4-6 yıl görev yapan kişi sayısı 26, 7-9 yıl görev yapan kişi sayısı 13, 10-12 yıl görev yapan kişi sayısı 5, 13-15 yıl görev yapan kişi sayısı 7, 16-18 yıl görev yapan kişi sayısı 8, 19-

21 yıl görev yapan kişi sayısı 3 ve 22 yıl ve üzeri görev yapan kişi sayısı 3 olarak görülmektedir. Bu verilere göre, 1-3, 4-6 ve 7-9 yıl arasında görev yapan kişilerin fazla olduğu görülmektedir. Dördüncü değişken olan kaç dönem eşlik eğitimi aldıklarına ilişkin veriler incelendiğinde, 2 dönem eşlik dersi alanların ($f=45$) 1, 3, 4 ve 8 dönem eşlik eğitimi alanlara oranla daha fazla olduğu gözlenmektedir. Araştırmanın beşinci değişkeni olan eşlik eğitimi ile ilgili olarak hangi dersleri aldıklarına ilişkin değişken incelendiğinde, eşlik çalma, armoni-kontrpuan-eşlik ve piyano eğitimi derslerinde eşlik eğitimi aldıkları, elektronik org eğitimi dersinde ise eşlik ile ilgili eğitim almadıkları yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 7

Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyete göre frekans dağılımı

	Değişken	f	%
Cinsiyet	Kız	114	57,3
	Erkek	85	42,7
Toplam		199	100

Tablo 7'ye göre cinsiyet değişkeninin kızlarda ($f=114$) daha fazla görülmektedir.

Erkeklerin sayısının ($f=85$) kızlara göre daha az olduğu görülmektedir.

3.3. Materyal Geliştirme Süreci

Araştırmanın merkezini oluşturan problemin çözümüne yönelik gerekli ön bilgilerin edilmesi amacıyla çalışma grubunda yer alan müzik öğretmenlerine bir anket uygulanmıştır. (Ek-2) Bu anket ile eğitim geçmişleri, eşlik yapabilmeye ilişkin görüşleri, dersler ile belirli gün ve haftalarda en çok kullandıkları şarkıların belirlenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda belirlenen şarkılara araştırmacı tarafından piyano ve özellikle okullarda daha çok bulunan elektronik org imkânları dâhilinde eşlikler yazılmıştır. Eşlikler yazılırken öncelikle tüm şarkılar armonik açıdan incelenerek hangi derecelerden oluştuğu tespit edilmiştir. Dereceleri tespit edilen şarkılar tonal ve makamsal olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Bu sınıflamanın ardından tüm şarkılar form açısından incelenmiş, motifleri ve

cümleleri, cümle sonlarındaki kalışlar tespit edilmiştir. Şarkıların hangi ses aralıklarında olduğu incelenmiş ve tüm şarkılarda orijinal tonların kullanılmasına özen gösterilmiştir. Tonalite açısından incelenen şarkıların akor sesleri belirlenmiş ve belirlenen bu akor sesleri armonik kurallara göre birbirilerine bağlanmıştır. Bağlantılar yapılırken hangi akor ile doğru ve güzel tını elde ediliyorsa o akor tercih edilmiştir. Ölçü başlarında ve yeni motiflerde akorların etkisini azaltmamak için yeni akorlar kullanılmasına özen gösterilmiştir. Akorların, bağlantılarının ve motiflerin belirlenmesinin ardından şarkılardaki ezgi yoğunluğu, ezginin gidişatı gibi unsurlar ele alınarak melodinin sağ elde çalındığı, sol elde ise eşlik çalınacak şekilde şarkılara eşlikler yazılmıştır. Eşlik modelleri oluştururken ise şarkıların tür, hız, biçim gibi özellikleri göz önünde bulundurularak estetik bir bütünlük içerisinde olmalarına özen gösterilmiştir. Yazılan eşliklere müzik öğretmenlerinin daha rahat ve kolay çalabilmeleri için uygun parmak numaraları yazılmıştır. Eşlikler yazılırken tüm okullarda piyano bulunmamasından dolayı kolaylıkla ulaşılabilen ve okullarda bulunabilen elektronik org çalgısının imkanları göz önünde bulundurulmuştur. Eşliklerin tamamı Sibelius 6 programı ile yazılmıştır. Yazılan eşliklerin tamamı, alanında uzman on beş öğretim elemanı ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışan on beş müzik öğretmeni tarafından incelenmiş, inceleme sonunda var ise gerekli düzeltmeler yapılarak eşliklere son hali verilmiştir. (Ek-3)

Uzmanlar eşlikleri aşağıdaki boyutları dikkate alarak incelemişlerdir;

- Kolay çalınabilme
- Parmak numaraları
- Armoni
- Eşliklendirme teknikleri

5’li likert tipi derecelendirme araştırmacı tarafından “hiç uygun değil”, “uygun değil”, “kısmen uygun”, “uygun” ve “tamamen uygun” şeklinde belirlenmiştir.

Uzmanlar tarafından alınan dönütler doğrultusunda var ise yapılan gerekli düzeltmelerin ardından eşlikler Milli Eğitim Bakanlığına bağlı beş müzik öğretmeni tarafından tekrar incelenmiş, çalınmış ve test edilmiştir.

“Puanlayıcılar arası güvenilirlik, iki ya da daha fazla puanlayıcı, hakem, gözlemci ya da notlandırıcı arasındaki anlaşma ya da tutarlılık derecesidir” (Christensen ve diğerleri 2014/2015: s.154).

“Puanlayıcıların verdikleri puanlar arasındaki korelasyon aynı amanda testin güvenilir olup olmadığı hakkında bilgi vermektedir. Puanlayıcılar tarafından yapılan ölçmenin niteliğine göre; puanlayıcı güvenilirliğini belirleyebilmek için Kendall’ın uyuşum yüzdesi, tekrarlı ölçümler için varyans analizi veya sıra farkları korelasyon katsayısı kullanılabilir” (Tanrıoğen ve diğerleri, 2014: s.181).

Can’a (2013) göre, Kendall’ın Uyum Katsayısı [Kendall’s W (Kendall’s Coefficient of Concordance)], ikiden fazla değerlendirmecinin, bir grup üzerinde yaptığı değerlendirmeleri, sıralayarak, sıralama esasına göre, aralarında anlamlı derecede uyum olup olmadığını sıyanan, parametrik olmayan bir testtir. Araştırmada kullanılan şarkılar için uzmanlar tarafından yapılan değerlendirmelerin uyum katsayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8

Uzman görüşlerinin Kendall Uyum Katsayısıyla hesaplanan güvenlik değerleri

Şarkı	Kendall’s W^a	N
Atatürk	,726	30
Bayrağım	,910	30
Bayrağım (Atalarım Gökten Yere)	,917	30
Bilal Oğlan	,831	30
Biz Atatürk Gençleriyiz	,791	30
Cumhuriyet	,770	30
Çanakkale Türküsü	,810	30
Dere	,865	30
Dumlupınar	,885	30
Gençlik Marşı	,869	30
İleri Marşı	,890	30
İzindeyiz	,743	30
Karlı Dağlar	,715	30

Neşeli Günler	,888	30
Sevgi Çiçekleri	,831	30
Üç Alma	,750	30
Vatan Marşı	,849	30
Yemen Türküsü	,808	30
Yenice Yolları	,719	30
23 Nisan Kutlu Olsun	,827	30
23 Nisan (El Ele Verelim)	,807	30
23 Nisan	,852	30
Yurdumda	,771	30

Tablo 8 incelendiğinde otuz farklı değerlendirmecinin, kullanılacak olan şarkılar için 12 farklı madde üzerinde yaptıkları değerlendirmeler arasında istatistiksel olarak anlamlı derecede uyum tespit edilmiştir.

Araştırmanın temelini oluşturan ve öğretmenler tarafından eşliklerin dersler ile belirli gün ve haftalarda çalınmasının ardından, öğretmenler tarafından doldurulan Eşlik Gözlem Formunun güvenilirlik değerleri hesaplanırken, verilerin yapısı gereği Cronbach's Alpha (α) iç tutarlık değerlerinden yararlanılmıştır. "Test puanlarının güvenilirliğinin bir alt kestiricisi olarak kullanılan α katsayısı, özellikle cevapların derecelendirme ölçeğinde elde edildiği durumlarda sıklıkla kullanılır" (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015, s. 111)

Özdamar'a göre (akt. Tavşancıl, 2014) Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı şu şekilde ifade edilmektedir.

" $0.00 \leq \alpha < 0.40$ Güvenilir Değil

$0.40 \leq \alpha < 0.60$ Düşük Derecede Güvenilir

$0.60 \leq \alpha < 0.90$ Oldukça Güvenilir

$0.90 \leq \alpha < 1.00$ Yüksek Derecede Güvenilir" Çalışmada kullanılan ve eşlikleri yazılarak

öğretmenler tarafından dersler ile belirli gün ve haftalarda kullanılan şarkıların, öğretmenler tarafından doldurulan Eşlik Gözlem Formuna ilişkin güvenilirlik katsayıları Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9

Eşlik değerlendirmelerinin güvenilirlik katsayıları

Şarkı	Cronbach's Alpha (α)	N
Atatürk	,984	30
Bayrağım	,990	30
Bayrağım (Atalarım Gökten Yere)	,976	30
Bilal Oğlan	,986	30
Biz Atatürk Gençleriyiz	,988	30
Bülbülüm	,987	30
Cumhuriyet	,994	30
Çanakkale Türküsü	,979	30
Dere	,973	30
Dumrupınar	,966	30
Gençlik Marşı	,989	30
İleri Marşı	,991	30
İzindeyiz	,989	30
Karlı Dağlar	,991	30
Neşeli Günler	,984	30
Sevgi Çiçekleri	,976	30
Üç Alma	,986	30
Vatan Marşı	,991	30
Yemen Türküsü	,979	30
Yenice Yolları	,978	30
23 Nisan Kutlu Olsun	,983	30
23 Nisan (El Ele Verelim)	,982	30
23 Nisan	,987	30
Yurdumda	,990	30

Tablo 9'da görüldüğü gibi araştırmaya katılarak dersler ile belirli gün ve haftalarda çalınmak üzere hazırlanan eşlik materyalini 30 öğretmenin değerlendirme sonucunda, eşliği yazılan şarkıların değerlendirmelerinin, Tavşancıl'ın (2014) belirttiği değerlere göre yüksek derecede güvenilir olduğu belirlenmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli olan ön bilgilerin edinilmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan müzik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik anket kullanılmıştır. Anket, eşlik eğitimi ile ilgili görüşleri ve dersler ile belirli gün ve haftalardan kullanılan şarkıların belirlenmesine yönelik hazırlanmış ve 77 kişi tarafından yapılmıştır.

Araştırma için kullanılacak olan şarkılar, araştırmacı tarafından hazırlanan müzik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik anket ile belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı altıncı sınıf müfredatı bahar yarıyılında yer alan şarkılar ile bahar döneminde yapılması planlanan belirli gün ve haftalarda hangi şarkıların kullanılabilceği ankette yer alan kısımda işaretlemiş ve var ise önerileri yazmaları istenmiştir.

Araştırmanın temelini oluşturan problemin çözümüne ilişkin olarak araştırmacı tarafından hazırlanarak bir materyal haline getirilen eşlikler, bahar yarıyılı boyunca müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda çalınması ve değerlendirilmesi için çalışma grubunu oluşturan 30 müzik öğretmenine verilmiştir. (Ek-4) Müzik öğretmenlerinin bahar dönemi boyunca derslerde çaldıkları eşlikleri farklı boyutlar açısından değerlendirmelerine ilişkin olarak araştırmacı tarafından “Eşlik Gözlem Formu” kullanılmıştır. (Ek-5)

Araştırma kapsamında dersler ile belirli gün ve haftalarda çalınan eşliklerin, öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarında bir farklılık yaratıp yaratmadığını saptamak amacıyla çalışma grubunda yer alan öğrencilere Özmenteş (2006) tarafından geliştirilen ve Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı $\alpha = ,86$ olan, “Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanmıştır. (Ek-6) Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği beşli derecelendirmeli likert tipinde 12’si olumlu, 8’i olumsuz olmak üzere toplam 20 maddeden oluşmaktadır. Araştırma kapsamında kullanılan ölçeğin, yapılan araştırmadaki güvenirlik katsayıları ön test için $\alpha = ,88$; son test için ise $\alpha = ,85$ olarak tespit edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan öğrenciler belirlenirken herhangi bir kritere göre seçim yapılmamış, 6. sınıfta okumaları göz önünde bulundurulmuştur. Araştırma öncesinde ve sonrasında öğretmenler tarafından tutum ölçeği öğrencilere titizlikle uygulanmış, denek ve veri kaybını önlemek adına tüm önlemler alınmıştır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmacı tarafından hazırlanan, müzik öğretmenlerinin eşlik eğitimi ilgili görüşleri ve dersler ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların tespitine yönelik hazırlanan müzik öğretmenlerinin görüşlerini betimlemek üzere frekans dağılımı ve yüzdeler gibi betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. “Betimsel istatistikler, araştırmacının çok sayıda veriyi ve bilgiyi daha az sayıda göstergeye indirgemesine, özetlemesine ve onları anlamlı hale getirmesine yardımcı olur” (Semerci ve diğerleri, 2015: s.59).

Müzik derslerinde eşlik kullanılmasının öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarına yönelik anlamlı fark gösterip göstermediğini analiz etmek için Kolmogorov - Smirnov ve Shapiro - Wilk testleri uygulanarak parametrik değerler gösterip göstermediği test edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda parametrik değerler elde edilememesinden dolayı Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır.

Araştırma kapsamında eşlik materyali olarak hazırlanan şarkıların müzik öğretmenleri tarafından değerlendirilmesine yönelik olarak frekans dağılımı ve yüzdeler gibi betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 20.0 istatistik paket programı ile çözümlenmiştir.

4. Bölüm

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, 6. sınıf müzik dersi için hazırlanan materyale ilişkin bulgular ile materyalin test edildiği sınıflarda okuyan öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları ile ilgili verilerin çözümlenmesi, bu çözümlerden oluşan bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt sorusu “müzik öğretmenlerin derslerde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. İlgili alt soruya yanıt almak amacıyla çalışma grubunda yer alan değişkenlerin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri hesaplanmıştır.

Tablo 10

Müzik öğretmenlerinin şarkı öğretiminde eşlik kullanımı

Şarkı Öğretiminde Eşlik Kullanımı	<i>f</i>	%
E	22	28,6
H	55	71,4
Toplam	77	100

Tablo 10’da müzik öğretmenlerinin şarkı öğretiminde eşlik kullanma durumları incelenmiş, öğretmenlerden 22’sinin derslerde eşlik kullandığı, 55’inin ise eşlik kullanmadığı görülmüştür. Elde edilen verilere göre araştırma için görüş bildiren müzik öğretmenlerinin dersler ile belirli gün ve haftalarda şarkı öğretiminde eşlik kullanmayı fazla tercih etmedikleri söylenebilir.

Tablo 11

Müzik öğretmenlerinin “Herhangi bir okul şarkısına eşlik yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Herhangi Bir Okul Şarkısına Eşlik Yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	14	18,2
Katılıyorum	17	22,1
Kısmen Katılıyorum	22	28,6
Katılmıyorum	23	29,9
Hiç Katılmıyorum	1	1,3
Toplam	77	100

Tablo 11’de müzik öğretmenlerinin herhangi bir okul şarkısına eşlik yapabilirim maddesine ilişkin olarak elde edilen veriler incelenmiş, öğretmenlerin 14’ünün tamamen katılıyorum, 17’sinin katılıyorum, 22’sinin kısmen katılıyorum, 23’nün katılmıyorum, 1’inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu sonuca göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendilerinin herhangi bir şarkıya eşlik edemeyeceğini düşündüğü söylenebilir.

Tablo 12

Müzik öğretmenlerinin “Herhangi bir okul şarkısına doğaçlama eşlik yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Herhangi Bir Okul Şarkısına Doğaçlama Eşlik Yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	12	15,6
Katılıyorum	22	28,6
Kısmen Katılıyorum	25	32,5
Katılmıyorum	16	20,8
Hiç Katılmıyorum	2	2,6
Toplam	77	100

Tablo 12’de müzik öğretmenlerinin herhangi bir okul şarkısına doğaçlama eşlik yapabilirim maddesine ilişkin olarak elde edilen veriler incelenmiş, öğretmenlerin 12’sinin tamamen katılıyorum, 22’sinin katılıyorum, 25’inin kısmen katılıyorum, 16’sının

katılmıyorum, 2'sinin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin herhangi bir okul şarkısına doğaçlama eşlik yapabilmeye ilişkin olarak müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendilerini doğaçlama eşlik yapabilmek için yeterli düzeyde görmedikleri söylenebilir.

Tablo 13

Müzik öğretmenlerinin “Eşliği yazılmış olan şarkıları (örn. İzmir Marşı ya da Biz Atatürk Gençleriyiz vb. marşların orijinal eşlikleri) klavyeli çalgılarla zorlanmadan çalabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Eşliği yazılmış olan şarkıları (Örn. İzmir Marşı ya da Biz Atatürk Gençleriyiz vb. marşların orijinal eşlikleri) klavyeli çalgılarla zorlanmadan çalabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	9	11,7
Katılıyorum	14	18,2
Kısmen Katılıyorum	23	29,9
Katılmıyorum	30	39,0
Hiç Katılmıyorum	1	1,3
Toplam	77	100

Tablo 13'te müzik öğretmenlerinin orijinalde eşliği yazılmış olan şarkıların eşliklerini zorlanmadan çalabilirim maddesine ilişkin olarak elde edilen veriler incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 9'unun tamamen katılıyorum, 14'ünün katılıyorum, 23'ünün kısmen katılıyorum, 30'unun katılmıyorum, 1'inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin orijinalde eşliği yazılmış olan şarkıları çalma becerisine ilişkin olarak büyük çoğunluğunun kendilerini yetersiz gördükleri ve bu eşlikleri çalamayacaklarını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 14

Müzik öğretmenlerinin “Lisans eğitimim sırasında okul şarkılarının eşliğini çalabilmek için yeterli eğitimi aldım” maddesine ilişkin görüşleri

Lisans eğitimim sırasında okul şarkılarının eşliğini çalabilmek için yeterli eğitimi aldım.	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	10	13,0
Katılıyorum	14	18,2
Kısmen Katılıyorum	20	26,0
Katılmıyorum	25	32,5
Hiç Katılmıyorum	8	10,4
Toplam	77	100

Tablo 14’te müzik öğretmenlerinin lisans eğitiminde eşlik eğitimi ile ilgili yeterli düzeyde eğitim alıp almadıklarını tespit etmeye ilişkin maddenin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 10’unun tamamen katılıyorum, 14’ünün katılıyorum, 20’sinin kısmen katılıyorum, 25’inin katılmıyorum, 8’inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun lisans eğitimi sürecinde okul şarkılarının eşliğini çalabilmek için yeterli düzeyde eğitim almadıkları şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 15

Müzik öğretmenlerinin “Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile okul şarkılarının eşliğini farklı eşlik modelleriyle yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile okul şarkılarının eşliğini farklı eşlik modelleriyle yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	9	11,7
Katılıyorum	7	9,1
Kısmen Katılıyorum	29	37,7
Katılmıyorum	30	39,0
Hiç Katılmıyorum	2	2,6
Toplam	77	100

Tablo 15’te müzik öğretmenlerinin lisans eğitimi süresince farklı eşlik modellerini öğrenmeye yönelik eğitim alıp almadıklarını tespit etmeye ilişkin maddenin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 9’unun tamamen katılıyorum, 7’sinin katılıyorum, 29’unun kısmen katılıyorum, 30’unun katılmıyorum, 2’sinin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun lisans eğitimi sürecinde farklı eşlik modellerini öğrenmeye yönelik yeterli düzeyde eğitim almadıkları söylenebilir.

Tablo 16

Müzik öğretmenlerinin “Lisans eğitimim sırasında aldığım armoni eğitimi ile okul şarkılarına kolaylıkla eşlik yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Lisans eğitimim sırasında aldığım armoni eğitimi ile okul şarkılarına kolaylıkla eşlik yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	8	10,4
Katılıyorum	17	22,1
Kısmen Katılıyorum	28	36,4
Katılmıyorum	24	31,2
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	77	100

Tablo 16’da müzik öğretmenlerinin lisans eğitimi süresince aldıkları armoni eğitimi ile okul şarkılarına kolayca eşlik yapabilme becerisine ilişkin maddenin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 8’inin tamamen katılıyorum, 17’sinin katılıyorum, 28’inin kısmen katılıyorum, 24’ünün katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun aldıkları armoni eğitiminin eşlik yapabilmek için yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Tablo 17

Müzik öğretmenlerinin “Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile makamsal şarkılara da kolaylıkla eşlik yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile makamsal şarkılara da kolaylıkla eşlik yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	9	11,7
Katılıyorum	8	10,4
Kısmen Katılıyorum	23	29,9
Katılmıyorum	27	35,1
Hiç Katılmıyorum	10	13,0
Toplam	77	100

Tablo 17’de müzik öğretmenlerinin lisans eğitimi süresince aldıkları eğitim ile makamsal şarkılara kolaylıkla eşlik yapabilme becerisine ilişkin maddenin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 9’unun tamamen katılıyorum, 8’inin katılıyorum, 23’ünün kısmen katılıyorum, 27’sinin katılmıyorum, 10’unun ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun makamsal şarkıların eşliğine yönelik eğitimin yeterli düzeyde olmadığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 18

Müzik öğretmenlerinin “Sınıfta ders yaparken okul şarkılarına eşlik yapmayı gereksiz buluyorum” maddesine ilişkin görüşleri

Sınıfta ders yaparken okul şarkılarına eşlik yapmayı gereksiz buluyorum	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	3	3,9
Katılıyorum	1	1,3
Kısmen Katılıyorum	1	1,3
Katılmıyorum	20	26,0
Hiç Katılmıyorum	52	67,5
Toplam	77	100

Tablo 18’de müzik öğretmenlerinin sınıfta ders yaparken eşlik yapmayı gereksiz buluyorum maddesine ilişkin veriler incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 3’ünün tamamen

katılıyorum, 1'inin katılıyorum, 1'inin kısmen katılıyorum, 20'sinin katılmıyorum, 52'sinin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin tamamına yakınının derslerde eşlik yapmayı gerekli gördükleri söylenebilir.

Tablo 19

Müzik öğretmenlerinin “Keşke lisans eğitimim sırasında eşlik yapabilmeye ilgili olarak kendimi daha çok geliştirseydim” maddesine ilişkin görüşleri

Keşke lisans eğitimim sırasında eşlik yapabilmeye ilgili olarak kendimi daha çok geliştirseydim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	42	54,5
Katılıyorum	16	20,8
Kısmen Katılıyorum	12	15,6
Katılmıyorum	6	7,8
Hiç Katılmıyorum	1	1,3
Toplam	77	100

Tablo 19’da müzik öğretmenlerinin lisans eğitimi sürecinde eşlik yapabilme ile ilgili kendimi daha çok geliştirseydim maddesine ilişkin veriler incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 42’sinin tamamen katılıyorum, 16’sının katılıyorum, 12’sinin kısmen katılıyorum, 6’sının katılmıyorum, 1’inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenlerinin lisans eğitiminde eşlik yapabilmeye çok önem vermedikleri ancak meslek yaşantılarında bu eksikliği hissettikleri söylenebilir.

Tablo 20

Müzik öğretmenlerinin “Lisans eğitimim sırasında eğitimcilerim eşlik yapmanın önemine yönelik beni ikna ettiler” maddesine ilişkin görüşleri

Lisans eğitimim sırasında eğitimcilerim eşlik yapmanın önemine yönelik beni ikna ettiler	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	14	18,2
Katılıyorum	10	13,0
Kısmen Katılıyorum	17	22,1
Katılmıyorum	28	36,4
Hiç Katılmıyorum	8	10,4
Toplam	77	100

Tablo 20’de lisans eğitimi sürecinde eğitimcilerim eşlik yapabilmenin önemi konusunda beni ikna ettiler maddesine ilişkin veriler incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 14’ünün tamamen katılıyorum, 10’unun katılıyorum, 17’sinin kısmen katılıyorum, 28’inin katılmıyorum, 8’inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Bu verilere göre müzik öğretmenleri lisans eğitimi sürecinde, eğitimcilerin eşlik yapmanın önemini yeterli düzeyde vurgulamadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 21

Müzik öğretmenlerinin “İlk defa gördüğüm bir okul şarkısına hemen eşlik yapabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

İlk defa gördüğüm bir okul şarkısına hemen eşlik yapabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	14	18,2
Katılıyorum	15	19,5
Kısmen Katılıyorum	28	36,4
Katılmıyorum	19	24,7
Hiç Katılmıyorum	1	1,3
Toplam	77	100

Tablo 21’de müzik öğretmenlerinin ilk defa gördükleri bir okul şarkısına hemen eşlik yapabilirim maddesine ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 14’ünün tamamen katılıyorum, 15’inin katılıyorum, 28’inin kısmen katılıyorum, 19’unun katılmıyorum, 1’inin ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ilk defa gördükleri bir okul şarkısına eşlik yapabilmeye ilişkin kendilerini yeterli düzeyde görmedikleri söylenebilir.

Tablo 22

Müzik öğretmenlerinin “Derslerde ya da belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerde kullanmak üzere eşlik bulabilirim” maddesine ilişkin görüşleri

Derslerde ya da belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerde kullanmak üzere eşlik bulabilirim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	10	13,0
Katılıyorum	16	20,8
Kısmen Katılıyorum	19	24,7
Katılmıyorum	29	37,7
Hiç Katılmıyorum	3	3,9
Toplam	77	100

Tablo 22’de müzik öğretmenlerinin dersler ile belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerde kullanmak üzere eşlik bulabilirim maddesine ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 10’unun tamamen katılıyorum, 16’sının katılıyorum, 19’unun kısmen katılıyorum, 29’unun katılmıyorum, 3’ünün ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun dersler ile belirli gün ve haftalarda kullanılmak üzere yeterince eşlik bulamadıkları söylenebilir.

Tablo 23

Müzik öğretmenlerinin “Bence eşlik yapabilmek için yararlanabileceğimiz yeterli sayıda kaynak var” maddesine ilişkin görüşleri

Bence eşlik yapabilmek için yararlanabileceğimiz yeterli sayıda kaynak var	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	3	3,9
Katılıyorum	3	3,9
Kısmen Katılıyorum	18	23,4
Katılmıyorum	37	48,1
Hiç Katılmıyorum	16	20,8
Toplam	77	100

Tablo 23’te müzik öğretmenlerinin eşlik yapabilmek için yeterli sayıda kaynak var maddesine ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 3’ünün tamamen katılıyorum,

3'ünün katılıyorum, 18'inin kısmen katılıyorum, 37'sinin katılmıyorum, 16'sının ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun eşlik yapabilmek için yararlanabilecekleri yeterince kaynağa ulaşamadıkları söylenebilir.

Tablo 24

Müzik öğretmenlerinin “Eşlik yapabilmek için okul imkânlarının yeterli olduğunu düşünüyorum” maddesine ilişkin görüşleri

Eşlik yapabilmek için okul imkânlarının yeterli olduğunu düşünüyorum	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	4	5,2
Katılıyorum	16	20,8
Kısmen Katılıyorum	11	14,3
Katılmıyorum	20	26,0
Hiç Katılmıyorum	26	33,8
Toplam	77	100

Tablo 24'te müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları okuldaki imkânların yeterli olup olmadığını saptamaya yönelik maddeye ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 4'ünün tamamen katılıyorum, 16'sının katılıyorum, 11'inin kısmen katılıyorum, 20'sinin katılmıyorum, 26'sının ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun okul imkânlarını istenen düzeyde bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 25

Müzik öğretmenlerinin “Derslerde eşlik yapmanın derse katılımı arttırdığını düşünmekteyim” maddesine ilişkin görüşleri

Derslerde eşlik yapmanın derse katılımı arttırdığını düşünmekteyim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	52	67,5
Katılıyorum	19	24,7
Kısmen Katılıyorum	6	7,8
Katılmıyorum	0	0
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	77	100

Tablo 25’te müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın derse katılımını arttırdığını düşünmekteyim maddesine verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 52’sinin tamamen katılıyorum, 19’unun katılıyorum, 6’sının kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenleri derslerde eşlik yapmanın, derse katılımı arttırdığını belirtmektedir.

Tablo 26

Müzik öğretmenlerinin “Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları doğru ritim ile söylemelerine/çalmalarına büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim” maddesine ilişkin görüşleri

Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları doğru ritim ile söylemelerine/çalmalarına büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	61	79,2
Katılıyorum	14	18,2
Kısmen Katılıyorum	2	2,6
Katılmıyorum	0	0
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	77	100

Tablo 26’da müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın öğrencilerin şarkıları doğru ritim ile söylemelerini/çalmalarına görev yaptıkları okuldaki imkânların yeterli olup olmadığını saptamaya yönelik maddeye ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 4’ünün tamamen katılıyorum, 16’sının katılıyorum, 11’inin kısmen katılıyorum, 20’sinin katılmıyorum, 26’sının ise hiç katılmıyorum şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu, derslerde eşlik yapmanın doğru ritim ile söylemelerine/çalmalarına önemli katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Tablo 27

Müzik öğretmenlerinin “Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları tonda kalarak söylemelerine büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim” maddesine ilişkin görüşleri

Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları tonda kalarak söylemelerine büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	62	80,5
Katılıyorum	15	19,5
Kısmen Katılıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	77	100

Tablo 27’de müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın öğrencilerin şarkıları tonda kalarak ile söylemelerine katkısı olduğunu düşünüyorum maddesine ilişkin verileri incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 62’sinin tamamen katılıyorum, 15’inin katılıyorum, şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin tamamının derslerde eşlik yapmanın öğrencilerin tonda kalarak şarkı söylemelerinde etkili olduğunu düşündükleri görülmüştür.

Tablo 28

Müzik öğretmenlerinin “Şarkıları armonik açıdan inceleyerek çözümleyebiliyorum, fakat yeterli piyano çalma becerisine sahip olmadığım için eşlik yapamıyorum” maddesine ilişkin görüşleri

Şarkıları armonik açıdan inceleyerek çözümleyebiliyorum, fakat yeterli piyano çalma becerisine sahip olmadığım için eşlik yapamıyorum	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	6	7,8
Katılıyorum	14	18,2
Kısmen Katılıyorum	31	40,3
Katılmıyorum	19	24,7
Hiç Katılmıyorum	7	9,1
Toplam	77	100

Tablo 28’de müzik öğretmenlerinin şarkıları armonik açıdan inceleyerek çözümleyebiliyorum, fakat yeterli piyano çalma becerisine sahip olmadığım için eşlik yapamıyorum maddesine ilişkin veriler incelenmiş, müzik öğretmenlerinin 6’sının tamamen katılıyorum, 14’ünün katılıyorum, 31’inin kısmen katılıyorum, 19’unun katılmıyorum, 7’sinin ise hiç katılmıyorum, şeklinde görüş bildirdiği görülmüştür. Elde edilen verilere göre müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu, şarkıların armonik açıdan çözümlemesini yapabildiklerini fakat yeterli düzeyde piyano çalamadıkları için eşlik yapmada zorluk çektikleri söylenebilir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt sorusu “müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok hangi şarkıları kullanmaktadırlar?” şeklinde belirlenmiştir. İlgili alt soruya yanıt almak amacıyla çalışma grubunda yer alan değişkenlerin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri hesaplanmıştır.

Tablo 29

Müzik öğretmenlerinin dersler ile belirli gün ve haftalarda en çok kullandıkları şarkılar

*(*Kullanılacak olan şarkılar kalın yazı tipi ile gösterilmiştir)*

Müzik Öğretmenlerinin Dersler ile Belirli Gün ve Haftalarda En Çok Kullandıkları Şarkılar		<i>f</i>	%
Kahraman	E	30	39
	H	47	61
Karlı Dağlar	E	61	79.2
	H	16	20.8
Akvaryum	E	31	40.3
	H	46	59.7
Neşeli Günler	E	68	88.3
	H	9	11.7
Sazıma	E	31	40.3
	H	46	59.7
Yurdumda	E	63	81,8
	H	14	18,2
Bilal Oğlan	E	47	61,0
	H	30	39,0
Bülbülüm	E	57	74,0
	H	20	26,0
Dere	E	42	54,5
	H	35	45,5
Üç Alma	E	52	67,5
	H	25	32,5
Okula Başladık	E	31	40,3

Devamı arka sayfadadır.

	H	46	59,7
Atatürk	E	61	79,2
	H	16	20,8
Yenice Yolları	E	62	80,5
	H	15	19,5
Sevgi Çiçekleri	E	65	84,4
	H	12	15,6
Cumhuriyet Marşı	E	70	90,9
	H	7	9,1
Gençlik Marşı	E	71	92,2
	H	6	7,8
Biz Atatürk Gençleriyiz	E	63	81,8
	H	14	18,2
İzindeyiz	E	66	85,7
	H	11	14,3
İleri Marşı	E	66	85,7
	H	11	14,3
Vatan Marşı	E	55	71,4
	H	22	28,6
Cumhuriyet Marşı	E	67	87,0
	H	10	13,0
Atam	E	64	83,1
	H	13	16,9
Öğretmen Marşı	E	70	90,9
	H	7	9,1
Sen Varsın Hep Öğretmenim	E	60	77,9
	H	17	22,1
Öğretmen	E	41	53,2
	H	36	46,8
Çanakkale Türküsü	E	72	93,5
	H	5	6,5
Yemen Türküsü	E	70	90,9
	H	7	9,1
Çalın Davulları	E	56	72,7
	H	21	27,3
23 Nisan Kutlu Olsun	E	61	79,2
	H	16	20,8
El Ele Verelim	E	66	85,7
	H	11	14,3
Bayrağım (Atalarım Gökten Yere)	E	46	59,7
	H	31	40,3
Bayrağım	E	44	57,1
	H	33	42,9
Yirmi Üç Nisan	E	63	81,8
	H	14	18,2
Dumlupınar	E	55	71,4
	H	22	28,6

Tablo 29’da müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda dersler ile belirli gün ve haftalarda en çok kullandıkları şarkıların dağılımları incelenmiş; Karlı Dağlar, Neşeli Günler, Yurdumda, Bilal Oğlan, Bülbülüm, Dere, Üç Alma, Atatürk, Yenice Yolları, Sevgi Çiçekleri, Cumhuriyet Marşı, Gençlik Marşı, Biz Atatürk Gençleriyiz, İzindeyiz, İleri Marşı, Vatan Marşı, Cumhuriyet Marşı, Atam, Öğretmen Marşı, Sen Varsın Hep Öğretmenim, Öğretmen,

Çanakale Türküsü, Yemen Türküsü, Çalın Davulları, 23 Nisan Kutlu Olsun, El Ele Verelim, Bayrağım (Atalarım Gökten Yere), Bayrağım, Yirmi Üç Nisan ve Dumlupınar şarkılarının en çok kullanılan şarkılar olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre araştırma için görüş bildiren müzik öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalarda, marşlar ve halk türkülerinden oluşan bir repertuvar kullandıkları söylenebilir.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt sorusu “müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkılara materyal olarak geliştirilen kolay ve çalınabilir eşlikler ile ilgili gözlemleri nelerdir? şeklinde oluşturulmuştur.

Tablo 30

Atatürk şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Atatürk	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	15	50	9	30	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	13	53,3	16	43,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	15	50	10	33,3	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	10	33,3	19	63,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	17	56,7	12	40	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	12	40	16	53,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	17	56,7	11	36,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	14	46,7	15	50	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-

Tablo 30’da “Atatürk” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliğı çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 13 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%56,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen

katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Atatürk şarkısının eşliğinin, armonik açıdan uygun bulunduğu, deşifre olarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 31

Bayrağım şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Bayrağım	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	13	43,3	13	43,3	3	10	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	12	40	11	36,7	6	20	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	11	36,7	15	50	3	10	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	15	50	10	33,3	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	11	36,7	13	43,3	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	13	43,3	12	40	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	10	33,3	14	46,7	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	15	50	11	36,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	11	36,7	15	50	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	11	36,7	11	36,7	8	26,7	-	-	-	-

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları 12 40 15 50 3 10 - - - -
daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.

Tablo 31’de “Bayrağım” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen

katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Bayrağım şarkısının eşliğinin, deşifre olarak çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine destek olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 32

Bayrağım (Atalarım gökten yere) şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Bayrağım (Atalarım Gökten Yere)	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	15	50	15	50	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	18	60	6	20	3	10	3	10	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	16	53,3	14	46,7	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	13	43,3	7	23,3	8	26,7	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	17	56,7	6	20	6	20	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	8	26,7	17	56,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	15	50	14	46,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	16	53,3	9	30	5	16,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-

Devamı arka sayfadadır

derse katılımlarında artış olmuştur.

Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.

Tablo 32.'de "Bayrağım (Atalarım Gökten Yere)" şarkısına ilişkin bulgular										
incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.'										
maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 15 (%50) müzik öğretmeni										
'katılıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 18 (%60)										
müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10)										
müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının										
eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'tamamen										
katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum'; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak										
çalınmaya uygundur.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 7										
(%23,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2										
(%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı										
için uygundur.' maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 6 (%20)										
müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3)										
müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.'										
maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 17 (%56,7) müzik öğretmeni										
'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin										
doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen										
katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen										
katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine										
katkıda bulunmuştur.' maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9										
(%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum';										

‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%33,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Bayrağım (Atalarım Gökten Yere) şarkısının eşliğinin, deşifre olarak çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine destek olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 33

Bilal oğlan şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Bilal Oğlan	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	7	23,3	9	30	5	16,7	9	30	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	11	36,7	7	23,3	6	20	6	20	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	8	26,7	9	30	7	23,3	6	20	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	12	40	6	20	4	13,3	6	20	2	6,7
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı	9	30	13	43,3	4	13,3	4	13,3	-	-

için uygundur.											
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	14	46,7	10	33,3	5	16,7	1	3,3	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	9	30	8	26,7	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	15	50	11	36,7	4	13,3	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	15	50	11	36,7	4	13,3	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	12	40	12	40	6	20	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	17	56,7	8	26,7	5	16,7	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	12	40	12	40	6	20	-	-	-	-	-

Tablo 33'te "Bilal Oğlan" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılmıyorum', 2(%6,7) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum'; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3)

müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.' maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.' maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.' maddesi ile ilgili olarak ise 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Bilal Oğlan şarkısının eşliğinin, deşifre olarak çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin derse katılmalarında artış sağladığı, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 34

Biz Atatürk Gençleriyiz şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Biz Atatürk Gençleriyiz	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	-	-	11	36,7	7	23,3	8	26,7	4	13,3
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	4	13,3	14	46,7	10	33,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	2	6,7	16	53,3	5	16,7	5	16,7	2	6,7
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	8	26,7	5	16,7	10	33,3	4	13,3	3	10
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	5	16,7	8	26,7	13	43,3	4	13,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	8	26,7	12	40	8	26,7	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	10	33,3	10	33,3	7	23,3	3	10	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	9	30	12	40	7	23,3	2	6,7	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	11	36,7	10	33	8	26,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	9	30	13	43,3	7	23,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	9	30	14	46,7	6	20	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	11	36,7	11	36,7	6	20	1	3,3	1	3,3

Tablo 34’te “Biz Atatürk Gençleriyiz” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 4(%13,3) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 5

(%16,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 2 (%16,7) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’;
‘şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 8 (%26,7) müzik
öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 10 (%33,3)
müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 3 (%10)
müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı
için uygundur.’ maddesine 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7)
müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 4 (%13,3)
müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’
maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni
‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni
‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’
maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni
‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni
‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine
katkıda bulunmuştur.’ maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40)
müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7)
müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse
katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen
katılıyorum’, 10 (%33) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen
katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası
öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 9
(%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7
(%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’;
‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’
maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni

'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.' maddesi ile ilgili olarak ise 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum'; şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Biz Atatürk Gençleriyiz şarkısının eşliğinin, çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 35

Bülbülüm şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Bülbülüm	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	8	26,7	16	53,3	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	16	53,3	11	36,7	1	3,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	8	26,7	17	56,7	2	6,7	3	10	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	15	50	9	30	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	9	30	12	40	7	23,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	14	46,7	12	40	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	14	46,7	11	36,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	12	40	3	10	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	15	50	12	40	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	13	43,3	14	46,7	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	15	50	13	43,3	2	6,7	-	-	-	-

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	12	40	16	53,3	2	6,7	-	-	-	-
--	----	----	----	------	---	-----	---	---	---	---

Tablo 35'te "Bülbülüm" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1

(%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Bülbülüm şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 36

Cumhuriyet marşı şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Cumhuriyet Marşı	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	15	50	9	30	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	13	43,3	11	36,7	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	17	56,7	8	26,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	15	50	10	33,3	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	15	50	12	40	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	14	46,7	10	33,3	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile	18	60	7	23,3	4	13,3	1	3,3	-	-

söylemelerini sağlamıştır.

Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	11	36,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	15	50	12	40	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	16	53,3	11	36,7	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	13	43,3	12	40	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	14	46,7	11	36,7	4	13,3	1	3,3	-	-

Tablo 36’da “Cumhuriyet Marşı” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 18 (%60)

müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Bülbülüm şarkısının eşliğinin, öğrencilerin doğru ritim ile şarkıları söylemelerine katkı sağladığı, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 37

Çanakkale türküsü için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Çanakkale Türküsü	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	11	36,7	16	53,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	18	60	10	33,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	16	53,3	9	30	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	15	50	13	43,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	20	66,7	6	20	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	15	50	12	40	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	17	56,7	11	36,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	8	26,7	21	70	1	3,3	-	-	-	-

Tablo 37’de “Çanakkale Türküsü’ ne ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik

öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 21 (%70) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Çanakkale Türküsü’nün eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine ve ezberlemelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun

bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 38

Dere şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Dere	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	15	50	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	12	40	18	60	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	20	66,7	6	20	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	16	53,3	11	36,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	17	56,7	10	33,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	19	63,3	11	36,7	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	20	66,7	3	10	7	23,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	19	63,3	9	30	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	19	63,3	11	36,7	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	17	56,7	13	43,3	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	25	83,3	5	16,7	-	-	-	-	-	-

Tablo 38’de “Dere” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’

maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 25 (%83,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Dere şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 39

Dumlupınar şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Dumlupınar	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	14	46,7	16	53,3	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	11	36,7	16	53,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	22	73,3	5	16,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	15	50	13	43,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	17	56,7	8	26,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	17	56,7	13	43,3	-	-	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	19	63,3	5	16,7	6	20	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	20	66,7	7	23,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	18	60	12	40	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	16	53,3	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	3	10	27	90	-	-	-	-	-	-

Tablo 39’da “Dumlupınar” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 22 (%73,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için

yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 3 (%10) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 27 (%90) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Dumlupınar şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin şarkıları kolay ve kalıcı öğrenmelerine, derse katılımlarında artışa katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 40

Gençlik Marşı şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Gençlik Marşı	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	3	10	10	33,3	7	23,3	4	13,3	6	20
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	6	20	10	33,3	10	33,3	3	10	1	3,3
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	5	16,7	8	26,7	7	23,3	6	20	4	13,3
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	6	20	12	40	6	20	4	13,3	2	6,7
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	10	33,3	9	30	7	23,3	3	10	1	3,3
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	9	30	13	43,3	6	20	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	8	26,7	12	40	7	23,3	3	10	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	10	33,3	12	40	6	20	2	6,7	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	16	53,3	5	16,7	6	20	3	10	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	11	36,7	12	40	6	20	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	13	43,3	11	36,7	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	11	36,7	13	43,3	4	13,3	2	6,7	-	-

Tablo 40'ta "Gençlik Marşı" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 3 (%10) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum, 6 (%20) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 6 (%20) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni

'katılmıyorum, 6 (%20) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum; 'şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'katılmıyorum, 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 6 (%20) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum, 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum, 1 (%33,3) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.' maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.' maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40)

müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Gençlik Marşı şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, çalınabilirlik açısından öğretmenlerin bir kısmının kolay, bir kısmının ise zor bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 41

İleri Marşı şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

İleri Marşı	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	5	16,7	7	23,3	8	26,7	5	16,7	5	16,7
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	6	20	15	50	7	23,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	8	26,7	9	30	6	20	3	10	4	13,3
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	7	23,3	11	36,7	9	30	3	10	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	10	33,3	8	26,7	6	20	5	16,7	1	3,3
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	9	30	14	46,7	5	16,7	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	9	30	6	20	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	9	30	13	43,3	6	20	2	6,7	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası	16	53,3	6	20	6	20	2	6,7	-	-

öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur. Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir. Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur. Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.

12	40	10	33,3	5	16,7	3	10	-	-
14	46,7	7	23,3	7	23,3	2	6,7	-	-
10	33,3	12	40	6	20	2	6,7	-	-

Tablo 41’de “İleri Marşı” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 6 (%20) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum, 1 (%33,3) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2

(%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, İleri Marşı şarkısının eşliğinin, çalınabilirlik açısından öğretmenlerin bir kısmı tarafından kolay, bir kısmı tarafından zor bulunduğu, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 42

İzindeyiz şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

İzindeyiz	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	5	16,7	8	26,7	9	30	8	26,7	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	14	46,7	10	33,3	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	7	23,3	6	20	9	30	8	26,7	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	3	10	14	46,7	13	43,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	12	40	9	30	6	20	3	10	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	12	40	12	40	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	12	40	9	30	9	30	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	12	40	6	20	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	16	53,3	8	26,7	6	20	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	18	60	2	6,7	8	26,7	2	6,7	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	11	36,7	12	40	7	23,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	18	60	7	23,3	5	16,7	-	-	-	-

Tablo 42’de “İzindeyiz” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum; ‘şarkının eşliği,

deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 3 (%10) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen

verilere göre, İzindeyiz şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının çok kolay olmadığı, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 43

Karlı Dağlar şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Karlı Dağlar	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	12	40	13	43,3	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	18	60	8	26,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	11	36,7	14	46,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	17	56,7	10	33,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	16	53,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	13	43,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	14	46,7	13	43,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	11	36,7	17	56,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	19	63,3	9	30	2	6,7	-	-	-	-

Tablo 43'te "Karlı Dağlar" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni

'katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.' maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.' maddesi

ile ilgili olarak ise 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Karlı Dağlar şarkısının eşliğinin, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 44

Neşeli Günler şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Neşeli Günler	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	9	30	15	50	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	11	36,7	10	33,3	9	30	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	8	26,7	14	46,7	6	20	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	6	20	15	50	9	30	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	10	33,3	15	50	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	5	16,7	18	60	7	23,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	15	50	12	40	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	7	23,3	16	53,3	7	23,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	13	43,3	11	36,7	6	20	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	17	56,7	8	26,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	9	30	15	50	6	20	-	-	-	-

Tablo 44’te “Neşeli Günler” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni

'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliğı, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliğı, armonik açıdan uygundur.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 6 (%20) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 15 (%50) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 15 (%50) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 18 (%60) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.' maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması

öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, Neşeli Günler şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 45

Sevgi Çiçekleri şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Sevgi Çiçekleri	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	7	23,3	12	40	7	23,3	3	10	1	3,3
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	9	30	14	46,7	5	16,7	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	10	33,3	10	33,3	6	20	3	10	1	3,3
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	10	33,3	12	40	6	20	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	13	43,3	9	30	6	20	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	8	26,7	19	63,3	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	20	66,7	8	26,7	1	3,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	6	20	23	76,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	24	80	4	13,3	1	3,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	11	36,7	18	60	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	16	53,3	11	36,7	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	10	33,3	18	60	1	3,3	1	3,3	-	-

Tablo 45'te "Sevgi Çiçekleri" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 7 (%23,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 5 (%16,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.' maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 3 (%10) müzik öğretmeni 'katılmıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'hiç katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.' maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 12 (%40) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 9 (%30) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 6 (%20) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.' maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 19 (%63,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 2 (%6,7) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.' maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 8 (%26,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 6 (%20) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 23 (%76,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması

sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 24 (%80) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Sevgi Çiçekleri şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, öğrencilerin derse katılımında artış olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 46

Üç Alma şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Üç Alma	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	14	46,7	14	46,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	12	40	13	43,3	5	16,7	-	-	-	-

Devamı arka sayfadadır

Şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	18	60	8	26,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	11	36,7	14	46,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	17	56,7	10	33,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	16	53,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	14	46,7	13	43,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	14	46,7	13	43,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	11	36,7	17	56,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	19	63,3	9	30	2	6,7	-	-	-	-

Tablo 46’da “Üç Alma” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliğı çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’

maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Üç Alma şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 47

Vatan Marşı şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Vatan Marşı	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	8	26,7	13	43,3	7	23,3	1	3,3	1	3,3
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	12	40	12	40	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	10	33,3	14	46,7	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	11	36,7	14	46,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	8	26,7	15	50	6	20	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	12	40	13	43,3	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	13	43,3	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	11	36,7	13	43,3	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	13	43,3	11	36,7	6	20	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	13	43,3	12	40	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	12	40	14	46,7	3	10	1	3,3	-	-

Tablo 47’de “Vatan Marşı” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7)

müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları

daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Vatan Marşı şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 48

Yemen Türküsü için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yemen Türküsü	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	14	46,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	11	36,7	16	53,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	18	60	10	33,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	16	53,3	9	30	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	15	50	13	43,3	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	20	66,7	6	20	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	15	50	12	40	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	17	56,7	11	36,7	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	8	26,7	21	70	1	3,3	-	-	-	-

Tablo 48.’de “Yemen Türküsü” ne ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni

‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 20 (%66,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda

bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 21 (%70) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Yemen Türküsü’nün eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 49

Yenice Yolları şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yenice Yolları	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	7	23,3	19	63,3	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	16	53,3	9	30	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	9	30	18	60	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	11	36,7	14	46,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	10	33,3	18	60	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	15	50	2	6,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	8	26,7	19	63,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	13	43,3	17	56,7	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	7	23,3	22	73,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	13	43,3	16	53,3	1	3,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	12	40	17	56,7	1	3,3	-	-	-	-

Tablo 49’da “Yenice Yolları” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliğı çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 9 (%30) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 22 (%73,3) müzik öğretmeni

'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 16 (%53,3) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum'; 'şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.' maddesi ile ilgili olarak ise 12 (%40) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 17 (%56,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Yenice Yolları şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, tonda kalmalarına ve tonda kalmalarına katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 50

Yirmi Üç Nisan Kutlu Olsun şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yirmi Üç Nisan Kutlu Olsun	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	8	26,7	13	43,3	6	20	3	10	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	10	33,3	16	53,3	3	10	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	13	43,3	8	26,7	6	20	3	10	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	14	46,7	13	43,3	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	15	50	12	40	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	12	40	15	50	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	15	50	10	33,3	5	16,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	17	56,7	10	33,3	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	15	50	15	50	-	-	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha	16	53,3	13	43,3	1	3,3	-	-	-	-

hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları
daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.

17	56,7	12	40	1	3,3	-	-	-	-
----	------	----	----	---	-----	---	---	---	---

Tablo 50’de “Yirmi Üç Nisan Kutlu Olsun” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’

maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’

maddesine 15 (%50) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Yirmi Üç Nisan Kutlu Olsun şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 51

Yirmi Üç Nisan Şarkısı (El ele verelim) için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yirmi Üç Nisan Şarkısı (El Ele Verelim)	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	7	23,3	18	60	2	6,7	3	10	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	14	46,7	11	36,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	14	46,7	12	40	2	6,7	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	14	46,7	11	36,7	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	10	33,3	17	56,7	2	6,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	13	43,3	12	40	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile	12	40	15	50	3	10	-	-	-	-

Devamı arka sayfadadır

söylemelerini sağlamıştır.

Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.

Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.

Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.

Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.

17	56,7	10	33,3	3	10	-	-	-	-
11	36,7	18	60	1	3,3	-	-	-	-
18	60	10	33,3	2	6,7	-	-	-	-
13	43,3	16	53,3	1	3,3	-	-	-	-
14	46,7	15	50	1	3,3	-	-	-	-

Tablo 51’de “Yirmi Üç Nisan” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 7 (%23,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’;

‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 18 (%60) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Yirmi Üç Nisan şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin şarkıları ezberlemelerine, kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 52

Yirmi Üç Nisan şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yirmi Üç Nisan	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	12	40	12	40	4	13,3	2	6,7	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	11	36,7	13	43,3	6	20	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	14	46,7	12	40	3	10	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	12	40	10	33,3	8	26,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	16	53,3	11	36,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	17	56,7	9	30	3	10	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	13	43,3	13	43,3	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	19	63,3	8	26,7	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	18	60	8	26,7	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	17	56,7	11	36,7	2	6,7	-	-	-	-

Tablo 52’de “Yirmi Üç Nisan” şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 6 (%20) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının

eşliğı, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 9 (%30) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliğı, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 19 (%63,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 18 (%60) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 8 (%26,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 17 (%56,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre

Üç Alma şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, ezberlemesine, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 53

Yurdumda şarkısı için hazırlanan eşlik materyaline ilişkin bulgular

Yurdumda	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	14	46,7	11	36,7	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	13	43,3	12	40	5	16,7	-	-	-	-
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.	12	40	12	40	5	16,7	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	16	53,3	10	33,3	4	13,3	-	-	-	-
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	13	43,3	12	40	4	13,3	1	3,3	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	13	43,3	14	46,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	16	53,3	11	36,7	3	10	-	-	-	-
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	13	43,3	15	50	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	16	53,3	10	33,3	4	13,3	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	16	53,3	12	40	2	6,7	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	12	40	15	50	3	10	-	-	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	13	43,3	14	46,7	2	6,7	1	3,3	-	-

Tablo 53'te "Yurdumda" şarkısına ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, 'şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.' maddesine 14 (%46,7) müzik öğretmeni 'tamamen katılıyorum', 11 (%36,7) müzik öğretmeni 'katılıyorum', 4 (%13,3) müzik öğretmeni 'kısmen katılıyorum', 1 (%3,3) müzik öğretmeni 'katılmıyorum'; 'şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.' maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni

‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 5 (%16,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%33,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 11 (%36,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3 (%10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 10 (%53,3) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 4 (%13,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 16 (%53,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 12 (%40) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 12 (%40) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 15 (%50) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 3

(% 10) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 13 (%43,3) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 14 (%46,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 2 (%6,7) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 1 (%3,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre Yurdumda şarkısının eşliğinin, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, armonik açıdan uygun bulunduğu, öğrencilerin şarkıları birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine, kolay ve kalıcı öğrenmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

Tablo 54

Materyal Olarak Hazırlanan Eşliklere İlişkin Genel Tablo

Genel Ortalama	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Şarkıların eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.	241	32,1	322	42,9	115	15,3	55	7,3	17	2,2
Şarkıların eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.	297	39,6	316	42,1	110	14,6	26	3,4	1	0,1
Şarkıların eşliği, armonik açıdan uygundur.	270	36,0	313	41,7	109	14,5	47	6,2	11	1,4
Şarkıların eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.	326	43,4	263	35,0	126	16,8	28	3,7	7	0,9
Şarkıların eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.	303	40,4	300	40,0	116	15,4	29	3,8	2	0,2
Şarkıların eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.	314	41,8	315	42,0	109	14,5	12	1,6	-	-
Şarkıların eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.	349	46,5	302	40,2	86	11,4	13	1,7	-	-
Şarkıların eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.	343	45,7	292	38,9	105	14,0	10	1,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.	364	48,5	282	37,6	94	12,5	10	1,3	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.	358	47,7	299	39,8	75	10,0	18	2,4	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.	317	42,2	335	44,6	82	10,9	16	2,1	-	-
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.	328	43,7	343	45,7	68	9,0	10	1,3	1	0,1

Tablo 54’te “Materyal olarak hazırlanan eşlikler” ‘e ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre, ‘şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.’ maddesine 241 (%32,1) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 322 (%42,9) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 115 (%15,3) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 55 (%7,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 17 (%2,2) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.’ maddesine 297 (%39,6) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 316 (%42,1) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 110 (%14,6) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 26 (%3,4) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 1 (%0,1) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.’ maddesine 270 (%36,0) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 313 (%41,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 109 (%14,5) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 47 (%6,2) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 11 (%1,4) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.’ maddesine 326 (%43,4) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 263 (%35,07) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 28 (%3,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 7 (%0,9) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.’ maddesine 303 (%40,4) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 300 (%40,0) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 116 (%15,4) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 29 (%3,8) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’, 2 (%0,2) müzik öğretmeni ‘hiç katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.’ maddesine 314 (%41,8) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 315 (%42,0) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 109 (%14,5) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 12 (%1,6) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.’ maddesine 349 (%46,5) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 302 (%40,2) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 86 (%11,4) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 13 (%1,7) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.’

maddesine 343 (%45,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 292 (%38,9) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 105 (%14,0) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 10 (%1,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.’ maddesine 364 (%48,5) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 282 (%37,6) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 94 (%12,5) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 10 (%1,3) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.’ maddesine 358 (%47,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 299 (%39,8) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 75 (%10,0) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 18 (%4,0) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.’ maddesine 317 (%42,2) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 335 (%44,6) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 82 (%10,9) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 16 (%2,1) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’; ‘şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.’ maddesi ile ilgili olarak ise 328 (%43,7) müzik öğretmeni ‘tamamen katılıyorum’, 343 (%45,7) müzik öğretmeni ‘katılıyorum’, 68 (%9,0) müzik öğretmeni ‘kısmen katılıyorum’, 10 (%0,1) müzik öğretmeni ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Elde edilen verilere göre, materyal olarak hazırlanan eşliklerin, armonik açıdan uygun olduğu, öğretmenlerin şarkıları öğretilmelerinde faydalı olduğu, şarkıların çalınabilirlik açısından kolay olduğu, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, tonda ve ritimde kalmalarına, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı görülmüştür.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Sorusuna Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt sorusu “altıncı sınıf öğrencilerinin müzik derslerinde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur.

Tablo 55

Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi sonuçları (Normallik testi)

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Ön test	,125	199	,000	,923	199	,000
Son test	,096	199	,000	,939	199	,000

“Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliği farklı yöntemlerle incelenebilir. Grup büyüklüğünün 50’den küçük olması durumunda Shapiro-Wilk, büyük olması durumunda Kolmogorov-Smirnov (K-S) testi, puanların normalliğe uygunluğunu incelemede kullanılan iki testtir” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016: s.63; Büyüköztürk, 2016: s.42). “Normallik koşulları sağlanmadığında başvurulacak seçeneklerden birisi parametrik testin, parametrik olmayan şeklini uygulamak, diğeri de veri dizilerini normale yakın dağılım sergileyebileceği farklı dizilere dönüştürmek olabilir” (Can, 2013: s.92).

Elde edilen verilere göre dağılımın normal olmadığı tespit edilmiş, bu sebeple parametrik bir test olan ilişkili örneklem için t testi yerine eşlik çalmanın öğrenciler üzerinde etkili olup olmadığını, non-parametrik test olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır.

Tablo 56

Altıncı sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları

Ön Test-Son Test	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	53	102,28	5421,00		
Pozitif Sıralar	134	90,72	12157,00	-4,547	,000
Fark	12				

*p<0.05 düzeyinde anlamlı

Müzik derslerinde klavyeli çalgılar ile eşlik kullanılmasının, öğrenciler üzerindeki etkisinin araştırıldığı 199 kişilik çalışma grubunda, eşlik ile çalma öncesinde ve sonrasında yapılan ölçümlerin ortalamaları arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Wilcoxon İşaretili Sıralar testinin sonucuna göre çalışma grubunda yer alan öğrencilerin eşlikle ders yapılması öncesi ve sonrası derse karşı olan tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir. ($z = -4,547$, $p < 0,05$)

Bu sonuca göre müzik öğretmenlerinin dersler ile belirli gün ve haftalarda şarkı öğretirken piyano ya da elektronik org ile eşlik yapmasının, öğrencilerin müzik dersine ilgilerini ve katılımlarını arttığı, dersi daha eğlenceli hale getirdiği, öğrencilerin müzik yeteneklerini geliştirdiği, etkinliklere severek katılmalarını ve müzik dersine olan motivasyonlarını arttığı söylenebilir.

Tablo 57

Altıncı sınıf öğrencilerinin “Daha önce çalgı eğitimi aldınız mı?” Maddesine ilişkin görüşleri

Daha önce çalgı eğitimi aldınız mı?	<i>f</i>	%
Evet	172	86,4
Hayır	27	13,6
Toplam	199	100

Tablo 57’de “Daha önce çalgı eğitimi aldınız mı” maddesine ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin %86,4’ünün ($f=172$) daha önce çalgı eğitimi aldığı, %13,6’sının ($f=27$) daha önce çalgı eğitimi almadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre altıncı sınıf öğrencilerinin müzik derslerinde blok flüt, melodika gibi çalgıların eğitimini aldıkları görülmektedir.

Tablo 58

Altıncı sınıf öğrencilerinin “Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz?” maddesine ilişkin görüşleri

Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz?	<i>f</i>	%
Evet	30	15,1
Hayır	169	84,9
Toplam	199	100

Tablo 58’de “Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz” maddesine ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin %84,9’unun ($f=169$) herhangi bir enstrüman çalmadığı, %15,1’inin ($f=30$) herhangi bir enstrüman çaldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre altıncı sınıf öğrencilerinin küçük bir kısmının müzik dersleri dışında bireysel olarak enstrüman eğitimi aldıkları görülmektedir.

Tablo 59

Altıncı sınıf öğrencilerinin “Hangi çalgıyı çalyorsunuz?” (herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz? Maddesine ‘evet’ cevabı vermek koşulu ile)” maddesine ilişkin görüşleri

Hangi çalgıyı çalyorsunuz?	<i>f</i>
Bağlama	13
Bateri	1
Gitar	10
Org	1
Piyano	2

Tablo 59’da “Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz” maddesine ‘evet’ cevabı verenlerin cevaplaması gereken “Hangi çalgıyı çalyorsunuz?” maddesine ilişkin bulgular incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin 13’ünün bağlama, 1’inin bateri, 10’unun gitar, 1’inin org, 2’sinin ise piyano çaldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre altıncı sınıf öğrencilerinde enstrüman çalan öğrenci

sayısının oldukça düşük olduğu, bağlama ve gitar gibi popülerlik oranı yüksek olan çalgıların tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 60

Altıncı sınıf öğrencilerinin “hangi çalgıyı çalmak isterdiniz?” Maddesine ilişkin görüşleri

Hangi çalgıyı çalmak isterdiniz?	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri	Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri
	<i>f</i>	<i>f</i>
Bağlama	9	16
Flüt	1	2
Gitar	14	47
Keman	12	25
Org	1	2
Piyano	6	17
Kemençe	-	1
Bateri	-	2
Toplam	43	112

Tablo 60’ta “Hangi çalgıyı çalmak isterdiniz” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin derslerde eşlik kullanılması öncesinde 9’u bağlama, 1’i flüt, 14’ü gitar, 12’si keman, 1’i org, 6’sı piyano çalmak isterken, derslerde eşlik kullanılması sonrasında öğrencilerin 16’sı bağlama, 2’si flüt, 47’si gitar, 25’i keman, 2’si org, 17’si piyano, 1’i kemençe ve 2’si bateri çalmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre derslerde eşlik çalınmasının öğrencilerde müzik dersine bakış açılarını olumlu yönde etkilediği ve enstrüman çalma isteklerinde artış gerçekleştirdiği söylenebilir.

Tablo 61

“İleride müzik ile ilgili bir eğitim almak ister misiniz?” Maddesine ilişkin görüşleri

İleride müzik ile ilgili bir eğitim almak ister misiniz?	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri		Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Evet	88	44,2	147	73,9
Hayır	111	55,8	52	26,1
Toplam	199	100	199	100

Tablo 61’de “İleride müzik ile ilgili bir eğitim almak ister misiniz?” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin, derslerde eşlik kullanılması öncesinde %44,2’sinin ($f=88$) evet, %55,8’inin ($f=111$) hayır cevabı verilirken, derslerde eşlik kullanılması sonrasında öğrencilerin %73,9’unun ($f=147$) evet, %26,1’inin ($f=52$) hayır cevabı verdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre derslerde eşlik çalınmasının öğrencilerde müzik ile ilgili bir eğitim alma yönündeki düşüncelerinde olumlu yönde bir artış olduğu söylenebilir.

Tablo 62

“İleride müzik ile ilgili bir meslek seçmek ister misiniz?” Maddesine ilişkin görüşleri

İleride müzik ile ilgili bir meslek seçmek ister misiniz?	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri		Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Evet	38	19,1	57	28,6
Hayır	161	80,9	142	71,4
Toplam	199	100	199	100

Tablo 62’de “İleride müzik ile ilgili bir meslek seçmek ister misiniz?” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin, derslerde eşlik kullanılması öncesinde %19,1’inin ($f=38$) evet, %80,9’unun ($f=111$) hayır cevabı verilirken, derslerde eşlik kullanılması sonrasında öğrencilerin %28,6’sının ($f=57$) evet, %71,4’inin ($f=142$) hayır cevabı verdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre derslerde eşlik çalınmasının, öğrencilerde müziği meslek olarak seçmeye yönelik görüşlerinde önemli bir artış olmadığı söylenebilir.

Tablo 63

“Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini seviyorum” maddesine ilişkin görüşleri

Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini seviyorum	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri		Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Kesinlikle Katılıyorum	85	42,7	136	68,3
Katılıyorum	44	22,1	49	24,6
Kısmen Katılıyorum	42	21,1	13	6,5
Katılmıyorum	20	10,1	1	,5
Kesinlikle Katılmıyorum	8	4,0	-	-
Toplam	199	100	199	100

Tablo 63’te “Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini seviyorum” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin, derslerde eşlik kullanılması öncesinde %42,7’sinin ($f=85$) kesinlikle katılıyorum, %22,1’inin ($f=44$) katılıyorum, %21,1’inin ($f=42$) kısmen katılıyorum; derslerde eşlik kullanılması sonrasında ise öğrencilerin %68,3’ünün ($f=136$) kesinlikle katılıyorum, %24,6’sının ($f=49$) katılıyorum, %6,5’inin ($f=13$) kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre derslerde eşlik çalınmasının öğrencilerde derse olan ilgiyi olan artırdığını ve dersi daha çok sevmelerine katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 64

“Öğretmenimin, her zaman şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini isterim”

maddesine ilişkin görüşleri

Öğretmenimin, her zaman şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini isterim	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri		Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Kesinlikle Katılıyorum	65	32,7	125	62,8
Katılıyorum	54	27,1	46	23,1
Kısmen Katılıyorum	49	24,6	27	13,6
Katılmıyorum	22	11,1	1	,5
Kesinlikle Katılmıyorum	9	4,5	-	-
Toplam	199	100	199	100

Tablo 64’te “Öğretmenimin, her zaman şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini isterim” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin, derslerde eşlik kullanılması öncesinde %32,7’sinin ($f=65$) kesinlikle katılıyorum, %27,1’inin ($f=54$) katılıyorum, %24,6’sının ($f=49$) kısmen katılıyorum; derslerde eşlik kullanılması sonrasında ise öğrencilerin %62,8’inin ($f=125$) kesinlikle katılıyorum, %23,1’inin ($f=46$) katılıyorum, %13,6’sının ($f=27$) kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre derslerde eşlik çalınmasının dersi daha zevkli hale getirdiği ve öğrenciler tarafından her derste gerçekleşmesi beklenen durum olduğu söylenebilir.

Tablo 65

“Öğretmenimin, Şarkıları Öğretirken Elektronik Org İle Eşlik Etmesinin, Şarkıları Daha Kolay Öğrenmeme Yardımcı Olduğunu Düşünüyorum” Maddesine İlişkin Görüşleri

Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesinin, şarkıları daha kolay öğrenmeme yardımcı olduğunu düşünüyorum	Eşlik Çalma Öncesi Öğrenci Görüşleri		Eşlik Çalma Sonrası Öğrenci Görüşleri	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Kesinlikle Katılıyorum	64	32,2	128	64,3
Katılıyorum	41	20,6	50	25,1
Kısmen Katılıyorum	58	29,1	20	10,1
Katılmıyorum	26	13,1	1	,5
Kesinlikle Katılmıyorum	10	5,0	-	-
Toplam	199	100	199	199

Tablo 65’te “Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesinin, şarkıları daha kolay öğrenmeme yardımcı olduğunu düşünüyorum” maddesine ilişkin ön test ve son test arasındaki değişiklikler incelenmiş, elde edilen verilere göre çalışma grubunu oluşturan altıncı sınıf öğrencilerinin, derslerde eşlik kullanılması öncesinde %32,2’sinin ($f=64$) kesinlikle katılıyorum, %20,6’sının ($f=41$) katılıyorum, %29,1’inin ($f=58$) kısmen katılıyorum; derslerde eşlik kullanılması sonrasında ise öğrencilerin %64,3’ünün ($f=128$) kesinlikle katılıyorum, %25,1’inin ($f=50$) katılıyorum, %10,1’inin ($f=20$) kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre eşlik çalınmasının, dersler ile belirli gün ve haftalarda öğretilen şarkıların, öğrenciler tarafından daha kolay öğrenilmesine katkıda bulunduğu söylenebilir.

5. Bölüm

Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde, araştırmada yer alan verilere göre elde edilen bulguların sonuçları; bu sonuçlar bağlamında da araştırmacılara ve uygulayıcılara yönelik öneriler yer almaktadır.

5.1.Tartışma

Bu araştırmada, altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabı ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların belirlenerek bir dağarcık oluşturulması ve bu şarkılara klavyeli çalgılar ile çalınabilecek eşlikler yazılarak müzik öğretmenleri tarafından çalınabilirliğini gözlemleyerek müzik eğitiminde kullanılacak bir materyal hazırlanarak kullanılması, değerlendirilmesi ve etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu bağlamda araştırmaya, müzik derslerinde şarkıların eşlik yapılarak öğretilmesinin ve çalınmasının, öğrencilerin derse olan ilgisini arttırdığı, buna karşın birçok müzik öğretmenin bu beceriyi beklenen düzeyde kullanamadıkları ve yeterli sayıda çalınabilmek üzere eşlik materyali bulunamaması varsayımından yola çıkılmıştır.

Altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabı ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlenerek ortaya bir dağarcık çıkarılması ve bu konudaki materyal eksikliğinin giderilmesi, tüm müzik öğretmenlerinin ulaşabileceği kolay ve çalınabilir eşlikler yazılmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür.

İlk olarak müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri sürecinde eşlik yapmaya yönelik aldıkları eğitimin içeriği ve bu eğitim ile ilgili görüşleri, müzik öğretmenlerinin görüşlerine yönelik anket ile toplanmıştır. Buna göre öğretmenlerin lisans eğitimi sürecinde eşlik yapabilmeye yönelik aldıkları armoni-kontrpuan-eşlik, piyano eğitimi derslerine gereken özeni göstermedikleri, eşlik eğitimi ile ilgili dersleri yürüten öğretim elemanlarının, öğrencileri yeterince yönlendiremediği sonuç olarak elde edilmiştir. Bununla beraber

öğretmenlik yaşantılarında eşlik yapmanın önemini kavradıkları fakat yeterli sayıda eşlik materyalinin bulunmadığı, var olan eşliklerin zor olduğu, doğaçlama eşlik yapamadıkları, kaynak kitap bulamadıkları ayrıca okulların fiziki şartlarının yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin eşlik çalmasının öğrencileri motive edeceği, derse olan ilgilerini ve katılımlarını arttıracığı, şarkıları doğru ritim ve doğru ton ile söyleyebilmelerini/çalabilmelerini sağlayacağı öğretmen görüşleri doğrultusunda sonuç olarak elde edilmiştir. (Bkz. Tablo 54)

Bu sonuçlardan hareketle derslerde müzik ders kitabında yer alan şarkıların büyük çoğunluğunu, belirli gün ve haftalarda ise marşlar ve halk türkülerinden oluşan bir repertuvar kullandıkları tespit edilmiştir.

Belirlenen şarkılar için hazırlanan eşlikler bir dönem boyunca okullarda müzik öğretmenleri tarafından, dersler ile belirli gün ve haftalarda çalınmış ve materyal ile ilgili değerlendirmeleri Eşlik Gözlem Formu aracılığı ile toplanmıştır. Bu değerlendirmeye göre; hazırlanan eşlik materyalinin, armonik açıdan uygun olduğu, öğretmenlerin şarkıları öğretilerinde faydalı olduğu, şarkıların çalınabilirlik açısından kolay olduğu, öğrencilerin hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu, deşifre yapılarak çalınmasının kolay olduğu, parmak numaralarının uygun bulunduğu, öğrencilerin kolay ve kalıcı öğrenmelerine, tonda ve ritimde kalmalarına, birlikte çalabilmelerine/söyleyebilmelerine katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Hazırlanan eşlik materyalinin, öğretmenlerin dersler ile belirli gün ve haftalarda uygulaması ile birlikte öğrencilerin tutumlarında anlamlı fark oluşturduğu gözlemlenmiştir. (Bkz. Tablo 56) Buna göre hazırlanan eşlik materyalinin, öğrencilerin müzik dersine ilgilerini ve katılımlarını arttığı, dersi daha eğlenceli hale getirdiği, öğrencilerin müzik yeteneklerini geliştirdiği, etkinliklere sevekle katılmalarını ve müzik dersine olan motivasyonlarını arttığı tespit edilmiştir.

5.1.1. Araştırmanın birinci alt sorusuna ait tartışmalar. Araştırmanın birinci alt sorusu olan “müzik öğretmenlerin derslerde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna bakıldığında, lisans eğitimi süresince verilen ve müzik öğretmenliği programında kazandırılması hedeflenen eşlik yapabilme becerisinin, öğretmenler tarafından öğretmenlik yaşantısında beklenen düzeyde kullanmadıkları tespit edilmiştir. Müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik kullanmadıkları, herhangi bir okul şarkısına eşlik yapabilme, eşliği bulunmayan ve deşifre olarak okunan bir şarkıya doğaçlama eşlik yapabilme veya eşliği hazır olan bir şarkının eşliğini çalabilme konusunda kendilerini yetersiz hissettikleri, lisans eğitimi süresince aldıkları eşlik eğitimini yeterli düzeyde görmedikleri tespit edilmiştir. Bu durum müzik öğretmenliği programında yer alan eşlik eğitimi ile ilgili kazanımlarla örtüşmediği ve eşlik çalabilme becerisinin müzik öğretmenleri bakımından beklendik düzeyde kazanılmadığı söylenebilir. Müzik öğretmenliği lisans eğitimi ders içeriklerinde bazı dersler aracılığı ile eşlik becerisi kazanımlarına yer verilmiş fakat bu eğitimin yalnızca teorik bilgi olarak kaldığı, uygulama aşamasında yetersizlik olduğu ve müzik öğretmenlerinin bu kazanımları meslek yaşantılarına yeterince aktaramadıkları görülebilmektedir.

Müzik öğretmenlerinin doğaçlama eşlik yapabilmesi, müzik öğretmenliği programlarında aldıkları eğitim doğrultusunda beklenen bir durumdur. Ancak meslek yaşantısında gerek alınan eğitimin yetersiz kalması gerek ise uygulama eksikliğinden kaynaklanan durumlardan dolayı bu beceri yeterli düzeyde kullanılamamaktadır. Çizili (2000) yapmış olduğu “Müzik Öğretmenliği Programları Mezunlarının Piyano Derslerinde Öğrendikleri Davranışları Öğretmenlikte Kullanmaları” konulu araştırmada, müzik öğretmenlerinin piyano ya da klavye ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik yapmalarında yeterlik durumlarını saptamayı amaçlamış, müzik öğretmenlerinin çoğunun piyanoda doğaçlama eşlik yapabilme davranışında yetersiz veya kısmen yeterli oldukları sonucunu elde etmiştir. Öztürk (2001) yapmış olduğu “İlköğretim Kurumlarında Görev Yapmakta Olan

Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Kullanmadaki Yeterlilik Durumları” adlı yüksek lisans tezinde, öğretmenlerin çalgılarından, şarkılara eşlik etme ve şarkı öğretiminde faydalanma durumlarını saptamayı amaçlamış, müzik öğretmenlerinin %67.5’nin çalgılarıyla şarkıya eşlik etmede yetersiz olduklarını tespit etmiştir. Propst (2003) yapmış olduğu “Sınıflarda Kullanımı ile Lisans Müzik Eğitimi Sınıf Müfredatı Arasındaki İlişki” adlı araştırmada, aktivitelerde piyano kullanımı ile ilgili olarak, birçok müzik öğretmenin piyano çalma, melodi çalma ve şarkı söyleme konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri sonucuna ulaşmıştır. Eğilmez (2003) tarafından yapılan “Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Piyano/Elektronik Orgu Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı araştırmada müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına piyano/elektronik org ile eşlik edebilme davranışını gerçekleştirmede, kendilerini “Tamamen” veya “Büyük ölçüde” yeterli gördüklerini, diğer yarısının ise “kısmen” ve “çok az” yeterli veya “yetersiz” gördüklerini tespit etmiş, kendilerini yeterli bulma oranlarının düşük olması sebebiyle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretim programlarında yapılan uygulamaların yeteri kadar amacına ulaşmadığını sonucuna ulaşmıştır.

Müzik öğretmenlerinin meslek yaşantılarında eşlik çalabilme becerisini beklenen düzeyde ve program hedefleri doğrultusunda gerçekleştirebilmeleri için, lisans eğitimi sürecinde almış oldukları eğitimin yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Araştırma bağlamında elde edilen bilgiler doğrultusunda, öğretmenlerin şarkıları armonik açıdan inceleyerek çözümleyebildikleri, ancak yeterli piyano çalma becerisine sahip olmadıkları için eşlik yapma konusunda zorluklar yaşadıkları; lisans eğitimi süresince aldıkları eğitimin farklı eşlik modelleri öğrenebilmeleri konusunda yetersiz olduğu, alınan eğitimin yeterli armoni bilgisine sahip olmalarını sağlamadığı ve dolayısıyla eşlik yaparken armoni bilgisinin yetersiz olduğunu, tonal müzik armonisinin yanı sıra makamsal müzik armonisi hakkında yeterli

bilgiye sahip olunmamasından dolayı makamsal şarkılara eşlik yapabilme konusunda kendilerini yetersiz gördükleri tespit edilmiştir. Bu durumun ders içeriğinin yeterince iyi olmaması, eğitimciden kaynaklı sorunlar, öğrenciden kaynaklı sorunlar, ders saatlerinin az olması ve uygulama yetersizliği gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenebilir. Kutluk (2001) yapmış olduğu, “Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi” çalışmasında, piyano ile okul şarkılarını eşliklemeye müzik öğretmeni adaylarının, şarkıların armonilerini analiz etmede, şarkı yapısına uygun eşlik modeli bulmakta ve piyano çalma ile ilgili teknik yetersizlikler olduğunu tespit etmiştir. Kutluk’un elde ettiği bu bulgular, bu araştırmanın sonucuyla birbirini destekler niteliktedir.

Milli (1999) yapmış olduğu “İlköğretim Okullarında Piyano ve Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları” adlı yüksek lisans tezinde, öğrencilerin lisans dönemi boyunca almış oldukları piyano ve eşlik derslerinin süre ve içerik bakımından yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Koçak (2001) tarafından yapılan “Müzik Eğitimcisi Yetiştiren Kurumlardaki Piyano ile Eşlik Faaliyetleri” adlı yüksek lisans çalışmasında, piyano çalma düzeylerinin, piyano ile eşlik yapma açısından yetersiz görüldüğü, eşlik dersinin öğrencinin eşlik yapması için süre ve kapsam bakımından yetersiz kaldığı sonuçlarını elde etmiştir.

Eşlik yapılırken doğru eşlik modellerinin kullanılması oldukça önem arz etmektedir. Gülhan (1990) tarafından yapılan “Orta Dereceli Okullardaki Müzik Eğitiminde Piyanonun Bir Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliği” adlı yüksek lisans tezinde, şarkıların armonik analizinin doğru yapılmasının ve sol elin, ezgiyi uygun eşlik modelleriyle desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Eşliği yapılan şarkının türü, hızı, ölçü sayısı gibi değişkenler eşlik modelini etkilemektedirler. Doğru, estetik açıdan güzel bir eşlik modeli kullanmak ise armoni bilgisinin yanında yeterli düzeyde piyano çalabilme beceriyle bağlantılıdır. Yapılan araştırmalarda

müzik öğretmenlerinin, eşikleme yaparken farklı eşlik modelleri kullanamadıklarını ve genellikle çalması daha basit olan modelleri tercih ettiklerini göstermektedir. Kutluk (2001) tarafından yapılan “Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi” adlı çalışmasında, müzik öğretmenlerinin şarkı yapısına uygun eşlik modeli bulmakta ve piyano çalma ile ilgili teknik yetersizlikler olduğunu tespit etmiştir. Kardeş (2013) yapmış olduğu “Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programlarında Kazandırılan Eşlik Yapabilme Becerisinin Program Hedeflerine Ulaşma Durumu” isimli yüksek lisans tezinde, müzik öğretmeni adaylarının, akor seslerinin aynı anda temel durumda veya çevrim olarak birlik ve ikilik notalar halinde çalındığı eşlik modelinin en çok kullanılan eşlik modeli olduğunu, öğrencilerin basit ve karmaşık olmayan modelleri tercih ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan araştırmada derslerde eşlik yapılmasının gerekli olduğu, lisans eğitimi süresince eşlik eğitimine öğretmen adayları olarak daha fazla önem vermeleri gerektiği, öğretim elemanlarının eğitim süresince öğretmen adaylarını eşlik yapabilmeyen önemi konusunu yeterince vurgulamadığı, müzik öğretmenlerinin derslerde ya da belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerde kullanmak üzere eşlik bulamadıkları, eşlik yapmalarına yardımcı olabilecek, yöntemler konusunda bilgiler edinebilecekleri yeterli kaynak bulunmadığı, okullarında eşlik yapabilmek üzere kullanabilecekleri piyanonun bulunmadığı fakat eşlik yapabilmek için elektronik org bulunduğu sonuçları elde edilmiştir. Müzik öğretmenlerinin eşlik konusunda kendilerini geliştirebilmeleri için güdülenmeleri ve eşliğin meslek yaşantısında ne kadar önemli bir boyut olduğunun farkına varmaları gerekmektedir. Bu farkındalık ile bir müzik öğretmenin henüz öğrenci iken eşlik ile ilgili daha fazla pratik yapmaya başlaması beklenen bir davranıştır. Özen (1998) yapmış olduğu “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Piyano Müzik Öğretmenliğinin Gereklileri Doğrultusunda Kullanma Becerileri” adlı çalışmada, öğrenciler ile piyano dersi öğretim

elemanlarının piyanonun eşlik çalgısı olarak mesleki yaşantıda kullanımının önemi konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bilgin (1998) tarafından yapılan “İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Çıktığı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi” adlı doktora tezinde, öğrencilerin piyano dersinde program hedefleri doğrultusunda büyük ölçüde başarılı oldukları, ancak meslek yaşantılarında okul şarkılarını öğretirken eşlik yapamadıkları ve bu konuda eksik kaldıklarını ve bu sorunu çok geç fark ettikleri sonuçlarını elde etmiştir.

Dağdeviren (2006) tarafından yapılan “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Eğitimi” adlı çalışmada, eğitim müziği alanında, müzik ders kitaplarında hiç olmamakla birlikte, yardımcı ders kitapları içlerinde çoğunlukla eşlikleri olmayan şarkılar bulunduğunu, eşlikli okul şarkıları, marşlar, dağarcık kitapları gerek müzik öğretmenliği programı ana bilim dalı öğrencilerinin, gerekse müzik öğretmenlerinin dikkatini çekmediğini, ilgisizliğin temel nedenlerinin öğretmen adaylarının eşlikli şarkıları çalamayacaklarını ve bu amaca uygun eğitim almadıklarını düşünmelerinden kaynaklandığı sonuçlarını elde etmiştir.

Çizili (2000) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenliği Programları Mezunlarının Piyano Derslerinde Öğrendikleri Davranışları Öğretmenlikte Kullanmaları” konulu araştırmada, eşlik eğitimine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Akçalı (2007) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Müziğinde Çoksesli Eşliklemeye Yaklaşımları ve Eşlikte Harf Şifre Yöntemini Kullanma Durumları” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın önemini yeteri kadar farkında olmadığı, müzik öğretmenleri tarafından kullanılan kaynaklarda çoksesli eşlikle ilgili teorik bilgi ve akor bulunmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Yapılan araştırmada müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik yapmanın derse katılımın artmasına yardımcı olduğu, dersi daha keyifli ve çekici hale getirdiğini düşündükleri, eşlik

yapmanın, öğrencilerin şarkıları doğru ritim ile söylemelerine/çalmalarına ve şarkıları tonda kalarak daha rahat okumalarına katkı sağladığı yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Bilgin & Şaktanlı (2007) yapmış oldukları, “Okul Şarkılarının Müzik Öğretmeni Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi” adlı çalışmada, şarkı öğretiminde eşlik yapılmasının öğrencilerde istendik davranış değişikliklerinin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynadığını, şarkıların eşlik ile daha kolay ve çok amaçlı gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. Petzold (1966) yapmış olduğu “İlk Altı Sınıftaki Çocuklar Tarafından Müzikal Seslerin İşitsel Algılanışı” adlı çalışmasında, basit akor kullanımının çocuklara daha doğru şarkı söyleme hassasiyeti sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Müzik öğretmenlerinin derste eşlik kullanmasının öğrenciler açısından oldukça fazla kazanımı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin müzikal beğenisini ve müzikalitesini arttıracak olan bu davranış, öğretmenler tarafından yeterli düzeyde kullanıldığında olumlu sonuçlar elde edileceği söylenebilir. Günümüzde öğrenciler tarafından rol model alınabilecek bir kişi olan müzik öğretmenin derslerde eşlik çalarak öğrencilerin müziğe olan ilgisini arttırması ve öğrencide bir enstrüman çalma isteği oluşturması beklenen bir durumdur.

5.1.2. Araştırmanın ikinci alt sorusuna ait tartışmalar. Araştırmanın ikinci alt sorusu “müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok hangi şarkıları kullanmaktadırlar?” şeklinde belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre müzik öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı kitabında yer alan şarkıların büyük çoğunluğunu, belirli gün ve haftalarda ise, marşlar ve halk türkülerinden oluşan bir repertuvar kullandıkları tespit edilmiştir. Lisans eğitimi programında yer alan dersler içerisinde Eğitim Müziği Dağarı dersi yer almaktadır. YÖK (2006) tarafından, Eğitim Müziği Dağarı dersinin tanımı, ‘İlköğretim ve orta öğretime yönelik genel müzik eğitiminin hedeflerine uygun olarak başta ders içi olmak üzere ders dışı, okul içi ve dışındaki tüm müziksel etkinliklerin verimli ve etkili bir şekilde yürütülmesi için ilk ve orta öğretim müzik programlarında öngörülen amaçların

öğrenciye kazandırılmasında ve geliştirilmesinde eğitim–öğretim malzemesi olarak kullanılmak üzere belli amaçlar, eğitim–öğretim ilkeleri ve estetik ölçütlere uygun olarak seçilen örnekler’ şeklinde yapılmıştır. Buradan hareketle, lisans mezunlarının mesleki yaşantılarında bu dağarı kullandıkları düşünülmektedir. Bununla birlikte Dağdeviren’e (2006) göre, eğitim müziği alanında, müzik ders kitaplarında Piyano Eşlikli Eğitim Müziği şarkıları hiç bulunmamakla birlikte, yardımcı ders kitaplarında da çoğunlukla eşlikleri olmayan şarkılar bulunmaktadır. Yayınlanan eşlikli okul şarkıları, marşlar, dağarcık kitapları gerek müzik öğretmenliği programı ana bilim dalı öğrencilerinin, gerekse müzik öğretmenlerinin dikkatini çekmemektedir.” Araştırma için öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda belirlenen şarkıların Eğitim Müziği Dağarı dersi kapsamında öğrencilere aktarılması ve incelenmesi beklenen bir durumdur. Lisans programı derslerinin birbirileri ile olan ilişki durumu göz önüne alındığında, Eğitim Müziği Besteleme, Piyano, Armoni-Kontrpuan-Eşlik dersleri ve Eğitim Müziği Dağarı derslerinin birbirileri ile eşgüdümlü olarak işlenmesi, var olan dağarın teori ve uygulama boyutlarında bir bütün olarak ele alınması lisans eğitimi programının bütünlüğü açısından beklenen bir durumdur.

5.1.3. Araştırmanın üçüncü alt sorusuna ait tartışmalar. Araştırmanın üçüncü alt sorusu “müzik öğretmenleri altıncı sınıfta müzik dersleri ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkılara materyal olarak geliştirilen kolay ve çalınabilir eşlikler ile ilgili gözlemleri nelerdir? şeklinde oluşturulmuştur.

Araştırmada müzik öğretmenlerinin derslerde eşlik kullanmadıkları, doğaçlama eşlik yapamadıkları ve eşliği yazılmış olan şarkıları ise çalmakta zorlandıkları tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında hazırlanan eşlik materyali ise kolay ve çalınabilir olarak, müzik öğretmenlerinin yararlanması için hazırlanmıştır. Buna göre müzik öğretmenlerine kolay ve çalınabilir eşlikler verildiğinde bu eşlikleri çalabildikleri tespit edilmiştir.

Eşlik yazılacak olan şarkıların belirlenmesinin ardından şarkıların tamamına motif bazında detaylı analiz yapılmıştır. Bu analizlerde, armonik özellikler ve eşliklendirme tekniklerinin yanında özellikle öğretmenlerin, zorlanabileceği olası ölçüler irdelenmiştir. Analizlerin ardından olası güçlükleri de gözeterek kolay ve çalınabilir eşlikler yazılmıştır. Öztürk (2007) yapmış olduğu çalışmada, analiz boyutunu üç kısımda gerçekleştirmiş, birinci kısımda etüdün motif bazında, ikinci kısımda motiflerde kapsanan teknik güçlükleri saptamış, üçüncü kısımda ise güçlüklerin giderilmesine yönelik hazırlanan teknik çalışmalara yer vermiştir.

Araştırma kapsamında orijinalde eşliği olan şarkılar teknik yönden incelenmiş ve detaylı tüm analizleri yapılmıştır. Analiz sonucunda bazı eşliklerin, teknik açıdan oldukça zor olduğu ve bu eşliklerin belirli bir düzeyde piyano çalma becerisi gerektirdiği gözlemlenmiştir. Bu sebeple müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu tarafından çalınabilecek şarkı eşlikleri yazılması araştırmanın merkezini oluşturmuştur.

Kalkanoğlu (2007) yapmış olduğu çalışmada, okul şarkılarına müzik öğretmenlerinin yapabileceği uygun eşlik modelleri oluşturulması ve bu şarkılara piyano eşlikleri hazırlanarak, müzik derslerinde kullanılmasının sağlanması gerekliliğini belirtmiştir. Eğilmez (2003) yapmış olduğu araştırmada müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano derslerinde eşlik çalışmalarına sıklıkla yer verilerek, çeşitli eşlikli okul şarkıları ve marşlardan oluşan bir dağarcık oluşturulması gerekliliğini ifade etmiştir. Dağdeviren (2006), müzik ders kitapları içine piyano eşlikli şarkılar konulmasını, bir dağarcık oluşturularak, oluşturulan bu dağarcığı öncelikle armoni konusunda yetkin olan kişilerin piyano ile eşliklemesi ve müzik öğretmenlerine analiz ederek anlatması görüşünü bildirmiştir. Kasap (2005) ise, müzik öğretmeni adaylarının piyanoyu daha verimli kullanabilmeleri için, piyano ders müfredat programlarında, kadans çalabilme, analiz yapabilme, transpoze yapabilme gibi işlevsel becerilerin öğretilmesini ve piyano derslerinde eşlikli halk türküleri, marşlar, okul şarkıları,

pop müzik örnekleri vb. şarkıların yer aldığı bir repertuar oluşturulmasını önermiştir. Buradan hareketle araştırma kapsamında müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda şarkılar belirlenmiş ve bu şarkılara yazılan eşlikler alanında uzman öğretim elemanlarınca kontrol edilmiştir. Yazılan eşliklerde mümkün olduğunca, kolay akor geçişleri ve basit geçişli parmak numaraları kullanılmış ve aynı zamanda şarkıların armonik ve estetik duyumundan ödün verilmemesine özen gösterilmiştir. Yapılan araştırmalarla tespit edilen, dersler ile belirli gün ve haftalarda, çeşitli etkenlerden dolayı eşlik yapamayan öğretmenler için hazırlanan eşlik materyalinin, fırsat verildiği takdirde ve bir dağarcık oluşturulduğunda müzik öğretmenleri tarafından etkili ve olumlu yönde kullanılabilirdiği tespit edilmiştir.

5.1.4. Araştırmanın dördüncü alt sorusuna ait tartışmalar. Araştırmanın dördüncü alt sorusu “altıncı sınıf öğrencilerinin müzik derslerinde eşlik kullanılmasına ilişkin görüşlerinde anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur.

Araştırmanın dördüncü alt sorusunda, dersler ile belirli gün ve haftalarda eşlik kullanılmasının, çalışma grubunda yer alan ortaokul altıncı sınıf öğrencileri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığı incelenmiştir. Dersler ile belirli gün ve haftalarda müzik öğretmenlerinin eşlik çalmasını öğrencilerin derse ve müziğe olan motivasyonlarını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Nacakcı (2006), yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin müzik dersine karşı genel olarak olumlu bir tutum sergilediklerini ancak yine de bu derse vakit ayırmak istemedikleri sonucunu elde etmiş, müzik eğitimi programlarının oluşturulması ve geliştirilmesi aşamasında öğrencilerin görüş ve beklentilerinin göz önüne alınması, müzik öğretmenlerinin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda derslerin uygulanmasında yeni yaklaşımlardan yararlanmaları, dersleri daha cazip hale getirmeleri, öğrencilerin derste öğrendikleri bilgiler ile okul içi ve dışı etkinliklerde bulunmasının sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Bu bağlamda derslerde ilginin artması için eşlik kullanılmasının öğrenciyi motive edeceği ve derse olan tutumunu olumlu yönde etkileyeceği söylenebilir.

Piji (2006), müzik öğretmeni, verdiği eğitimle, öğrencilerin müziği algılayışlarında ve müzikal seçimlerinde değişim ve gelişim yaratma imkânına sahiptir. Müzikal duyuların geliştirilmesinde kullanılacak önemli malzemedен biri çoksesliliktir. Çoksesliliğin orkestra, koro vb. grup çalışmalarında kullanılması, öğrencilere verilecek kulak eğitiminde faydalı olabilir.

Eşlik, çok sesli müziğin önemli parçalarından birisidir ve öğrencilerde çoksesli müziğin algılanması, birlikte şarkı söyleyebilme gibi birçok davranışa önemli katkısı olan bir davranıştır. Özen (1998), yapmış olduğu çalışmada piyano ile eşlik yapılmasının öğrencilerin müzik dinleme zevki ve alışkanlığı ile müziksel beğeni kazandırması ve geliştirmesi açısından önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmiştir.

Müzik öğretmeninın şarkılara eşlik ederek öğrencilerin müziği farklı boyutları ile tanınmasına ve anlamasına katkıda bulunduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında müzik öğretmenlerinin şarkılara eşlik etmesi ile öğrencilerin müziğe ve müzik dersine olan ilgisinin arttığı, derse olan bakış açılarını değiştirdiği görülmüştür. “Piyano ile yapılan eşliklerde, müzik öğretmenleri öğrencilerle beraber müzik yapmak, onları aynı tempo ve ton içinde tutmak yanında, şarkıyı söylerken öğrencilerin piyanoyu dinlemelerini sağlayarak onlara çokseslilik duygusunu da kazandırmış olurlar” (Zuckmayer ve diğerleri, akt. Bilgin, 1998). Bu görüşten hareketle materyal olarak hazırlanan eşliklerin derslerde çalınması ile öğrencilerin tempo ve ton algılarının geliştiği ve birlikte müzik yapmalarına olumlu katkı sağladığı gözlemlenmiştir.

Demirtaş (2011), yedinci sınıf düzeyinde eşlikli müzik dersi yapılmasının, derse olan ilgiyi artırdığını, piyano eşliğinin öğrenciler üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu ve deney-kontrol grupları arasında anlamlı farklar oluşturduğunu tespit etmiştir. Araştırma bu yönüyle yapılan çalışmayı destekler niteliktedir.

Akgül (2013) çalışmasında, eşlikli müzik dersi programının uygulandığı müzik dersi gören deney grubundaki öğrencilerle, normal öğrenim şeklinde müzik dersi gören kontrol

grubundaki öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarını karşılaştırmış, deney grubu öğrencilerinin derse yönelik tutumlarındaki artışın kontrol grubu öğrencilerine göre daha ilerde oldukları tespit etmiştir. Gülhan (1990) tarafından yapılan çalışmada, müzik derslerinde eşlik kullanılmasının ders için oldukça faydalı olacağı sonucuna ulaşılmış, eşlik kullanımının dersin kalitesini ve verimliliğini artırdığı, öğrencilerin derse olan tutum ve ilgilerinin arttığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan araştırma, çalışma ile paralel sonuçlar göstermiş, öğrencilerin derse yönelik tutum ve ilgilerinde farklılıklar tespit edilmiştir.

Küçükosmanoğlu (2011), Akbulut (2001) ve Uluocak (2008) tarafından yapılan çalışmalarda, derslerde gitar kullanılmasının, hiçbir çalgı kullanılmamasından daha etkili olduğu sonuçlarına ulaşılmış, çalgı kullanımının şarkı öğretiminde önemli bir yere sahip olduğunu belirtmişlerdir. Araştırma, derslerde çalgı kullanılmasının etkisi yönüyle çalışma ile benzerlik göstermektedir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına göre, araştırmacılara ve uygulayıcılara yönelik öneriler yer almaktadır.

5.2.1.Uygulamalara yönelik öneriler. Müzik öğretmenlerinin faydalanabileceği kaynak kitap sayısı artırılabilir ve öğretmenler tarafından çalınabilecek düzeyde eşlikler materyal olarak hazırlanarak öğretmenlerin kullanımına sunulabilir.

- Daha iyi bir müzik dersinin yürütülebilmesi için müzik dersine yönelik fiziki şartların iyileştirilmesi sağlanabilir.
- Lisans eğitimi süresince eşlik yapabilmenin önemi konusunda müzik öğretmeni adayları bilinçlendirilmeli ve bu doğrultuda eğitim almaları sağlanmalıdır.
- Lisans eğitimi süresince eşlik eğitimi ile ilgili bağlantısı olduğu düşünülen dersler arasında eşgüdüm sağlanmalı ve eşlik eğitiminin daha sağlıklı biçimde yürütülmesi sağlanmalıdır.

- Lisans eğitimi süresince eşlik yapabilmek için gerekli olan armoni eğitimi büyük bir titizlikle verilmeli, örnek eşlikler armonik açıdan incelenmeli, farklı modeller ile eşlikleme konusunda eğitim verilmelidir.

- Eşlik yapabilmek konusunda kendilerini yetersiz gören müzik öğretmenlerine yönelik hizmet-içi eğitimler kapsamında en yakın müzik eğitimi verilen kurumdan eğitim talebinde bulunulmalı ve müzik öğretmenlerinin eksikliklerini gidermeleri sağlanmalıdır.

- Eşlik çalmanın birlikte şarkı söyleme becerisine olan katkısının önemi üzerinde durulmalıdır.

5.2.2. Yeni araştırmalara yönelik öneriler. Araştırmanın diğer seviyedeki okul ve sınıflarda da uygulanmasının müzik eğitimi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

- Yapılan çalışmanın diğer kademelerde uygulanarak, farklı sınıf seviyelerine göre daha geniş bir eşlikli şarkı repertuarı oluşturulabilir.

- Yapılan çalışmaya paralel olarak şarkılara, basit, orta ve zor şeklinde farklı seviyelerde eşlikler yazılabilir.

Kaynakça

- Akbulut, F. (2001). *Gitar eşlikli okul şarkılarının müzik eğitimindeki önemi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Akçalı, O. G. (2007). *Müzik öğretmenlerinin eğitim müziğinde çoksesli eşliklemeye yaklaşımları ve eşlikte harf şifre yöntemini kullanma durumları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon
- Akgül, A. (2013). *Enstrüman eşlikli uygulamaların ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik başarı ve tutumlarına etkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydıner, M. (2008). *Piyano eğitiminde makamsal yapıdaki eserlerin seslendirilmesinde karşılaşılan teknik güçlükler ve model önerileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydınlı, D. & Tecimer, B. (2013). Grup piyano öğretiminin müzik eğitimi öğrencilerinin okul şarkılarını eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesine etkisi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 2(2), s.10-24
- Babacan, M. D. (2009). *Müzik eğitimi anabilim dallarında piyanoda eşlik dersi sürecinde caz armonisinin kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Bağceci, S. E. (2010). Tonal armonide akorların işlevleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 178-195.
<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder/article/download/5000068360/5000063423>
dan alınmıştır.
- Bakihanova, Z. (2003). *Armoni*. Ankara: Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi.

- Bastien, J. W. (1977). *How to teach piano successfully*. San Diego, California: Neil A. Kjos Music Co.
- Berliner, D. (1987). *Simple views of effective teaching and a simple theory of a classroom instruction*. (Ed) D. C. Berliner & D. V. Rosenshine, Talk to teachers. New York: Random House.
- Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının ikinci kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi müzik eğitimi çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilgin, S. (2006). Müzik eğitiminde kullanılan şarkıların müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi. A.Yayla & F.Yayla (Ed). Ulusal Müzik Sempozyumu bildiriler kitabı içinde (s.327-334). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Bilgin, S. & Şaktanlı, S. C. (2010). Okul şarkılarının müzik öğretmeni tarafından piyano ile eşliklenmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (21), s.130-133.
- Bozkaya, İ. (2001). *Okul ortamında müzik*. Bursa: F.Özsan Matbaacılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2017). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi
- Can, A. (2013). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cangal, N. (1999). *Armoni*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Cangal, N. (2005). *Armoni*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Cangal, N. (2011). *Müzik formları*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

- Capoccioni, J. R. (1968). Piano skills: requisite for teaching junior high/middle school choral music. *Iowa State Music Educator*, (40).
- Chamberlin, L., Clark, R. W., & Svengalis, J. N. (1993). Success with keyboards in middle school: successful keyboard programs in two middle schools point the way for other schools to follow in introducing keyboards to the music classroom. *Music Educators Journal*, 79(9). s.31-36.
- Christensen L. B., Johnson R.B., & Turner, L. A, (2015). *Araştırma yöntemleri, desen ve analiz* (Çev. Ed. A. Aypay). Ankara: Anı Yayıncılık. (Eserin orijinali 2014'te yayımlanmıştır).
- Çizili, İ. (2000). *Müzik öğretmenliği programları mezunlarının piyano derslerinde öğrendikleri davranışları öğretmenlikte kullanmaları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Dağdeviren, M. (2006). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik öğretimi. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu bildirisi. A.Yayla & F.Yayla (Ed). Ulusal Müzik Sempozyumu bildiriler kitabı içinde (s.311-315). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Demir, Ş. (2012). *Eğitim müziği besteleme teknik bilgiler ve uygulamalar*. Ankara: Ötüken Neşriyat.
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirtaş, S. (2011). *İlköğretim 7. sınıf müzik dersinde şarkıların piyano eşlikli öğretilmesinin öğrenci kazanımlarına etkileri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli
- Durak, Y. (2007). *Piyano öğretim programı model önerisi ve uygulamadaki görünümü*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

- Eğilmez, O. H. (2003). *Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretiminin müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde piyano/elektronik orgu kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Elmas, Y. (1988). Çocuklar ve gençler için yazılacak eğitici müzik ihtiyacı ve bestecilerin bu yönde teşviki. Müzik Kongresi Bildirileri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü, Ankara.
- Ercan, N. (1990). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi. *Orkestra Dergisi*, s.31-37.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme.* Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Freeburne, F. G. (1952). *Functional secondary piano training of music teachers.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Indiana University, USA.
- Gedikli, E. (2003). *Müzik Eğitimi.* Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Görsev, A. (2006). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin “piyano eğitimi” , “müzik teorisi ve işitme eğitimi” ve “eşlik (korrepetisyon)” dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkiler.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Güdek, B. (2004). *T.C. Üniversiteleri Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü ve Konservatuar Müzikoloji Bölümü öğretim elemanları ile son sınıf öğrencilerinin piyano eğitimine ilişkin görüşleri.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülhan, N. (1990). *Orta dereceli okullardaki müzik eğitiminde piyanonun bir eşlik çalgısı olarak kullanılabilirliği.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Hale, M. R. (1977). An experimental study of the comparative effectiveness of harmonic and melodic accompaniment in singing as it relates to the development of a sense of tonality. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 53(Winter), s.23-30.
- Kalkanoğlu, B. (2007). *Okul şarkılarının müzik öğretmenlerinin bilgi ve beceri düzeyine göre piyano ile eşliklenmesine yönelik bir model önerisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Károlyi, O. (2005). *Müziğe giriş*. (Çev. M. Nemutlu). İstanbul: Pan Yayıncılık. (Eserin orijinali 1965'te yayımlanmıştır).
- Kardeş, B. (2013). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı programlarında kazandırılan eşlik yapabilme becerisinin program hedeflerine ulaşma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kasap, B. T. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 149-154
- Kostka, S, & Payne D. (2004). *Tonal harmony with an introduction to twentieth-century music*. New York: The McGraw Hill Companies.
- Köse, Y. (2012). *Alıştırmalarla müzik teorisi*. İzmir: Arvo Yayınları.
- Kurbanov, B.(2010). *Çoksesli müziğin unutulmazları*. Ankara: Sarkaç Yayınları.
- Kutluk, Ö. (1996). *Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirilmesi üzerine bir çalışma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kutluk, Ö. (2001). *Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi*. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- Küçükosmanoğlu, H. O. (2011). *İlköğretim ikinci kademedeki şarkı öğretiminde kullanılan eşlik çalgılarının etkililiğinin karşılaştırılması* (Yayımlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Maler, W. (1950). *Beitrag zur durmoltonalen harmonielehre*. München-Leipzig: Fec Leuckart.
- Mark, M. L. (1996). *Contemporary music education*. Boston: Schirmer Books.
- Nacakçı, Z. (2006) ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları. A.Yayla & F.Yayla (Ed). Ulusal Müzik Sempozyumu bildiriler kitabı içinde (s.220-230). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Owen, H. (2000). *Music theory resource book*. New York: Oxford University Press.
- Özen, M. (1998). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinin piyanoyu müzik öğretmenliğinin gerekleri doğrultusunda kullanma becerileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özgür, Ü. (b.d.). Müzik öğretiminde eşlik. *Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2(2)
- Özgür, Ü. & Aydoğan, S. (2006). *Müziksel işitme okuma eğitimi ve kuram – I*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Özmenteş, G. (2006). Müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *İlköğretim Online*, 5(1).
- Öztürk, G. (2001). *İlköğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin çalgılarını kullanmadaki yeterlilik durumları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, S. (2011). *Müzik öğretmenliği programında alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenin mesleki yaşamına katkısı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.

- Öztürk, B. (2007). Carl Czerny' nin opus 299\19 numaralı etüdünün piyano eğitimine yönelik analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), s.241-258.
- Petenkaya, S. (2006). *Piyano öğrencilerinin barok dönem süslemelerine ilişkin bilgi ve performans düzeylerinin saptanması*. (Yayınlanmış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Petzold, R. G. (1966). *Auditory perception of musical sounds by children in the first six grades* (Cooperative Research Project No. 1051). Madison, WI: University of Wisconsin.
- Piji, D. (2006). *Dizgeli öğretime göre geliştirilen eşlik dersi programının akademik başarıya, tutuma, yeterlik algısına ve kalıcılığa etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Propst, T. G. (2003). The relationship between the undergraduate music methods class curriculum and the use of music in the classrooms of in-service elementary teachers. *Journal of Research in Music Education*. 51(4). s.316-329.
- Rast, L. R. (1964). *A survey and evaluation of piano requirements for students enrolled in programs of teacher-training in elementary education at selected colleges and universities in the state of Illinois*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Northwestern University, Illinois, USA
- Rauscher, F. H. & Zupan, M. A. (2000). Classroom keyboard instruction improves kindergarten children's spatial-temporal performance: A field experiment. *Early Childhood Research Quarterly*, 15(2), 215-228.
- Sağır, T. & Albuz, A. (2008). *Eğitim müziği besteleme teknikleri*. Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım.

- Salaman, W. (1997). Keyboards in schools. *British Journal of Music Education*. 14(2). s.143-149.
- Say, A. (1993). *Müzik eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Semerci Ç., Gündoğdu K., Sezgin F., Demircioğlu G., Köse, E., Yılmaz, A., Çepni, S., Bayrakçeken, S., Yücel C. (2015). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Sevgi, A. (2005). Müzik Öğretmenliği Mesleği Gereklere Doğrultusunda Bir Armoni Eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 199-211.
- Sönmez, V. (2009). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2011). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmezöz, F. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tanrıöğen, A., Aypay, A., Cemaloğlu, N., Sarpkaya, R., Tomul, E., Baştürk, R., Ellez, A.M., Şahin, B., Yolcu, H., Karakaya, İ., Turgut, Y. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Tufan, E. (2004). Müzik bilimleri ve müzikoloji bölümleri ile müzik öğretmenliği programı anabilim dalındaki piyano eğitiminin kapsamı ve uygulamadaki görünümü. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 93-99.
- Tuğcular, E. (1992). *Türkiye'de müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları çalgı eğitiminin müzik öğretmenliklerine yansımaları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Uçan, A. (1994). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar, Türkiye’de cumhuriyetin ilk yetmiş yılındaki durum*. Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar, Türkiye’deki durum*. Ankara, Evrensel Müzikevi.
- Uluocak, S. (2008). *Gitarın öğretmen çalgısı olarak kullanımının ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkileri*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Varış, F. (1994). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- von Pander, O. (1952). *Musikformen*. München: Musikverlag Max Hieber.
- White, J. D. (1984). *The analysis of music*. USA: Metuchen, NJ: Scarecrow Press.
- Yayla, F. (2006). *Müzik formları*. Ankara: Yurtrenkleri
- Yetkin, S. K. (1962). *Sanat meseleleri*. İstanbul: De Yayınevi.
- Yüksek Öğretim Kurulu, (2006). *Eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi*. YÖK Yayını, Ankara.
- http://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/muzik_ogretmenligi.pdf/831bd1ff-e3cb-4d2e-bbf8-cf80f6d0e209/ (Erişim Tarihi: 01/11/2017)

EKLER

EK 1. Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma İzni

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 16605029-44-E.12307664
Konu: Anket İzni

01/12/2015

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Uludağ Üniversitesi Rektörlüğünün 19/11/2015 tarih ve 36787 sayılı yazıları.

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı doktora öğrencisi Barış KARDEŞ "Müzik Eğitiminde En Çok Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Materyalin Kullanılabilirliği " konulu doktora çalışması kapsamındaki araştırmaya yönelik hazırlanmış olduğu anket formunu, ilgi yazı gereği İlimiz ve İlçelerimizde bulunan tüm ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerine uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaatlar ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde uygulanması ve bu araştırma kapsamında elde edilen verilerin cd ortamında Müdürlüğümüze teslim edilmesi kaydıyla 2015/2016 eğitim-öğretim yılı içerisinde uygulamaları Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Mahmut OĞUZ
Milli Eğitim Müdürü

Güvenli Elektronik İmza
Aşıl ile Aynıdır
04.12.2015 2015
Mahmut TUR
Memur

OLUR
..01/12/2015
Ali ŞANLIER
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Ali ŞANLIER
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:1-Anket Formları

Sırapapılar Mah. Saltak Cad. No: 76 20100/DENİZLİ Ayrıntılı Bilgi İçin : T.ŞMELİ ŞeF-K.TORTOR Memur
Elektronik Ağ : <http://denizli.meb.gov.tr> Telefon : (0 258) 265 55 54 /dahili 708
e-posta : strateji20@meb.gov.tr Belgegeçer : (0 258) 265 01 69

EK 2. Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Anket

Müzik Öğretmenlerinin Eşlik Kullanımına İlişkin Görüşleri ve En Çok Kullandıkları Şarkıların Belirlenmesi

Bu çalışma, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütülen "Müzik Eğitiminde Materyal Olarak Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesi ve Kullanılabilirliği" başlıklı doktora çalışması için yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, ortaokul altıncı sınıf müzik dersi ile belirli gün ve haftalarda en çok kullanılan şarkıların belirlenerek bir dağarcık oluşturulması ve bu şarkılara klavyeli çalgılar ile çalınabilecek eşlikler yazılarak müzik öğretmenleri tarafından çalınabilirliğini gözlemleyerek müzik eğitiminde kullanılabilir bir materyal hazırlanması amaçlanmıştır. Vermiş olduğunuz cevaplar yalnızca çalışma için kullanılacak ve kesinlikle gizli kalacaktır. Değerli vaktinizi ayırdığınız ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Barış Kardeş
Uludağ Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Doktora Öğrencisi

1. Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

- Kadın
Erkek

2. Çalıştığınız yerleşim birimi?

- Merkez İlçe
İlçe
Kasaba
Köy

3. Mezuniyet Yılıınız?

.....

4. Kaç senedir öğretmenlik yapmaktasınız?.....

5. Kaç dönem eşlik eğitimi ile ilgili ders aldınız?

.....

6. Eğitim aldığınız süre içerisinde "eşlik" ile ilgili eğitimi aşağıdaki derslerden hangisi ya da hangilerinde aldınız?

- Eşlik Çalma(Korrepetisyon)
Armoni-Kontrpuan-Eşlik
Piyano
Elektronik Org Eğitimi
Diğer(Varsa
Belirtiniz).....

7. Şarkı öğretiminde eşlik kullanıyor musunuz?

- Evet
Hayır

8. Herhangi bir okul şarkısına eşlik yapabilirim.

- Tamamen Katılıyorum
Katılıyorum
Kısmen Katılıyorum
Katılmıyorum
Hiç Katılmıyorum

9. Herhangi bir okul şarkısına doğaçlama eşlik yapabilirim.

- Tamamen Katılıyorum
Katılıyorum
Kısmen Katılıyorum
Katılmıyorum
Hiç Katılmıyorum

10. Eşliği yazılmış olan şarkıları (Örn. İzmir Marşı ya da Biz Atatürk Gençleriyiz vb. marşların orijinal eşlikleri) klavyeli çalgılarla zorlanmadan çalabilirim.

- Tamamen Katılıyorum
Katılıyorum
Kısmen Katılıyorum
Katılmıyorum
Hiç Katılmıyorum

11. Lisans eğitimim sırasında okul şarkılarının eşliğini çalabilmek için yeterli eğitimi aldım.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
12. Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile okul şarkılarının eşliğini farklı eşlik modelleriyle yapabilirim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
13. Lisans eğitimim sırasında aldığım armoni eğitimi ile okul şarkılarına kolaylıkla eşlik yapabilirim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
14. Lisans eğitimim sırasında aldığım eğitim ile makamsal şarkılara da kolaylıkla eşlik yapabilirim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
15. Sınıfta ders yaparken okul şarkılarına eşlik yapmayı gereksiz buluyorum.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
16. Keşke lisans eğitimim sırasında eşlik yapabilmeye ilgili olarak kendimi daha çok geliştireydim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
17. Lisans eğitimim sırasında eğitimcilerim eşlik yapmamın önemine yönelik beni ikna ettiler.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
18. İlk defa gördüğüm bir okul şarkısına hemen eşlik yapabilirim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
19. Derslerde ya da belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerde kullanmak üzere eşlik bulabilirim.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum
20. Bence eşlik yapabilmek için yararlanabileceğimiz yeterli sayıda kaynak var.
- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

21. Eşlik yapabilmek için okul imkanlarının yeterli olduğunu düşünüyorum.

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

22. Derslerde eşlik yapmanın derse katılımı arttırdığını düşünmekteyim.

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

23. Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları doğru ritim ile söylemelerine/çalmalarına büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim.

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

24. Derslerde eşlik yapmanın, öğrencilerin şarkıları tonda kalarak söylemelerine büyük katkısı olduğunu düşünmekteyim.

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

25. Şarkıları armonik açıdan inceleyerek çözümleyebiliyorum, fakat yeterli piyano çalma becerisine sahip olmadığım için eşlik yapamıyorum.

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Hiç Katılmıyorum

26. Altıncı Sınıf müzik dersi müfredatında yer alan şarkılardan en sık kullandıklarınızı işaretleyiniz. (Eğer tümünü kullandığınızı düşünüyorsanız son sırada bulunan "Hepsi" seçeneğini işaretleyebilirsiniz.)

- Üç Şey
 İğne Battı
 Malatya
 Bahçeye İndim Ki
 Silifke'nin Yoğurdu
 Mavi Yeleğin Oğlan
 Cilveloy
 Çok Çalışkan Olmalıyız
 Sağlık
 Süt İçtim
 Kapat Gözlerini
 Samanyolu
 Yollarda Aradım İzlerini
 Süpürgesi Yoncadan
 Çağrı
 Kahraman
 Karlı Dağlar
 Akvaryum
 Neşeli Günler
 Sazıma
 Yurdumda
 Bilal Oğlan
 Bülbülüm
 Dere
 Üç Alma
 Okula Başladık
 Atatürk
 Yenice Yolları
 Sevgi Çiçekleri
 Cumhuriyet Marşı
 Gençlik Marşı
 Hepsi

27. Ders dışı etkinliklerde (Belirli Gün ve Haftalar) sık kullandığınız şarkıları belirtiniz. (Aşağıda, şarkıların yoğunlukla kullanıldığı Belirli Gün ve Haftalar ayrı ayrı belirtilerek verilmiştir. Listede yer almayan ancak gerekliğini düşündüğünüz şarkılar var ise lütfen "Diğer" seçeneğini seçerek belirtiniz.)

(Millî Eğitim Bakanlığı Eylül 2005 Tarih ve 2569 Sayılı Tebliğler Dergisinde Yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği Çerçevesinde İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Kullanacak Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi gözönüne alınarak hazırlanmıştır.)

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

- Biz Atatürk Gençleriyiz
 İzindeyiz
 İleri (Yürü bu yol şeref zafer yolu)
 Vatan Marşı
 Cumhuriyet Marşı
 Cumhuriyet Türküsü
 Gençlik Marşı
 Diğer.....

Atatürk Haftası (10–16 Kasım)

- İzindeyiz
 Biz Atatürk Gençleriyiz
 10 Kasım
 Atatürk Ölmedi
 Atam
 Diğer.....

Öğretmenler Günü (24 Kasım)

- Öğretmen Marşı
 Sen Varsın Hep Öğretmenim
 Öğretmen(Kutlanacak İnsan)
 Diğer.....

Şehitler Günü (18 Mart)

- Çanakkale Türküsü
 Yemen Türküsü
 Çalın Davulları
 Diğer.....

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

- 23 Nisan Kutlu Olsun
 El Ele Verelim (Tra la la la)
 Bayrağım(Atalarım Gökten Yere)
 Bayrağım(Bayrağım, o al rengin solmasını)
 23 Nisan (Sanki her tarafta)
 Diğer.....

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı

- Biz Atatürk Gençleriyiz
 İzindeyiz
 Dumlupınar
 Yaslı Gittim Şen Geldim
 İleri (Yürü bu yol şeref zafer yolu)
 Vatan Marşı
 Diğer.....

EK 3. Uzman Görüşü Formu

YÖNERGE

Bu çalışma Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütülen “Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği” adlı doktora tezi çalışmasında veri elde etmek amacıyla yapılmaktadır. Çalışma, müzik öğretmenlerinin 6.sınıf ders kitapları ile belirli gün ve haftalarda en çok kullandıkları tespit edilen şarkıların kullanılabilirliğini arttırmak amacıyla yazılan eşliklerin çalınabilirliğini tespit etmek ve bu eşliklerin değerlendirilerek öğretmenlerin kullanabilecekleri bir materyal ortaya çıkarmak amacıyla yapılmaktadır. Alanınızın uzmanı olarak sağlayacağınız değerli katkılarınız için teşekkür ederim.

Ön Bilgi: Yazılmış olan eşliklerin;

*Klavyeli çalgıların olanakları doğrultusunda,
kolay deşifre edilebilir ve
müzik öğretmenlerince kolaylıkla çalınabilir bir özellikte hazırlanıldığı
düşünölmektedir.*

Şarkıların, belirtilen kriterler açısından “Uygun” olduğunu ya da “Uygun olmadığını” şarkıların hemen üstünde bulunan kutucuklardan işaretleyebilir, seçenekler dışındaki görüşlerinizi, şarkının hemen altında bulunan kısımda; varsa diğer görüşlerinizi de son sayfada belirtebilirsiniz.

Barış KARDEŞ
Uludağ Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Doktora Öğrencisi

***Tüm şarkılar için aynı formatta form oluşturulmuştur.**

Kolay Çalınabilme (Çalınabilirlik)

Hiç Uygun Değil Uygun Değil Kısmen Uygun Uygun Tamamen Uygun

Parmak Numaraları:

Hiç Uygun Değil Uygun Değil Kısmen Uygun Uygun Tamamen Uygun

Armonik Açıdan:

Hiç Uygun Değil Uygun Değil Kısmen Uygun Uygun Tamamen Uygun

Eşliklendirme Teknikleri:

Hiç Uygun Değil Uygun Değil Kısmen Uygun Uygun Tamamen Uygun

Atam

Söz ve Müzik:Ziya Aydın

Görüş yazmak için bu kısmı kullanabilirsiniz.

EK 4. Araştırmada Kullanılan Eşlik Materyali

Atatürk

Söz ve Müzik: İsa Coşkuner

Orta

1 2 4 5

6 3 4 2 5

9 1 3 2 1 5 3

4 5

Bayrağım

Söz ve Müzik: Ziya Aydın

3 4 5 3

6 3 3 4

11 5 3

15

Bayrağım

(Atalarım Gökten Yere)

Söz: H.A.Yücel
Müzik:H.B.Yönetken

The image shows a piano score for the piece "Bayrağım" in 4/4 time. The score is written in a grand staff (treble and bass clefs) and is divided into four systems. The first system starts at measure 1 and ends at measure 6. The second system starts at measure 7 and ends at measure 12, with a repeat sign at the beginning of the second half. The third system starts at measure 13 and ends at measure 15. The fourth system starts at measure 16 and ends at measure 18. The right hand plays a melody with eighth and quarter notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Fingering numbers (1-5) are indicated for many notes.

Bilâl Oğlan

Türkü
Yöresi:Rumeli

Çabuk

1.

2.

9

12

♩
=105

Biz Atatürk Gençleriyiz

Muammer Sun

The first system of the piano score for 'Biz Atatürk Gençleriyiz' consists of two staves. The right-hand staff (treble clef) begins with a quarter note G4 (finger 5), followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, and F5. The left-hand staff (bass clef) features a rhythmic accompaniment of eighth notes, starting with G2 (finger 4), followed by chords and single notes. Fingerings are indicated by numbers 4, 5, 5, 4, 5, and 3.

The second system continues the piece. The right-hand staff has quarter notes G4 (finger 2), A4 (finger 2), B4 (finger 2), and C5 (finger 2). The left-hand staff continues with eighth-note accompaniment, including chords and single notes. Fingerings are indicated by numbers 4, 4, 4, 5, and 5.

The third system features more melodic development in the right hand. It starts with quarter notes G4 (finger 1), A4 (finger 5), B4 (finger 2), and C5 (finger 2). The left hand continues with eighth-note accompaniment. Fingerings are indicated by numbers 4, 5, 4, 4, 4, 5, and 4.

The fourth system shows further melodic progression. The right hand has quarter notes G4 (finger 1), A4 (finger 4), B4 (finger 5), and C5 (finger 2). The left hand continues with eighth-note accompaniment. Fingerings are indicated by numbers 4, 5, 4, 4, 4, 4, and 5.

The fifth system concludes the piece. The right hand has quarter notes G4 (finger 5), A4 (finger 1), B4 (finger 4), C5 (finger 4), and D5 (finger 1). The left hand continues with eighth-note accompaniment. Fingerings are indicated by numbers 4, 2, 3, 4, 4, 5, and 4.

2

24

Musical score for measures 24-28. The piece is in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The right hand features a melodic line with slurs and fingerings (1, 4, 4, 2, 1, 2). The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes, including a triplet of eighth notes in measure 25.

29

Musical score for measures 29-32. The right hand continues the melodic line with slurs and fingerings (4, 3, 2, 3, 2, 1). The left hand accompaniment consists of chords and single notes, with a triplet of eighth notes in measure 30.

33

Musical score for measures 33-36. The right hand features a more active melodic line with slurs and fingerings (4, 3, 1, 2, 5, 2, 1, 4, 2). The left hand accompaniment includes chords and single notes, with a triplet of eighth notes in measure 34.

37

Musical score for measures 37-40. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (4, 2, 3, 3, 5). A first ending bracket labeled '1.' spans measures 38 and 39. The left hand accompaniment consists of chords and single notes, with a triplet of eighth notes in measure 38.

41

Musical score for measures 41-44. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings (2, 3, 3). A second ending bracket labeled '2.' spans measures 41 and 42. A repeat sign with first and second endings symbols is placed above the staff in measure 41. The left hand accompaniment includes chords and single notes, with a triplet of eighth notes in measure 43.

Bülbülüm

Türkü
Yöresi:Rumeli

Orta

The first system of the piece 'Bülbülüm' is in 9/8 time and B-flat major. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff features a steady accompaniment of chords and single notes. Fingering numbers (1-5) are indicated below the notes.

The second system continues the melody and accompaniment. The treble staff shows a sequence of eighth and quarter notes, while the bass staff provides a consistent harmonic support. Fingering numbers are provided for the notes.

The third system continues the piece. The melody in the treble staff and the accompaniment in the bass staff are clearly visible. Fingering numbers are included.

The fourth system concludes the piece. The melody and accompaniment are shown with their respective fingering numbers.

İkinci tekrarda
Fa Diyez yerine Sol
çalınır.

Cumhuriyet Marşı

Söz ve Müzik:Zati Arca

Çabuk

The first system of 'Cumhuriyet Marşı' is in 3/4 time and B-flat major. It features a treble staff with a melody and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody is characterized by a steady eighth-note pattern. The bass staff provides a simple accompaniment of chords and single notes. Fingering numbers are indicated.

The second system continues the melody and accompaniment. The treble staff shows the melody with its characteristic eighth-note pattern, and the bass staff provides the harmonic support. Fingering numbers are included.

Çanakkale Türküsü

Yöresi:Kastamonu

Orta

Dere

Söz ve Müzik: Ziya Aydın

Orta

Son

Dumlupınar

Söz:İ.Ulvi
Müzik:Z.Aydın

Gençlik Marşı

Uyarlayan: Ali Ulvi Elöve
Müzik: Felix Körling

Çabuk

The first system of music (measures 1-8) is in 2/4 time. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. Fingerings are indicated as 5, 2, 4, 3, 2, 5, 2, 1. The bass clef staff contains a bass line with notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. Fingerings are indicated as 5, 5, 5, 5, 5, 5, 4, 1, 2, 1.

The second system of music (measures 9-16) continues the melody. Treble clef notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. Fingerings: 4, 2, 4, 1, 3, 3, 4, 3, 2, 1, 2. Bass clef notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. Fingerings: 3, 4, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

The third system of music (measures 17-24) continues the melody. Treble clef notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. Fingerings: 1, 1, 2, 1, 1, 5, 1, 1, 2, 1. Bass clef notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. Fingerings: 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 4, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

The fourth system of music (measures 25-32) concludes the piece. Treble clef notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. Fingerings: 1, 1, 2, 1, 2, 5, 1. Bass clef notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2. Fingerings: 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

İleri Marşı

Söz ve Müzik: Faik Canselen

♩=115

1 4 3 3 4

5 5 5 4

5

3 2 1 3 2 1

2

9

1. 2.

(SON)

5 4 5 4

13

5 1 2 1 4 2 3 2

17

1. 2.

1 4 3 2

İzindeyiz

Söz ve Müzik: Faik Canselen

♩=110

Measures 1-4 of the piano score. The piece is in 4/4 time with a tempo of 110. The key signature has one flat (B-flat). The right hand features a melodic line with triplets and slurs, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Measures 5-8 of the piano score. The right hand continues the melodic development with triplets and slurs. The left hand accompaniment remains consistent with the previous measures.

Measures 9-12 of the piano score. The melodic line in the right hand shows further development with slurs and triplets. The left hand accompaniment continues to support the melody.

Measures 13-16 of the piano score. The right hand features a triplet and a slur. The left hand accompaniment continues with chords and single notes.

Measures 17-20 of the piano score. The right hand has a triplet and a slur. The left hand accompaniment continues with chords and single notes.

Measures 21-24 of the piano score. The right hand features a triplet and a slur. The left hand accompaniment continues with chords and single notes.

2

25

29

32

Karlı Dağlar

Orta

Söz ve Müzik:Salih Aydoğan

5

Neşeli Günler

Uyarlama

Orta

The musical score is written in 4/4 time and consists of four systems of music. Each system includes a treble clef staff and a bass clef staff. The tempo is marked 'Orta' (Moderato). The key signature is one sharp (F#), indicating the key of D major. The score is a piano accompaniment for a melody, with the bass line providing a steady accompaniment of chords and single notes, and the treble line playing the melody with various rhythmic values and fingerings. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

Sevgi Çiçekleri

Söz ve Müzik: İsa Coşkuner

Çabuk

Üç Alma

Türkü
Yöresi: Kars

Çabuk

Vatan Marşı

Söz:C.E.Yeşil
Müzik:M.Süreyya

♩=110

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 4/4. The music begins with a quarter rest in the bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Fingering numbers 3, 4, 1, 2, and 4 are indicated for the treble staff. The system ends with a double bar line and repeat dots.

The second system continues the piece. It starts with a measure rest in the treble staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a quarter note G5. The bass staff continues with its accompaniment. Fingering numbers 5, 1, 5, 4, 2, 4, and 4 are indicated for the treble staff. The system ends with a double bar line and repeat dots.

The third system continues the piece. It starts with a measure rest in the treble staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The bass staff continues with its accompaniment. Fingering numbers 1, 2, 4, 2, and 4 are indicated for the treble staff. The system ends with a double bar line and repeat dots.

The fourth system continues the piece. It starts with a measure rest in the treble staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note D5, followed by a quarter note E5, a quarter note F5, and a quarter note G5. The bass staff continues with its accompaniment. The system ends with a double bar line and repeat dots.

Yemen Türküsü

Yöresi: Muş

First system of musical notation (measures 1-7). The piece is in 5/8 time. The right hand (treble clef) features a melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand (bass clef) provides a rhythmic accompaniment with notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Fingerings are indicated with numbers 1 and 5.

Second system of musical notation (measures 8-14). The right hand continues the melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand accompaniment remains consistent. Fingerings are indicated with numbers 1 and 5.

Third system of musical notation (measures 15-21). The right hand continues the melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand accompaniment remains consistent. Fingerings are indicated with numbers 5.

Fourth system of musical notation (measures 22-26). The right hand continues the melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand accompaniment remains consistent. Fingerings are indicated with numbers 5, 2, 3, 4, and 5.

Fifth system of musical notation (measures 27-31). The right hand continues the melody with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand accompaniment remains consistent. Fingerings are indicated with numbers 5, 3, 2, and 5. The system concludes with a first ending (1.) and a second ending (2.).

Yenice Yolları

Türkü
Yöresi: Adana

Orta

Yurdumda

Müzik: Mahir Dinçer

Orta

23 Nisan

The first system of the musical score for '23 Nisan' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It contains six measures of music, with fingering numbers 4 and 5 indicated below the notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing six measures of music with fingering numbers 5 and 5 indicated below the notes.

The second system of the musical score for '23 Nisan' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains five measures of music, with fingering numbers 1, 3, 4, and 1 indicated below the notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing five measures of music with fingering numbers 5, 5, and 5 indicated below the notes.

The third system of the musical score for '23 Nisan' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains four measures of music, with a fingering number 5 indicated below the first measure. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of music with fingering numbers 5, 5, 1, 4, and 2 indicated below the notes. The system concludes with a double bar line.

23 Nisan Kutlu Olsun

H.B.Yönetken

1. 4 5 4 5 4 5 3 3

8 4 5 4 5 4 5

3 4 5 4 5 4 5 4 5 4 5 4 5 4

15 4 4 5 4 5 4 5 4 5 4 5 4

20 1. 2.

23 Nisan Şarkısı (El Ele Verelim)

Söz ve Müzik: İstemihan Taviloğlu

2

25

1. 2.

EK 5. Eşlik Gözlem Formu

*Tüm şarkılar için aynı formatta form oluşturulmuştur.

Öğretmen Gözlem Formu

Şarkının Adı: Karlı Dağlar

Uygun seçeneği "X" ile işaretleyiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
Şarkının eşliği çalınabilirlik açısından kolaydır.					
Şarkının eşliği, şarkıyı öğretmemde faydalı olmuştur.					
Şarkının eşliği, armonik açıdan uygundur.					
Şarkının eşliği, deşifre yapılarak çalınmaya uygundur.					
Şarkının eşliği için yazılan parmak numaraları şarkı için uygundur.					
Şarkının eşliği, öğrencilerin tonda kalmasını sağlamıştır.					
Şarkının eşliği, öğrencilerin doğru ritim ile söylemelerini sağlamıştır.					
Şarkının eşliği, öğrencilerin birlikte şarkı söyleyebilmelerine/çalabilmelerine katkıda bulunmuştur.					
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin derse katılımlarında artış olmuştur.					
Şarkıların eşlik ile çalınması sonrası öğrencilerin şarkıları ezberlemesinde olumlu yönde gelişme gerçekleşmiştir.					
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunmuştur.					
Şarkıların eşlik ile çalınması öğrencilerin şarkıları daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlamıştır.					

Şarkının eşliğinde tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşündüğünüz ölçüler "var ise" ölçü sayılarını belirtiniz.

.....

EK 6. Öğrencilerin Müzik Dersine İlişkin Görüşleri ve Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Sevgili Öğrenciler,

Bu ölçek sizin müzik dersiyile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek için hazırlanmıştır. Her cümleyle ilgili görüş belirtirken önce cümleyi dikkatle okuyunuz, sonra size uygun olan seçeneği “X” ile işaretleyiniz.

Barış KARDEŞ
Uludağ Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Doktora Öğrencisi

a) Öğrenim görmekte olduğunuz okulun adı:.....

b) Cinsiyetiniz: 1. Kız() 2. Erkek()

c) Annenizin Eğitim Durumu

() Okur-Yazar Değil () Okur-Yazar () İlkokul () Ortaokul
() Lise () Üniversite () Y.Lisans () Doktora

d) Babanızın Eğitim Durumu

() Okur-Yazar Değil () Okur-Yazar () İlkokul () Ortaokul
() Lise () Üniversite () Y.Lisans () Doktora

e) Ailenizin Aylık Gelir Toplamı

() 0-900TL () 3001-3500TL
() 901-1500TL () 3501-4000TL
() 1501-2000TL () 4001TL ve Üstü
() 2001-2500TL
() 2501-3000TL

f) Babanızın Mesleği(Yazınız).....

g) Annenizin Mesleği(Yazınız).....

h) Okul dışında herhangi bir müzik eğitimi aldınız mı? ()Evet ()Hayır

i) Herhangi bir enstrüman çalıyor musunuz? Çalıyor iseniz belirtiniz.....

ii) (Yukarıdaki soruya cevabınız hayır ise cevaplayınız.) Bir enstrüman çalmak isteseyiz bu hangisi olurdu? Belirtiniz.....

j) İleride müzik ile ilgili bir eğitim almayı düşünür müsünüz? ()Evet ()Hayır

k) İleride müzik ile ilgili bir meslek seçmeyi düşünür müsünüz? ()Evet ()Hayır

- Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini seviyorum.
() Kesinlikle katılıyorum
() Katılıyorum
() Az katılıyorum
() Katılmıyorum
() Kesinlikle katılmıyorum
- Öğretmenimin, her zaman şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesini isterim.
() Kesinlikle katılıyorum
() Katılıyorum
() Az katılıyorum
() Katılmıyorum
() Kesinlikle katılmıyorum
- Öğretmenimin, şarkıları öğretirken elektronik org ile eşlik etmesinin, şarkıları daha kolay öğrenmeye yardımcı olduğunu düşünüyorum.
() Kesinlikle katılıyorum
() Katılıyorum
() Az katılıyorum
() Katılmıyorum
() Kesinlikle katılmıyorum

EK-1. MÜZİK DERSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki ifadelerden her birini okuduktan sonra bu ifadenin size uygunluk derecesini gösteren şittuna ait olan ve ifadenin hizasında bulunan kutucuğu X ile işaretleyiniz.	Kesinlikle katıyorum	Katıyorum	Az katıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
	1. Müzik dersini severim.				
2. Müzik dersinin hiçbir zaman boş geçmesini istemem.					
3. Müzik öğretmeninim verdiği ödevleri zamanında yaparım.					
4. Müzik dersinde şarkı söylerken kendimi şarkıya hiç veremem.					
5. Müzik dersi eğlenceli bir derstir.					
6. Müzik dersinde öğrendiklerimi severim.					
7. Müzik derslerinde müzik yeteneğimin geliştiğini hissedirim.					
8. Müzik dersinde tüm ilgimi derse veremem.					
9. Müzik derslerine zorunlu olmasam girmek istemem.					
10. Müzik dersinde yapılan tüm etkinliklerden hoşlanırım.					
11. Dördüncü sınıftan sonra okulda müzik dersi verilmesini istemem.					
12. Müzik dersinin olduğu gün sevinçli olurum.					
13. Müzik dersleri bende müzikle ilgili bir şeyler yaratmak için istek uyandırır.					
14. Müzik derslerinin kaldırılmasını isterim.					
15. Müzik dersinde ruhsal ve bedensel olarak rahatlarım.					
16. Müzik derslerine yalnızca sınıf geçmek için çalışırım.					
17. Müzik dersi en sevdiğim dersler arasında yer alır.					
18. Müzik dersine katılmaktan hoşnut değilim.					
19. Müzik öğretmeninim dersi zevkli hale getirir.					
20. Müzik dersinde çalıp söylediğimiz şarkılar ilgimi çekmez.					

Gökmen Özmenteş

Alıcı: bana ▾

Merhaba Barış Bey, tarafımdan geliştirilen "Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği"ni kullanmanız uygundur. Çalışmanızda başarılar dilerim.

Not: Ölçeğin kullanılmasına yönelik izin daha önce telefon konuşmasında verilmişti. Bu yazılı izin ise araştırmacının talebi üzerine düzenlenmiştir.

Doç.Dr. Gökmen Özmenteş

18 Şubat 2016 14:53 tarihinde Barış Kardeş <bariskardes88@gmail.com> yazdı:

EK 7. Öz Geçmiş**Öz Geçmiş****Doğum Yeri ve Yılı** : Denizli- 1988

Öğr. Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise	2002	2006	Denizli Hakkı Dereköylü Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Lisans	2006	2010	Pamukkale Üniversitesi
Yüksek Lisans	2010	2013	Pamukkale Üniversitesi
Doktora	2013	2018	Uludağ Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller ve**Düzeyi** : İngilizce- Orta

Çalıştığı Kurumlar : **Başlama ve Ayrılma** **Kurum Adı Tarihleri**
 1. 2013- Balıkesir Üniversitesi

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Berna Kardaş
Tez Adı	Müzik Eğitimi Kullanan Sınıfların Etkinliğine Yönelik Okullarda Çeşitlilik ve Kültürel Yaşantı
Enstitü	Eğitim Bilimleri
Ana Bilim Dalı	Öğretmen Eğitim
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
Tez Türü	Doktora
Tez Danışman(lar)ı	Doç. Dr. AKISULUT DEMİRÇİ
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni	☒ Tezimden fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimin sadece içindekiler, özet, kaynakça ve içeriğinin % 10 bölümünün fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin vermiyorum
Yayımlama İzni	☒ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasının ertelenmesini istiyorum 1 yıl ☐ 2 yıl ☐ 3 yıl ☐ ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin vermiyorum

Hazırlamış olduğum tezimin yukarıda belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikrî mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih: 15.03.2018

İmza: